

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

*****[ग्रन्थांक २७]*****

संस्थापक

स्व० श्रीमद् बहादुर सिंहजी सिंघी

संरक्षक

श्री राजेन्द्र सिंह सिंघी तथा श्री नरेन्द्र सिंह सिंघी

प्रधान संपादक तथा संचालक

आचार्य जिन विजय मुनि

(सम्मान्य नियामक-भारतीय विद्याभवन, बंबई)

सुमतिसूरिकृत तथा अज्ञातविद्वत्कर्तृक

प्राकृतभाषा ग्रथित

जिनदत्ताख्यानद्वय

*

संपादक

पं० अमृतलाल मोहनलाल, भोजक

*****[प्रकाशक]*****

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षापीठ

भारतीय विद्या भवन

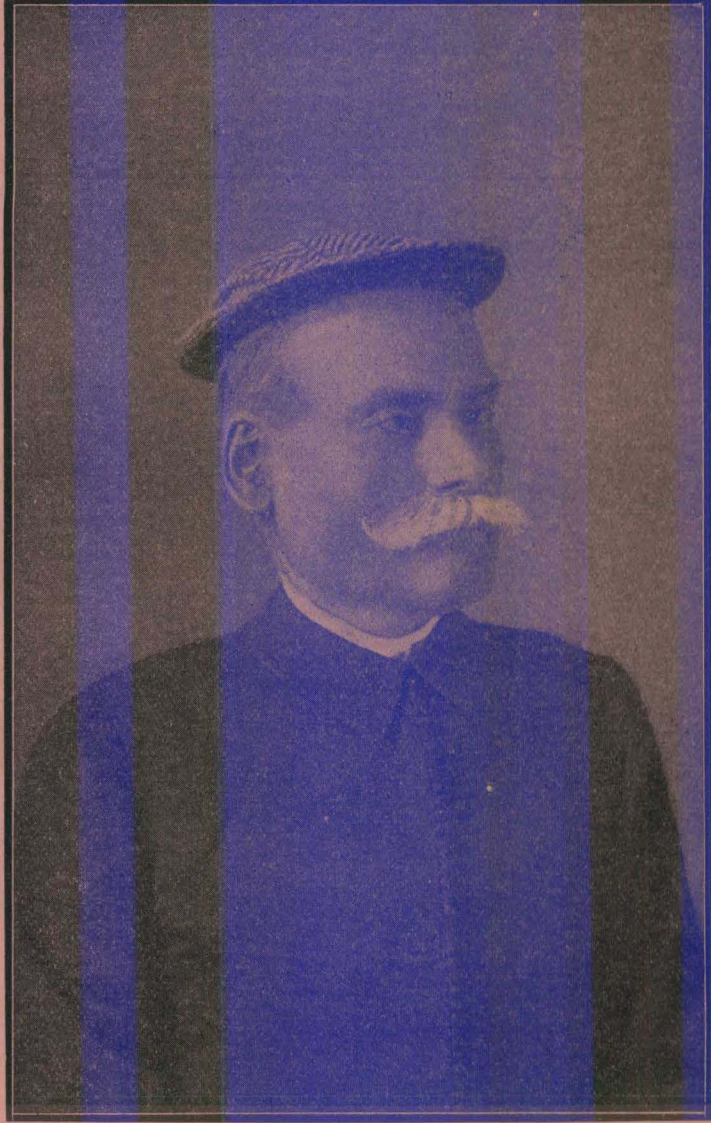
बंबई

वि. सं. २००९]

[~~२००९~~]

स्वर्गवासी साधुचरित श्रीमान् डालचन्दजी सिंघी

बाबू श्रीबहादुर सिंहजी सिंघीके पुण्यश्लोक पिता

जन्म-वि. सं. १९२१, मार्ग. वदि ६ 卐 स्वर्गवास-वि. सं. १९८४, पोष सुदि ६

दानशील-साहित्यरसिक-संस्कृतिप्रिय
स्व. श्रीबाबू बहादुरसिंहजी सिंघी

अजीमगंज-कलकत्ता

[जन्म ता. २८-६-१८८५]

[मृत्यु ता. ७-७-१९४४]

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

*****[ग्रन्थांक २७]*****

प्राकृतभाषाप्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

SINGHI JAIN SERIES

*****[NUMBER 27]*****

TWO JINADATTĀKHYĀNA
IN PRĀKRITA

क ल क चा नि वा सी
साधुचरित-श्रेष्ठिवर्य श्रीमद् डालचन्दजी सिंघी पुण्यस्मृतिनिमित्त
प्रतिष्ठापित एवं प्रकाशित

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

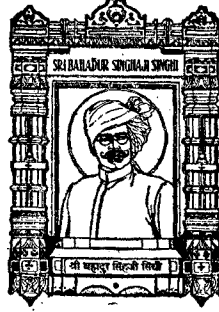
[जैन आगमिक, दार्शनिक, साहित्यिक, ऐतिहासिक, वैज्ञानिक, कथात्मक-इत्यादि विविधविषयगुम्फित;
प्राकृत, संस्कृत, अपभ्रंश, प्राचीनगूर्जर-राजस्थानी आदि नानाभाषानिबद्ध; सार्वजनीन पुरातन
वाङ्मय तथा नूतन संशोधनात्मक साहित्य प्रकाशिनी सर्वश्रेष्ठ जैन ग्रन्थावलि.]

प्रतिष्ठाता

श्रीमद्-डालचन्दजी-सिंघीसत्पुत्र

स्व० दानशील-साहित्यरसिक-संस्कृतिप्रिय

श्रीमद् बहादुर सिंहजी सिंघी

प्रधान सम्पादक तथा संचालक

आचार्य जिनविजय मुनि

ऑनररी मेंबर, जर्मन ओरिएण्टल सोसाइटी
(सम्मान्य नियामक-भारतीय विद्या भवन)

सर्वप्रकार संरक्षक

श्री राजेन्द्र सिंहजी सिंघी तथा श्री नरेद्र सिंहजी सिंघी

*

प्रकाशक

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ
भारतीय विद्या भवन, बंबई

प्रकाशक-जयन्तकृष्ण, ह. दवे, ऑनररी रजिष्ट्रार, भारतीय विद्या भवन, चौपाटी रोड, बंबई. नं. ७

मुद्रक-लक्ष्मीबाई नारायण चौधरी, निर्णयसागर प्रेस, २६-२८ कोलमाट स्ट्रीट, बंबई

सुमतिसूरिकृत तथा अज्ञातविद्वत् कर्तृक
प्राकृतभाषा ग्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

*
* *

संपादक
पं. अमृतलाल मोहनलाल, भोजक

प्रकाशक
मुंबईनगरस्थ

भारतीय विद्या भवन

प्रतिष्ठित

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

विक्रमाब्द २००९]

प्रथमावृत्ति, पंचशत प्रति

[ख्रिस्ताब्द १९५३

ग्रन्थांक २७]

सर्वाधिकार संरक्षक भा. वि. भ.

[मूल्य रु. २-८-०

सिंधी जैन ग्रन्थमाला

अद्यावधि मुद्रितग्रन्थनामावलि

- १ मेरुतुङ्गाचार्यरचित प्रबन्धचिन्तामणि
मूल संस्कृत ग्रन्थ.
- २ पुरातनप्रबन्धसंग्रह बहुविध ऐतिह्यतथ्यपरिपूर्ण
अनेक निबन्ध संचय.
- ३ राजशेखरसूरिरचित प्रबन्धकोश.
- ४ जिनप्रभसूरिकृत विविधतीर्थकल्प.
- ५ मेघविजयोपाध्यायकृत देवानन्दमहाकाव्य.
- ६ यशोविजयोपाध्यायकृत जैनतर्कभाषा.
- ७ हेमचन्द्राचार्यकृत प्रमाणमीमांसा.
- ८ भट्टाकलङ्कदेवकृत अकलङ्कग्रन्थत्रयी.
- ९ प्रबन्धचिन्तामणि - हिन्दी भाषान्तर.
- १० प्रभाचन्द्रसूरिरचित प्रभावकचरित.
- ११ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायरचित भानुचन्द्रगणिचरित.
- १२ यशोविजयोपाध्यायविरचित ज्ञानबिन्दुप्रकरण.
- १३ हरिषेणाचार्यकृत बृहत्कथाकोश.

- १४ जैनपुस्तकप्रशस्तिसंग्रह, प्रथम भाग.
- १५ हरिभद्रसूरिविरचित धूर्ताख्यान. (प्राकृत)
- १६ दुर्गदेवकृत रिष्टसमुच्चय.
- १७ मेघविजयोपाध्यायकृत दिग्विजयमहाकाव्य.
- १८ कवि अब्दुल रहमानकृत सन्देशरासक.
- १९ भर्तृहरिकृत शतकत्रयादि सुभाषितसंग्रह.
- २० शान्त्याचार्यकृत न्यायावतारवार्तिक-वृत्ति.
- २१ कवि धाहिलरचित पउमसिरीचरिउ. (अप०)
- २२ महेश्वरसूरिकृत नाणपंचमीकथा. (प्राक०)
- २३ भद्रबाहुसंहिता.
- २४ जिनेश्वरसूरिकृत कथाकोषप्रकरण. (प्रा०)
- २५ उदयप्रभसूरिकृत धर्मान्युदयमहाकाव्य.
- २६ जयसिंहसूरिकृत धर्मोपदेशमाला.
- २७ कोऊहलविरचित लीलावती कथा.
- २८ जिनदत्ताख्यानद्वय.

संप्रति मुद्रमाणग्रन्थनामावलि

- १ खरतरगच्छबृहद्गुर्वावलि.
- २ कुमारपालचरित्रसंग्रह.
- ३ विविधगच्छीयपट्टावलि संग्रह.
- ४ जैनपुस्तक प्रशस्तिसंग्रह, भाग २.
- ५ विज्ञसिसंग्रह - विज्ञप्ति महालेख - विज्ञप्ति त्रिवेणी
आदि अनेक विज्ञप्ति लेख समुच्चय.
- ६ उद्द्योतनसूरिकृत कुवलयमालाकथा.
- ७ कीर्तिकौमुदी आदि वस्तुपालप्रशस्तिसंग्रह.

- ८ दामोदरकृत उक्तिव्यक्ति प्रकरण.
- ९ महामुनिगुणपालविरचित जंबूचरित्र (प्राकृत)
- १० जयपाहुडनाम निमित्तशास्त्र. (प्राकृत)
- ११ गुणचन्द्रविरचित मंत्रीकर्मचन्द्रवर्षाप्रबन्ध.
- १२ नयचन्द्रविरचित हम्मीरमहाकाव्य.
- १३ महेन्द्रसूरिकृत नर्मदासुन्दरीकथा. (प्रा०)
- १४ स्वयंभूविरचित पउमचरिउ (अप०)
- १५ सिद्धिचन्द्रकृत काव्यप्रकाशखण्डन.
- १६ कौटल्यकृत अर्थशास्त्र - सटीक.

मुद्रणार्थ निर्धारित एवं सज्जीकृतग्रन्थनामावलि

- १ भानुचन्द्रगणिकृत विवेकविलासटीका.
- २ पुरातन राम-भासादिसंग्रह.
- ३ प्रकीर्ण वाष्पय प्रकाश.
- ४ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायविरचित वासवदत्ताटीका.
- ५ देवचन्द्रसूरिकृत मूलशुद्धिप्रकरणवृत्ति.
- ६ रत्नप्रभाचार्यकृत उपदेशमाला टीका.
- ७ यशोविजयोपाध्यायकृत अनेकान्तव्यवस्था.
- ८ जिनेश्वराचार्यकृत प्रमालक्षण.
- ९ महा-निशीथसूत्र.
- १० तरुणप्रभाचार्यकृत आवश्यकवालावबोध.
- ११ राठोडवंशावलि.
- १२ उपदेशगच्छप्रबन्ध.
- १३ वर्द्धमानाचार्यकृत गगरलमहोदधि.
- १४ प्रतिष्ठासोमकृत सोमसौभाग्यकाव्य.
- १५ नेमिचन्द्रकृत षष्ठीशतक (पृथक् पृथक् ३ बालावबोधयुक्त).
- १६ शीलकाचार्य विरचित महापुरुषचरित्र (प्राकृत महाग्रन्थ).
- १७ चंदप्पहचरिय (प्राकृत).
- १८ नेमिनाहचरित्र (अप० संग्रहमहाग्रन्थ).
- १९ उपदेशपदटीका (वर्द्धमानाचार्यकृत).
- २० निर्वाण-लीलावती कथा (सं. कथा ग्रन्थ).
- २१ सनत्कुमारचरित्र (संस्कृत काव्यग्रन्थ).
- २२ राजवल्लभ पाठककृत भोजचरित्र.
- २३ प्रमोदमाणिक्यकृत वामभटालंकारवृत्ति.
- २४ सोमदेवादिकृत विदग्धमुखमण्डनवृत्ति.
- २५ समयसुन्दरादिकृत वृत्तरत्नाकरकृति.
- २६ पाण्डिल्यदर्पण.
- २७ पुरातनप्रबन्धसंग्रह - हिन्दी भाषान्तर.
- २८ भुवनभानुचरित्र बालावबोध.
- २९ भुवनसुन्दरी चरित्र (प्राकृतकथा) इत्यादि, इत्यादि.

*
* *

मई ज्ञानोत्तिका कर्मरुद्धि गानां धारायति
वस्त्रा गति क एमरदानं गच्छुस्वत्तो।
खानं समात्तम ॥ सैवत्वा ॥ २५६
नखि सावववरा नागाद्या स्व स्पव

काम को निका मनिरा संसा रकं रवति ॥ सि भानां तत्र का उ णम काव
या र उया र य र ण ति वा ण ति ॥ जिणय जा ॥ २५७ ॥ इति दत्ता
अथ न श्री विवहटा ॥ लिखिनेयं मा णिने इ णया निनाय शिद
अथ का र ण भा ॥ २५८ ॥ म गत मधु वाव क र्त्तना वा म् ॥

मई ज्ञानोत्तिका कर्मरुद्धि गानां धारायति
वस्त्रा गति क एमरदानं गच्छुस्वत्तो।
खानं समात्तम ॥ सैवत्वा ॥ २५६
नखि सावववरा नागाद्या स्व स्पव

काम को निका मनिरा संसा रकं रवति ॥ सि भानां तत्र का उ णम काव
या र उया र य र ण ति वा ण ति ॥ जिणय जा ॥ २५७ ॥ इति दत्ता
अथ न श्री विवहटा ॥ लिखिनेयं मा णिने इ णया निनाय शिद
अथ का र ण भा ॥ २५८ ॥ म गत मधु वाव क र्त्तना वा म् ॥

जिनदत्ताख्यानानी प्राचीन नाडपत्राय प्रतिनी प्रतिकृतिये।

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासंस्थापकप्रशस्तिः ॥

कस्ति बङ्गाभिधे देशे सुप्रसिद्धा मनोरमा । मुर्शिदाबाद इत्याख्या पुरी वैभवशालिनी ॥	१
बहवो निवसन्त्यत्र जैना जकेशवंशजाः । धनाढ्या नृपसम्मान्या धर्मकर्मपरायणाः ॥	२
श्रीडालचन्द्र इत्यासीत् तेष्वेको बहुभाग्यवान् । साधुवत् सञ्चरित्रो यः सिंधीकुलप्रभाकरः ॥	३
बाह्य एवागतो यश्च कर्तुं व्यापारविस्तृतिम् । कलिकातामहापुर्यां धृतधर्मार्थनिश्चयः ॥	४
कुशाग्रीयस्वबुद्धैव सद्गुण्या च सुनिष्ठया । उपाज्य विपुलां लक्ष्मीं कोव्यधिपोऽजनिष्ट सः ॥	५
तस्य मञ्जुकुमारीति सञ्चारीकुलमण्डना । अभूत् पतिव्रता पत्नी शीलसौभाग्यभूषणा ॥	६
श्रीबहादुरसिंहाख्यो गुणवैस्तनयस्तयोः । अभवत् सुकृती दानी धर्मप्रियश्च धीनिधिः ॥	७
प्राप्ता पुण्यवता तेन पत्नी तिलकसुन्दरी । यस्याः सौभाग्यचन्द्रेण भासितं तत्कुलाम्बरम् ॥	८
श्रीमान् राजेन्द्रसिंहोऽस्य ज्येष्ठपुत्रः सुशिक्षितः । यः सर्वकार्यदक्षत्वात् दक्षिणबाहुवत् पितुः ॥	९
नरेन्द्रसिंह इत्याख्यस्तेजस्वी मध्यमः सुतः । सुनुर्वीरेन्द्रसिंहश्च कनिष्ठः सौम्यदर्शनः ॥	१०
सन्ति त्रयोऽपि सत्पुत्रा आसभक्तिपरायणाः । विनीताः सरला भव्याः पितुर्मागानुगामिनः ॥	११
अन्येऽपि बहवस्तस्याभवन् स्वस्त्रादिबान्धवाः । धनैर्जनैः समृद्धः सन् स राजेव व्यराजत ॥	१२

अन्यच्च -

सरस्वत्यां सदासक्तो भूत्वा लक्ष्मीप्रियोऽप्यथम् । तत्राप्यासीत् सदाचारी तच्चित्रं विदुषां खलु ॥	१३
नाहंकारो न दुर्भावो न विलासो न दुर्व्ययः । दृष्टः कदापि तद्गोहे सतां तद् विस्मयास्पदम् ॥	१४
भक्तो गुरुजनानां स विनीतः सज्जानान् प्रति । बन्धुजनेऽनुरक्तोऽभूत् प्रीतः पोष्यगणेष्वपि ॥	१५
देश-कालस्थितिज्ञोऽसौ विद्या-विज्ञानपूजकः । इतिहासादि-साहित्य-संस्कृति-सत्कलाप्रियः ॥	१६
समुन्नतै समाजस्य धर्मस्योत्कर्षहेतवे । प्रचाराय च शिक्षाया दत्तं तेन धनं धनम् ॥	१७
गत्वा सभा-समित्यादौ भूत्वाऽध्यक्षपदान्वितः । दत्त्वा दानं यथायोग्यं प्रोत्साहिताश्च कर्मठाः ॥	१८
एवं धनेन देहेन ज्ञानेन शुभनिष्ठया । अकरोत् स यथाशक्ति सत्कर्मणि सदाशयः ॥	१९
अथान्यदा प्रसङ्गेन स्वपितुः स्मृतिहेतवे । कर्तुं किञ्चिद् विशिष्टं स कार्यं मनस्यचिन्तयत् ॥	२०
पूज्यः पिता सदैवासीत् सम्यग्-ज्ञानरुचिः स्वयम् । तस्मात् तज्ज्ञानवृद्धयर्थं यतनीयं मयाऽप्यरम् ॥	२१
विचार्यैवं स्वयं चित्ते पुनः प्राप्य सुसम्मतिम् । श्रद्धास्पदस्वमित्राणां विदुषां चापि तादृशाम् ॥	२२
जैनज्ञानप्रसारार्थं स्थाने शान्ति नि के त ने । सिंधीपदाङ्कितं जैनज्ञानपीठ मतीष्टिपत् ॥	२३
श्रीजिनविजयः प्राज्ञो मुनिनाम्ना च विश्रुतः । स्वीकर्तुं प्रार्थितस्तेन तस्याधिष्ठायकं पदम् ॥	२४
तस्य सौजन्य-सौहार्द-स्वैयौदार्यादिसद्गुणैः । वशीभूय मुदा येनस्वीकृतं तत्पदं वरम् ॥	२५
कबीन्द्रेण रवीन्द्रेण स्वोयपावनपाणिना । रस-नीर्गाङ्ग-चन्द्राब्दे तत्प्रतिष्ठा व्यधीयत ॥	२६
प्रारब्धं मुनिना चापि कार्यं तदुपयोगिकम् । पाठनं ज्ञानलिप्सूनां ग्रन्थानां ग्रथनं तथा ॥	२७
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलकेतुना । स्वपितृश्रेयसे चैषा प्रारब्धा ग्रन्थमालिका ॥	२८
उदारचेतसा तेन धर्मशीलेन दानिना । व्ययितं पुष्कलं द्रव्यं तत्कार्यसुसिद्धये ॥	२९
छात्राणां वृत्तिदानेन नैकेषां विदुषां तथा । ज्ञानाभ्यासाय निष्कामसाहाय्यं स प्रदत्तवान् ॥	३०
जलवाक्वादिकानां तु प्रातिकूल्यादसौ मुनिः । कार्यं त्रिवार्षिकं तत्र समाप्यान्यत्र चास्थितः ॥	३१
तत्रापि सततं सर्वं साहाय्यं तेन यच्छता । ग्रन्थमालाप्रकाशाय महोत्साहः प्रदर्शितः ॥	३२
नन्द-निर्धेङ्ग-चन्द्राब्दे जाता पुनः सुयोजना । ग्रन्थावल्याः स्थिरत्वाय विस्तराय च नूतना ॥	३३
ततः सुहृत्परामर्शात् सिंधीवंशनभस्वता । भाविद्या भवना येयं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
आसीत्तस्य मनोवाञ्छाऽपूर्वा ग्रन्थप्रकाशने । तदर्थं व्ययितं तेन लक्षावधि हि रूप्यकम् ॥	३५
दुर्विलासाद् विधेर्हन्त ! दौर्भाग्याच्चात्मबन्धूनाम् । स्वल्पेनैवाथ कालेन स्वर्गं स सुकृती ययौ ॥	३६
हृन्दु-ख-शून्य-नेत्रेन्द्रे मासे आषाढसञ्ज्ञके । कलिकाताख्यपुर्यां स प्राप्तवान् परमां गतिम् ॥	३७
पितृभक्तैश्च तत्पुत्रैः प्रेयसे पितुरात्मनः । तथैव प्रपितुः स्मृत्यै प्रकाशयतेऽधुना पुनः ॥	३८
इयं ग्रन्थावलिः श्रेष्ठा प्रेषा प्रज्ञावतां प्रथा । भूयाद् भूयै सतां सिंधीकुलकीर्तिप्रकाशिका ॥	३९
विद्वज्जनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्वियं लोके श्रीसैधी ग्रन्थपद्धतिः ॥	४०

*

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासम्पादकप्रशस्तिः ॥

स्वस्ति श्रीभेदपाटाख्यो देशो भरतविश्रुतः । रूपाहेलीति सन्नानी पुरिका तत्र सुस्थिता ॥	१
सदाचार-विचाराभ्यां प्राचीननृपतेः समः । श्रीमच्चतुरसिंहोऽत्र राठोडान्वयभूमिपः ॥	२
तत्र श्रीवृद्धिसिंहोऽभूद् राजपुत्रः प्रसिद्धिभाक् । क्षात्रधर्मधनो यश्च परमारकुलाग्रणीः ॥	३
मुञ्ज-भोजमुखा भूषा जाता यस्मिन् महाकुले । किं वर्ण्यते कुलीनत्वं तत्कुलजातजनमनः ॥	४
पत्नी राजकुमारीति तस्याभूद् गुणसंहिता । चातुर्य-रूप-लावण्य-सुवाक् सौजन्यभूषिता ॥	५
क्षत्रियाणीं प्रभापूर्णा शौर्योद्दीप्तमुखाकृतिम् । यां दृष्ट्वैव जनो मेने राजन्यकुलजा त्वियम् ॥	६
पुत्रः किसनसिंहाख्यो जातस्तोरोरतिप्रियः । रणमल्ल इति चान्यद् यन्नाम जननीकृतम् ॥	७
श्रीदेवीहंसनामाऽत्र राजपूज्यो यतीश्वरः । ज्योतिर्भैषज्यविद्यानां पारगामी जनप्रियः ॥	८
आगतो मरुदेशाद् यो भ्रमन् जनपदान् बहून् । जातः श्रीवृद्धिसिंहस्य प्रीति-श्रद्धास्पदं परम् ॥	९
तेनाथाप्रतिभ्रमं स तत्सूनुः स्वसञ्चिधौ । रक्षितः शिक्षितः सम्यक्, कृतो जैनमत्तानुगः ॥	१०
दौर्भाग्यात् तच्छिरोर्बाह्वे गुरु-तातो दिवंगतौ । विमूढः स्वगृहात् सोऽथ यदृच्छया विनिर्गतः ॥	११

तथा च-

भ्रान्त्वा नैकेषु देशेषु संसेव्य च बहून् नरान् । दीक्षितो मुण्डितो भूय जातो जैनमुनिस्ततः ॥	१२
ज्ञातान्यनेकशास्त्राणि नानाधर्ममतानि च । मध्यस्थवृत्तिना तेन तत्त्वातत्त्वगवेषिणा ॥	१३
अपीता विविधा भाषा भारतीय युरोपजाः । अनेका लिपयोऽप्येवं प्रल-नूतनकालिकाः ॥	१४
येन प्रकाशिता नैके ग्रन्था विद्वत्प्रशंसिताः । लिखिता बहवो लेखा ऐतिह्यतथ्यगुम्फिताः ॥	१५
बहुभिः सुविद्वद्भिस्तन्मण्डलैश्च स संस्कृतः । जिनविजयनाम्नाऽयं विख्यातः सर्वत्राभवद् ॥	१६
तस्य तां विश्रुतिं ज्ञात्वा श्रीमद्गान्धीमहात्मना । आहूतः सादरं पुण्यपत्तनात् स्वयमन्यदा ॥	१७
पुरे चाहम्मदाबादे राष्ट्रीयः शिक्षणालयः । विद्यापीठ इति ख्यात्या प्रतिष्ठितो यदाऽभवत् ॥	१८
आचार्यत्वेन तत्रोच्चैर्नियुक्तः स महात्मना । रस-मुनि-निर्धीन्द्रदे पुरा तत्त्वाख्यमन्दिरे ॥	१९
वर्षाणामष्टकं यावत् सम्भूष्य तत् पदं ततः । गत्वा जर्मनराष्ट्रे स तत्संस्कृतिसमीचीतवान् ॥	२०
तत आगत्य सैलम्नो राष्ट्रकार्ये च सक्रियम् । कारावासोऽपि सम्प्राप्तो येन स्वातन्त्र्यसङ्करे ॥	२१
क्रमात् ततो विनिसुक्तः स्थितः शान्तिमिकेतने । विश्ववन्द्यकवीन्द्रश्रीरवीन्द्रनाथभूषिते ॥	२२
सिंधीपदयुतं जैनज्ञानपीठं तदाश्रितम् । स्थापितं तत्र सिंधीश्रीडालचन्द्रस्य सुनुना ॥	२३
श्रीबहादुरसिंहेन दानवीरेण धीमता । स्मृत्यर्थं निजतातस्य जैनज्ञानप्रसारकम् ॥	२४
प्रतिष्ठितश्च तस्यासौ पदेऽधिष्ठातृसन्तके । अध्यापयन् वरान् शिष्यान् ग्रन्थयन् जैनवाङ्मयम् ॥	२५
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलकेतुना । स्वपितृश्रेयसे ह्येषा प्रारब्धा ग्रन्थमालिका ॥	२६
अथैवं विगतं तस्य वर्षाणामष्टकं पुनः । ग्रन्थमालाविकासार्थिप्रवृत्तिषु प्रयस्यतः ॥	२७
बाण-रत्न-नैवेन्द्रदे मुंबाईनगरीस्थितः । मुंशीति बिस्दल्यातः कन्हैयालालधीसखः ॥	२८
प्रवृत्तो भारतीयानां विद्यानां पीठनिर्मितौ । कर्मनिष्ठस्य तस्याभूत् प्रयत्नः सफलोऽचिरात् ॥	२९
विदुषां श्रीमतां योगात् पीठो जातः प्रतिष्ठितः । भारतीयपदोपेत विद्याभवनसञ्ज्ञया ॥	३०
आहूतः सहकार्यार्थं स मुनिस्तेन सुहृदा । ततःप्रभृति तत्रापि तत्कार्ये सुप्रवृत्तवान् ॥	३१
तद्वक्त्रेऽन्यदा तस्य सेवाऽधिका ह्यपेक्षिता । स्वीकृता च सद्भावेन साऽप्याचार्यपदाश्रिता ॥	३२
नन्द-निर्धय-चन्द्रदे वैक्रमे विहिता पुनः । एतद्ग्रन्थावलीस्यैर्येकैश्च तेन नन्ययोजना ॥	३३
परामर्शात् ततस्तस्य श्रीसिंधीकुलभास्वता । भाविद्याभवनायैयं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
प्रदत्ता दशसाहस्री पुनस्तस्योपदेशतः । स्वपितृस्मृतिमन्दिरेकरणाय सुकीर्तिना ॥	३५
दैवादक्ये गते काले सिंधीवर्यो दिवंगतः । यस्तस्य ज्ञानसेवायां साहाय्यमकरोत् महत् ॥	३६
पितृकार्यप्रगस्यर्थं यत्नशीलैस्तदात्मजैः । राजेन्द्रसिंहसुख्यैश्च संस्कृतं तद्वचस्ततः ॥	३७
पुण्यश्लोकपितुर्नाम्ना ग्रन्थागारकृते पुनः । बन्धुज्येष्ठो गुणश्रेष्ठो ह्यर्दलक्षं धनं ददौ ॥	३८
ग्रन्थमालाप्रसिद्धयर्थं पितृवत् तस्य कांक्षितम् । श्रीसिंधीसत्युपैः सर्वं तद्गिराऽनुविधीयते ॥	३९
सिद्धजनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्वियं लोके जिनविजयभा रती ॥	४०

*

किंचित् प्रास्ताविक

*

सिंधी जैन ग्रन्थमालामां गुम्फित करवा माटे पाटणना जैन भण्डारोमांथी जे केटलांक ग्रन्थरूप पुष्पो में सन् १९३२-३३ मां चूटी काढ्यां हतां तेमांनी ज प्रस्तुत ग्रन्थांकमां प्रकट थती 'जिनदत्ताख्यान' नामनी बे पुष्पकलिकाओ पण छे. मात्र पाटण अने जेसलमेरना भण्डारोमां प्राचीन ताडपत्र उपर ज लिखितरूपे उपलब्ध थती आ बन्ने कृतिओनी प्रतिलिपि करवानुं काम भाई अमृतलाल पण्डितने सोंप्युं. ताडपत्रीय लिपिना वाचनमां निष्णात बनेला अने साथे साथे प्राकृत भाषाना अभ्यासमां पण सुप्रविष्ट थएला पं. अमृतलालनी सुवाच्य अने सुपाठ्य प्रतिलिपिओ जोई, प्रस्तुत कृतिओनुं संपादनकार्य पण एमना ज द्वारा कराव-वानो में विचार कर्यो अने प्रेसकॉपी प्रेसमां छापवा आपी. परंतु ग्रन्थमालाना बीजा अनेकानेक ग्रन्थोनुं संशोधन-संपादन-मुद्रण कार्य आदि एक साथे चालतुं रहेतुं होवाथी तेम ज विश्वव्यापी द्वितीय महायुद्ध अने भारतव्यापी खराज्य प्राप्तिविषयक आन्तरिक अहिंसक-विग्रह आदिना व्याघातेने लीघे, ग्रन्थमालाना प्रस्तुत ग्रन्थांकनुं मुद्रणकार्य बहु ज अनियमित अने अव्यवस्थित-रूपे चालतुं रहुं. युद्धजन्य परिस्थितिने लईने प्रेसनी कार्यशिक्षिता तेम ज कागळोनी दुर्लभताने लीघे ६-८ महिनामां एकाध फार्म छपाईने तैयार थतो. आ रीते सन् १९४० मां प्रारंभेला आ नानकडा ग्रन्थांकनुं मुद्रणकार्य १९५० मां लगभग पूर्ण थयुं अने आजे हवे १९५३ ना जून मासमां आ ग्रन्थ आ रीते पूर्ण थई-मुद्रित थईने, विज्ञ वाचकोना करकमलमां उपस्थित थाय छे.

सिंधी जैन ग्रन्थमालामां प्रकाशित करवा माटे ग्रन्थोनुं चयन अने निर्धारण एक खास आदर्शने लक्ष्यमां राखीने करवामां आवे छे. जे प्रकारना ग्रन्थोना प्रकाशनथी जैन संप्रदाय अने जैन संस्कारनी विद्वत्समाजमां विशेष प्रतिष्ठा थाय अने जैन विद्वानोए भारतीय संस्कृतिना सात्त्विक स्वरूपने सुसंस्कृत, सर्वोपयोगी अने सुसमृद्ध बनाववा माटे केवी जातनी साहित्यिक सुन्दर रचनाओ करी छे अने ए रीते भारतीय वाङ्मयनी केवी आदर्शभूत उपासना करी छे तेनुं उत्तम चित्र, संस्कारप्रिय शिक्षित समाजने दृष्टिगोचर थाय एवा विशिष्ट हेतुने लक्ष्यमां राखीने ग्रन्थोनुं गुम्फन करवामां आवे छे.

प्रस्तुत जिनदत्ताख्यान नामक कृति बे दृष्टिए विशेषत्ववाली छे. एक तो जैनकथानकनी दृष्टिए अने बीजुं प्राकृत भाषा साहित्यनी दृष्टिए.

कथानकगत वस्तुनो संक्षिप्त सार, पं. अमृतलाले पोतानी प्रस्तावनामां आप्यो छे, ते परथी कथा घटनानुं स्वरूप वाचकोना लक्ष्यमां सरलताथी आवी शकशे.

प्राकृत भाषाना अभ्यासिओनी दृष्टिए आ बंने कृतिओ बहु ज सरल अने सुबोध रीते रचाएली छे तेथी ए भाषानो सामान्य परिचय धरावनार व्यक्ति पण, ए कथाओ सारी पेटे समजी शके तेम छे. तुलनात्मक भाषा विज्ञानना अभ्यासिओने पण एमांथी अनेक नवा शब्दो

અને શબ્દપ્રયોગો મઠ્ઠી શકે તેમ છે. સમયાભાવને લીધે ં વિષે વિશેષ વિવેચન કરવાનું મારા માટે શક્ય નથી બન્યું.

આ બંને કૃતિઓની પ્રતિઓ માત્ર તાડપત્ર ઉપર જ લખેલી જોવામાં આવી છે જેનો પરિચય સંપાદક પંડિતે આપેલો છે. પ્રાચીન પ્રતિઓના આકાર-પ્રકારાદિની કલ્પના અને સ્મૃતિ બની રહે તે દૃષ્ટિથી ંના અન્તિમ પત્રોનાં હાફટોન બ્લૉક બનાવી તેનાં ચિત્રો પળ આ સાથે આપવામાં આવ્યાં છે.

ભારતીય વિદ્યા ભવન, બંબઈ. }
જ્યેષ્ઠ શુક્રા ૧ સં. ૨૦૦૧. ૧૨, ૬, ૧૧૫૩ }

— મુનિ જિનવિજય

प्रस्तावना

प्रस्तुत प्रकाशनमां प्राकृत भाषामां रचायेली जिनदत्ताख्यान नामक कथानकनी बे कृति-ओनो समावेश थाय छे. आ बन्ने कथाओनी पहेलां पण जिनदत्तविषयक अन्य कृतिओ रचायेली हती. आ हकीकत प्रथम कथानी गाथा ५, ३६४ अने ३६५ तेम ज बीजी कथानी बीजी गाथा उपरथी जाणी शकाय तेम छे. तेम ज आ बन्ने कथाओ पछी पण पूर्णिमापक्षीय श्रीगुणसागरजीना शिष्य श्रीमान् गुणसमुद्र सूरिजीए संयमसिंह गणिना आग्रहथी सं. १४७४ मां जिनदत्तकथा संस्कृतमां रची छे. उपरांत डेक्कनकॉलेजना संप्रहमांनी भद्राचार्यकृत 'जिनदत्तकथासमुच्चय' नामनी १०३ पानामां लखायेली प्रति 'जैन ग्रंथावली'ना पत्र २५२ मां नोंधार्ई छे. तेना नाम उपरथी तेमां विविध जिनदत्तकथाओ होय तेम लागे छे. ते प्रति में जोई नथी तेथी विशेष माहिती आपी शक्तो नथी.

नाम

प्राचीन जैन कथाग्रंथोना रचनार विद्वानोए आंतरजीवननो विकास साधनार आदर्शजीवी छी के पुरुषनी प्रधानता जणाववा माटे, ते ते कथाग्रंथने, ते ते धर्मपुरुष के छीना नामथी प्रसिद्धि आपी छे. दा. त. समराइच्चकहा, अरिद्वनेमिचरिउ, शांतिनाथचरित्र, नम्मयाकहा, सुरसुंदरिचरित्र, पउमसिरिचरिउ वि०. तेम ज उपर जणाव्या प्रमाणेनी धर्मकथाओनो संप्रह जे ग्रंथोमां गूंथ्यो होय तेवा ग्रंथोना नाममात्रथी ज ख्याल आवे ते सारु ग्रंथकारोए तेने अनुरूप संप्रहसूचक नामथी अंकित कर्या छे. दा. त. चउप्पन्नमहापुरिसचरियं, कहावली, त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरित्र, कहारयणकोसो विगेरे. नाणपंचमीकहा, होलीरजःपर्वकथा, मौनैकादशीकथा, मेरुत्रयोदशीकथा विगेरे कथाओमां तेना प्रणेताओए तेना नामाभिधानद्वारा साधक अने साधनोनु निरूपण करेलुं छे.

प्रस्तुत कथामां मुख्य पुरुष जिनदत्त होई तेना कर्ताए तेने 'जिनदत्तकथा' (जिनदत्ताख्यानम्) 'जिणयत्तकहा' (जिनदत्तकथा) विगेरे नामोथी प्रसिद्धि आपी छे.

कथावस्तु

भारतीय कथासाहित्यनुं आलेखन धर्म अने नीतिना शिक्षण उपरांत पोतपोताना संप्रदायनी पुष्टि माटे थयुं छे. आ कथाओ पैकी केटलीक कथाओ वास्तविक बनेली घटनारूप होय छे, ज्यारे तेमांनो मोटो भाग आजनी नवलकथाओ जेव्रो लागे छे. आ बन्ने य जातनी

१ एतां श्रीजिनदत्तभूपतिकथां श्रीपूर्णिमापक्षसन्मुख्यश्रीगुणसागराख्यसुगुरोः शिष्येण सङ्केपतः ।

वेदोर्वीधरविश्व(१४७४)वर्षविहितां पुण्यप्रभावाद्भुतां शृण्वन्तु भ्रमणामृतं(तां) शिवकृते भव्या भवन्तश्चिरम् ॥

संयमसिंहगणेशप्रहृतः श्रीगुणसमुद्रसूरिवरैः । मुग्धानुग्रहबुद्ध्या कृता कथेयं चिरं जीयात् ॥

કથાઓના આલેખનમાં તેના લેખકોની પ્રતિભા વાસ્તવદર્શી કે સંપ્રદાયબદ્ધ અમુક પ્રકારના રૂઢ વિચારવશવર્તી અથવા જે જાતના વિચારોને અનુસરતી હોય તે પ્રકારનું એ કથાપ્રથમાં વસ્તુ-રચનાનું સૌષ્ટવ કે શૈથિલ્ય દૃષ્ટિગોચર થાય છે. આ દૃષ્ટિએ વિચાર કરીએ તો પ્રસ્તુત કથા એ બનેલી હકીકત નહિ પણ તે જમાનાના જૈનસમાજને અનુલક્ષીને રચાયેલી એક નવલિકા જેવી કલ્પિત-કથા લાગે છે. આ કથા કલ્પિત હોવાનું અનુમાન નિમ્નલિખિત હકીકતથી થઈ શકે છે—

કથામાં મુલ્યતઃ સ્ત્રીપ્રાપ્તિને લગતા ચાર પ્રસંગો આ પ્રમાણે છે— જિનદત્ત નામનો વળિક્-પુત્ર (૧) દેવમંદિરમાં પૂતળીને જોઈને મુગ્ધ થતાં વિમલમતિને, (૨) પેટમાં રહેલા સર્પને મારવાથી શ્રીમતિને, (૩) રૂપલાવણ્ય અને સાહસથી આકર્ષી અંગારવતીને, અને (૪) મદોન્મત્ત હસ્તીને વશ કરવાથી રતિસુંદરીને પરણી, અત્યંત વૈભવ મોગવી, અંતે સ્વાગી બની આયુઃક્ષયે મરણ પામી દેવલોકમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

(૧) કન્યાલાભના આ ચાર પ્રસંગો પૈકી એક કે તેથી વધુ પ્રસંગ પણ અન્યત્ર બીજી જૈન કથાઓમાં અલ્પાધિક વર્ણનયુક્ત મળી આવે છે, (૨) દ્યૂતનો પ્રસંગ પણ તેવી જ રીતે સમજી શકાય, (૩) પૂર્વભવમાં દરિદ્રાવસ્થામાં મુનિદાનાદિનો પ્રસંગ શાલિભદ્રકથાની સાથે તદ્દન સામ્ય ધરાવે છે. (૪) ઉપરાંત આ આખી કથા શ્રીભદ્રેશ્વરસૂરિકૃત કહાવલીમાંથી લેવામાં આવી હોય તેમ પણ લાગે છે.

ટુંકમાં— આ આખી કથા કહાવલીમાંથી લઈ પાત્રોના નામોમાં ફેરફાર કરી તેને રસમય બનાવવા તેમાં એકાદ પ્રસંગ વધારી રચાયેલી હોઈ આ કથા કાલ્પનિક છે, એમ કહી શકાય.

રચનાનો હેતુ

સુપાત્રને દાન આપવાથી ઐહિક અને આમુષ્મિક લાભ થાય છે એ બતાવવા માટે આ કથા રચવામાં આવેલી છે. જુઓ પ્રથમ કથાની ગાથા ૧૪ મી અને બીજી કથાની બીજી ગાથા.

કથાની ઉપયોગિતા

ભારતીય પ્રાચીન સંસ્કૃતિના અભ્યાસ માટે સાહિત્ય, સ્થાપત્ય, લિપિકલા, ચિત્રકલા વિગેરેના જે પ્રૌઢ નમૂનાઓ અને અવશેષો મળે છે તેમાં જૈન સંસ્કૃતિનો હિસ્સો ધારવા કરતાં ય ઘણો મોટો છે. અને એ નિર્માણના મૂલમાં નિર્ધિક્ષન અનગારી શ્રમણોનો શ્રમ, રસવૃત્તિ અને ઉપદેશ એ પ્રધાન-વસ્તુ છે. ત્યાગ-તપ-સંયમપ્રધાન જૈન શ્રમણોના પ્રેરણાદાયી ઉપદેશને ફીલી તે તે યુગનો જૈન ગૃહસ્થવર્ગ, જે વસ્તુઓ પોતે કરવા જેવી હોય તે પોતે જ કરતો અને જે વસ્તુઓ જૈન શ્રમણો દ્વારા સાધ્ય હોય તેમાં તે તે કાર્યને લગતી દરેક આવશ્યકતાઓને પૂરી પાડતો, જેના પરિણામે

૧ કહાવલીમાં શ્રીશાંતિનાથમહાગવાનની કથામાં **વીરભદ્ર**ની કથા આવે છે. પૂર્વભવમાં **વીરભદ્ર**નું નામ **જિનદત્ત** જણાવેલું છે. પ્રસ્તુત કથા અને આ **વીરભદ્ર**ની કથાના પ્રસંગોમાં ઘણું સામ્ય છે. આ કથામાં જે કંઈ વધારે જણાય છે તે તેની પશ્ચાદ્ધાવિતા પુરવાર કરવા ઉપયુક્ત થઈ શકે.

जैन संस्कृतिए साहित्य, स्थापत्य आदि कलाणां विविध क्षेत्रांमां अनेक सिद्धिओ प्राप्त करी छे अने पोतानी ए अपूर्व सिद्धिओनो लाभ जगतने पण छूटे हाथे आप्यो छे.

उपर जणाव्युं तेम श्रमणोपासको श्रमणोनी आवश्यकताओ पूरी पाडता तेना मूलमां जैन श्रमणोना त्याग तप संयम अने विद्वत्तादि गुणोनी प्रभाव तो हतो ज, पण ते उपरांत केटलाक वर्गने ओछे वत्ते अंशे आवी कथाओ पण दानादि कार्योमां प्रेरणाप्रद बनेली होवी जोईए, ए पण एक हकीकत छे. एटले प्राचीन भारतीय संस्कृतिना एक प्रधान अंगभूत जैन-संस्कृतिना निर्माण अने विकासमां प्रेरक बनेली आवी सुपात्रदान आदिनो महिमा दर्शावती अनेक कथाओ काल्पनिक होवा छतां निरर्थक छे, एम न ज कही शक्या. आधी उलटुं घणी वार तो आवा साहित्यनी महत्ता समजवा माटे ते ते युगनी परिस्थिति अने जनसमाजनी अभिरुचिनो आपणे विचार करवो ए पण आवश्यक वस्तु छे. आपणा भारतीय कथासाहित्यना निर्माणमां मात्र एक बीजा संप्रदायनी ज नहि पण देश-विदेशना कथासाहित्यनी पण असरो आवी छे. जो ते ते युगने लगती आवी विविध परिस्थितियोनो आपणे विचार करीशुं तो आवी कथाओनुं निर्माण शाने आभारी छे अने केटलुं महत्त्वनुं छे ए आपणा ध्यानमां आवी शकशे.

लोकमानस हंमेशां मोटे भागे विनिमय वृत्तिवालुं ज होय छे. अने तेमां य व्यापारकुशल वणिक्नुं स्थान मोखरे ज होय. वणिक् जेम व्यापारमां व्यय करतां लाभनी मात्रा विशेष इच्छे तेम अहिं पण विविध प्रकारना दानादि प्रसंगे जे कोई बदलावृत्ति धरावता होय ते पण, आवी कथाओमांथी प्रोत्साहन मेळवी धार्मिक अने सामाजिक जरूरीयातो प्रत्ये बेदरकार न रहे, ए कारणथी पण कदाच रचायेली आवी कथाओ जे वर्ग पारलौकिक लाभमां संदिग्ध छे तेने पण निःशंकित करवा मददरूप थाय ए स्वाभाविक छे.

कथाना स्वामी जिनदत्तना शौर्य, साहस, सहिष्णुता, परगजुपणुं, औदार्य, आयुर्वेदसंगीतादि-शास्त्रोमां नैपुण्य, तेम ज जैन जैनेतर ग्रंथोनुं ऊंडुं ज्ञान अने त्याग विगरे गुणो आलेखी ग्रन्थकारे वणिक् पुत्र केवो होवो जोईए तेनी हिमायत करी छे. हकीकत पण साची छे. जो संसारवास अनिवार्य मान्यो तो पछी तेमां मायकांगली मनोदशा रहे तेवुं शरीरस्वास्थ्य ते पण एक शापरूप छे. जो आमांथी वणिक्पुत्रोने प्रेरणा आपवी न ज होत अने केवल धर्मकथारूपे ज आ कथा लखवी होत तो, ग्रन्थकार कथानायकने क्षत्रिय के एवी बीजी कोई लडायक जातनो ज बतावत.

प्राचीन जैनाचार्योए ते ते युगने अनुरूप विशाल अने विविध प्रकारना कथासाहित्यनुं सर्जन करी प्रजामानसना विकासमाटे जेवो गौरवपूर्ण प्रयत्न कर्यो छे तेवो प्रयत्न आजना युगने लक्ष्मीने जैन प्रजाए खास करी जैनाचार्योए अने जैन मुनिवर्गे अवश्य करवो जोईए. जो जैन मुनिवर्ग आजे आवी नक्कर प्रवृत्तियोमां पोताना कीमती समयनो सदुपयोग करे तो आजना मुनिवर्गनी केटलीक क्लिष्ट प्रवृत्तियोनो अंत आववा साथे जैनधर्म अने जैनप्रजा उन्नतिना मार्गे अनाबाधपणे गति करे. अने फलतः विश्वनी समग्र प्रजाने जैनसंस्कृतिनी वास्तविकतानुं दर्शन थाय.

કથાગત ઉપયોગી શબ્દો વિગેરે

આહત્તિગા	} = આહત્તિયા.	પત્ર ૧૭-૨૪-૫૧-૫૬
આહત્તિયા		
સિમ્વલિગા	} = સુંહી, કરંડિઓ.	પત્ર ૨૩-૫૪-૫૫
સમલિગા		
સામલિગા		
વક્કરો = વાકરો.		પત્ર ૨૪-૫૬
મદરં = બેડામૂલ્ય.		પત્ર ૨૬ ટિપ્પણી ત્રીજી.

એકાદ પ્રસંગે છંદોભંગ ન થાય તે માટે પ્રાચીન છાન્દસિક નિર્ણયમને અનુસારે 'વરાઈ = વરાકી' ને બદલે 'વરઈ' શબ્દ મૂક્યો છે. જુઓ પત્ર ૮ ગાથા ૬૮ મી.

વિદર્ભરાજે (વીતભયનગરના સ્વામીએ) દશપુર (આધુનિક મંદસોર) વસાવ્યું હતું. જુઓ પત્ર ૨ ગાથા ૧૮ મી.

વન્નેય કથાઓમાં પ્રાકૃત તથા અપભ્રંશ સુમાધિતોનો સંગ્રહ આકર્ષક છે.

ગ્રંથકાર અને સમય

પ્રથમ કથાના પ્રણેતા આચાર્ય શ્રીસુમતિસૂરિ છે. તેમનો વિશિષ્ટ પરિચય કે રચના-સમયને જાણવાનું સાધન કથાના અંતની પ્રશસ્તિ સિવાય બીજું કશું જ જાણવામાં આવ્યું નથી. દશવૈકાલિકાટીકાના કર્તા શ્રીસુમતિસૂરિ અને આ સુમતિસૂરિ અભિન્ન નથી. પ્રસ્તુત આખ્યાનના પ્રણેતા આચાર્ય શ્રીસુમતિસૂરિ પાઠિચ્છય ગચ્છીય આચાર્ય શ્રીસર્વદેવસૂરિના શિષ્ય છે. પાઠિચ્છય ગચ્છ વિષેની વિશેષ માહિતી તે અંગેના સાધનના અભાવે આપવી શક્ય નથી. પાઠિચ્છય ગચ્છની ઉત્પત્તિનું કોઈ સ્વતંત્ર મહત્ત્વનું કારણ નથી લાગતું પરંતુ આ ગચ્છના આચાર્યોએ જ્ઞાનાદિની વૃદ્ધિનિમિત્તે બીજા ગચ્છના આચાર્યોનું ગુરુત્વ પ્રતીચ્છેલ = સ્વીકારેલ હોઈ તેમને પાઠિચ્છયગચ્છીય કહેવામાં આવતા હોવા જોઈએ એમ મને લાગે છે. આ સિવાય આ વિષેની બીજી કશી હકીકત મારી સામે હાજર નથી.

બીજી કથાના ગ્રંથકારનું નામ પ્રશસ્તિ આદિ નહિં હોવાથી જાણી શકાયું નથી. છતાં પ્રથમ કથા કરતાં બીજી કથાની રચના પહેલાં થઈ હોય તેમ લાગે છે. આ કથાની એક પ્રતિ મુદ્રણ થયા પછી પૂજ્યપાદ સાક્ષરવર્ય શ્રીપુણ્યવિજયજી દ્વારા વડોદરાના શ્રીઆત્માનંદ જ્ઞાનમંદિરમાંથી મઠી આવી. જે પ્રતિ ઉપરથી મુદ્રણ થયું છે તે પ્રતિ અશુદ્ધ; ઉપરાંત કેટલેક સ્થળે તાડપત્રો ધરી જવાથી ત્રુટિત પાઠવાળી; તેમ જ અંતમાં બે ત્રણ પત્રોના અભાવે અપૂર્ણ હોવાથી વડોદરાવાળી પ્રતિનો ઉપયોગ કરવો આવશ્યક બન્યો. ગ્રંથના અંતે વડોદરાવાળી પ્રતિના પાઠોની નોંધ આપી છે.

૧ નીચા લોકમમ્ભૂયા વિ આણિયા ઠીહ-વિંદુ-દુઝ્ભાવા । અર્થ ગમેતિ તં ચિય જો તેસિં પુવ્વમેવાસી ॥

प्रतिपरिचय

प्रथम कथानी प्रति जैसलमेरना मोटा भंडारनी छे. शुद्धि ठीक ठीक छे. लंबाई पहोळाई ३२ × २३ इंचप्रमाण छे. स्थिति सारी छे. आ प्रतिमां बे कृतिओ लखायेली छे. ते आ प्रमाणे (१) पत्र १ थी २५५ सुधीमां मलधारी हेमचंद्रविरचित भवभावनावृत्त्यन्तर्गत-अरिष्ट-नेमिचरित, (२) पत्र २५६ थी २९४ सुधीमां जिनदत्ताख्यान. संवत् १२४६ मां आ प्रति लखाएली छे. तेनी पुष्पिका कथाना अंतमां साथे ज पत्र ४० मां मूकी छे.

बीजी कथानी प्रति पाटणना श्रीहेमचंद्राचार्य जैन ज्ञानमंदिरमां रहेला श्रीसंघना भंडारनी ताडपत्रीय प्रति छे. घणे स्थळे अशुद्धिओ जोवा मळे छे. अंतनुं ३१ मुं पत्र तथा २७, २८, २९ मळी चार पत्रो नथी. अन्त्य पत्र न होवाथी लेखनकाल वि. मळी शक्युं नथी. छतां अनुमाने विक्रमना बारमा शतकमां लखायेली निश्चित लागे छे. प्रतिनां पत्र ३० छे. लंबाई पहोळाई १३ ३/४ × १ ३/४ इंच प्रमाण छे. प्रत्येक पत्रनी प्रत्येक पृष्ठिमां वधुमां वधु छ अने ओछामां ओछी चार पंक्तिओ छे. केटलेक स्थळे तो प्रति अति अशुद्धि कहेवाय.

बीजी कथानुं प्रत्यंतर, मुद्रणकार्य थया पछी मळेछुं अने ते अति उपयोगी लागवाथी पाछळ परिशिष्टमां तेना पाठभेदो आप्या छे, अने प्रतिनी संज्ञा 'व' दर्शावी छे. अन्तमां पुष्पिका आ प्रमाणे छे—“जिनदत्ताख्यानं समाप्तम् ॥ संवत् ११८६ अथेह श्रीचित्रकूटे ॥ लिखितेयं माणिभद्रेण यतिना यतिहेतवे साधवे वरनागाय । स्वस्य च श्रेयकारणम् ॥ मंगलमस्तु वाचकजनानाम् ॥” प्रतिनी लंबाई पहोळाई १० × १ ३/४ इंच प्रमाण छे. पत्र संख्या ६९ छे. प्रत्येक पत्रमां पांच पंक्तिओ छे, केटलांक पत्रोमां चार पण छे. उपर प्रमाणे प्रथम कथानी एक प्रति अने बीजी कथानी बे प्रतिओ उपरथी आ प्रकाशन थयुं छे.

संशोधन

प्रस्तुत बने य कथाओनी नकल मात्र ज मारे करवानी छे एम समजी में कॉपी तैयार करी पूज्यपाद, पुरातत्त्वाचार्य मुनिश्री जिनविजयजीने सोंपेली. तेओश्रीए 'एनुं संपादन मारे करवानुं छे' ए ख्यालयी कॉपी प्रेसमां आपी. हुं दूर प्रदेशमां रहेतो होवाथी मुफो विगेरे नियमित रीते न जोई शक्यो. तेथी सरवाळे शुद्धिपत्रक वधुं. वाचकोने शुद्धिपत्रकनो उपयोग करवा भारपूर्वक भलामण करूं छुं.

संक्षिप्त कथासार

आदिमां ग्रन्थकार भगवान महावीरने तथा सरस्वतीने नमस्कार करिने तेम ज पाठकगणगत सज्जन-दुर्जननुं पृथक्करण करिने मुनिदानना प्रभावथी जिनदत्त केवी रीते सद्गति पाय्यो ते जणावे छे.

જિનદત્તનો પૂર્વભવ

વિક્રમવર્મ શાસિત અવંતી દેશમાં *પુરા કાઠમાં પ્રથોતરાજવિજેતા વિદર્ભ (વીતભય)ના રાજા [ઉદાયને] વસાવેલા* દેશપુર નગરમાં શિવધન નામનો વણિક પોતાની યશોમતી નામ્ક પત્નીની સાથે રહે છે. કાઠક્રમે તેમને પુત્ર થતાં તેનું નામ શિવદેવ પાડે છે.

શિવદેવ આઠ વર્ષનો થતાં શિવધન મરણ પામે છે. તેના મરણ પછી અલ્પ સમયમાં જ સમૃદ્ધિનો પળ નાશ થતાં યશોમતી પોતાની મૂતકાઠ્ઠી જાહોજલાલીનું સ્મરણ કરી, ય્યાં પરિચિત માણસો ન હોય ત્યાં દાસકર્મ કરવાનો વિચાર કરી, પુત્રને સાથે લઈ, ઉજ્જયિનીમાં એક કુલીન વણિકને ત્યાં કામ કરવા માટે રહે છે. શિવદેવ રોજ વાહરડાને જંગલમાં ચરાવવા લઈ જાય છે.

એક દિવસ વાહરડાં ચરાવવા ગયેલા શિવદેવે ધર્મધ્યાનમાં સ્થિત એક તપસ્વીને જોતાં બહુમાન ઝપજવાથી તેમની વંદનાદિપૂર્વક પર્યુપાસના કરી. ઘેર આવી પોતાની માતાને પણ આ વાત કરી. 'તે તપસ્વી ધન્ય છે, તેમને અન્ન-પાનાદિ આપનાર પણ ધન્ય છે, પુણ્યહીન આપણે તો તપ કે દાન બેમાંથી એક પણ કરી શકતાં નથી, તો વત્સ ! તે તપસ્વીનું રોજ વંદન કરીને પણ તું આત્માને કૃતાર્થ કરજે' આવી માતાની શીખ મેઠવી શિવદેવ તે તપસ્વીની વંદનાદિ ઉપાસના કરે છે, અને વિચારે છે કે—આ મુનિ મ્હારે ઘેર આહાર લે તો ઠીક.

અન્યદા માઘ પૂર્ણિમાના તહેવારને દિવસે, એક બીજાને ત્યાં, ખાદ્ય પદાર્થોની મેટ આપવાની તે કાઠ્ઠી પ્રથા હોવાથી વિધવા હોવાના કારણે યશોમતીને ત્યાં પણ ખોરાકની વાનીઓ આવે છે. શિવદેવ જમવા બેસે છે તેવામાં જે તપસ્વીની તે નિત્ય વંદના પર્યુપાસના કરતો હતો તે તપસ્વી ત્યાં આવતાં માવુક શિવદેવ અતિ પ્રસન્ન થઈ અલંત ભક્તિભાવપૂર્વક મુનિને આહાર આપે છે. આ સમયે ખાદ્ય વસ્તુઓ આપવા આવેલી ચાર બાલાઓ શિવદેવનો ભક્તિભાવ જોઈ 'વયસ્ય ! આવા સુપાત્રને દાન આપીને તું ધન્ય થયો છે' इत्यादि વચનોથી શિવદેવની પ્રશંસા કરીને સ્વસ્થાને જાય છે. શિવદેવ પણ પ્રસન્ન ચિત્તે ભોજન કરે છે.

શ્વાર પછી શિવદેવ પોતાની જીંદગી સુખે ગાઠી આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં મરણ પામે છે.

જિનદત્તનો જન્મ અને બાલ્ય-યુવાવસ્થા

મધ્ય દેશમાં વસંતપુર નગરમાં જૈનધર્મમાં સ્થિત જીવદેવ નામે શ્રેષ્ઠી રહે છે. તેમને જીવયશા નામે પત્ની છે. શિવદેવનો જીવ જીવયશાની કુક્ષીએ અવતરે છે. જીવદેવ શેઠ પોતાની સમૃદ્ધિને અનુરૂપ વધામણું સંઘપૂજા તથા મંદિરોમાં ઉત્સવ વિગેરે કરાવી તેનું નામ જિનદત્ત પાડે છે.

૧ બીજી કથામાં વિક્રમવર્મની રાણી પદ્મશ્રી નામની જણાવી છે.

* * આ બે ફુઠ્ઠીના મધ્યમાં રહેલી હકીકત બીજી કથામાં નથી.

૨ આ સ્થલે બીજી કથામાં પદ્મપુર પત્તન જણાવી આગઠ (મુદ્રિતપત્ર-૭૧ માં) દશપુર નગર જણાવેલું છે. આ ઉપરથી કાં તો પદ્મપુર અને દશપુર અભિન્ન છે અથવા બીજી કથાના કર્તા પ્રથમ પદ્મપુર લક્ષી અંત સુધી તેનો સંબંધ જાઠવી શક્યા નથી.

आठ वर्षनी बये तेने लेखाचार्य पासे शिक्षणमाटे मूकवामां आवे छे. अनुक्रमे ते भाषा अने कळामां प्रावीण्य मेळव्या बाद पितानी प्रेरणाथी निर्ग्रन्थ मुनिद्वारा जैन धर्मना सिद्धांतोनो पण अभ्यास करे छे.

विमलमतिपरिणयन

लग्न करवानी पोतानी अनिच्छाने लीघे अनेक लक्ष्मीपतिओनी कन्याओ मळती होवा छतां जिनदत्त सर्वथा निषेध करतो होवाथी, तेना पिता ते सांसारिक जीवनमां गूंथाय ए माटे जेमना सहवासथी विलासादि तरफ वृत्तिओ ढळे तेवा मित्रोनो जिनदत्तने संपर्क सधावे छे.

जिनदत्त ते मित्रोनी साथे प्रतिदिन विलासजनक स्थळोए फरतां फरतां एक दिवस एक मंदिरना द्वारनी बाजुमां बनावेला स्त्रीना रूपने जोईने, बाजु उभेला मित्रोनो ख्याल पण भूलीने, अखंत मुग्ध थई तल्लीन बनी, दृष्टरूपना जेवी सहचरी मेळववानी चिंतामां गरकाव थई गयो.

घेर आवीने चिंतामग्न बनी एक बाजु बेटेला जिनदत्तने जोई जिनदास शेठे पूळतां संतोषकारक प्रत्युत्तर न मळतां तेना मित्रो द्वारा सर्व हकीकत जाणी, जिनदत्ते जोयेला ते स्त्रीस्वरूपना निर्माता कलाकार द्वारा आलेखित स्त्रीस्वरूप, अनुरूप कुमारनी अप्राप्तिथी अद्यावधि कुंवारी रहेली चंपा नगरीवास्तव्य विमल शेठनी पुत्री विमलमतिनुं छे एम जाणी, जिनदत्तनी प्रति-कृति करावी माणसो मारफते चंपा नगरीमां विमलशेठने त्यां मोकली विमलमतिनुं मागुं कर्युं.

विमल शेठे जिनदत्तनुं चित्र जोई प्रसन्न थई आडकतरी रीते विमलमतिनो अभिप्राय जाणी संबंध कबूल कर्यो.

जिनदत्त शुभ दिवसे स्वजनो साथे प्रयाण करी चंपा नगरीमां आवे छे. त्यां महोत्सवपूर्वक लग्न थया पछी विमलमतिनी साथे वसंतपुर आवे छे.

जिनदत्तनी द्यूतासक्ति अने परदेशगमन

एकदा उपचार करवा छतां पोतानी शिरोवेदना न मटवाथी समय वीताववा माटे, जिनदत्ते द्यूत रमवुं शरू कर्युं. दैववशात् ते जेम हारतो गयो तेम बधारे रमवा मांड्यो. ज्यारे बहु द्रव्य आप्या पछी पिता अने पत्नीना खजानचीओए द्रव्य आपवा निषेध कर्यो त्यारे मान-भंगथी जिनदत्तने बहु ज दुःख थयुं. घेर आवीने उदास रहे छे. जिनदास अने विमलमतिने खबर पडतां तेओ पोतपोताना खजानचीओने ठपको आपे छे.

एक दिवस जिनदास शेठे जिनदत्तने कहुं — पुत्र ! लक्ष्मीनी कंड खोट नथी, बीजा सारे मार्गे यथेष्ट द्रव्य व्यय कर, द्यूतव्यसन पुरुषार्थवाह्य कहेवाय छे. जिनदत्त 'पिताजी ! हवे ते मार्गे नहिं जाउं' एम कही गुमावेला द्रव्यथी बधु उपार्जन करवाना विचारोथी चिंताप्रस्त बने छे.

विमलमति पोताना पतिनी संचित अवस्था जोईने 'मारा पिताने त्यां थोडो वखत रहेवाथी तेमनी मानसिक परिस्थिति सुधरशे' एम विचारी जिनदास शेठनी रजा लई जिनदत्तने विनंति करीने साथे लई चंपा नगरी जाय छे. त्यां जिनदत्तने प्रसन्न राखवा विमलमति प्रतिदिन प्रयत्न करे छे.

જિનદત્ત પરદેશ જવાની અનુકૂલતા સાધવામાટે જ વિમલમતિની સાથે આવેલો હોઈ પ્રસંગ મેલ્લધવાની પ્રતીક્ષા કરે છે. એક દિવસ જિનદત્ત અને વિમલમતિ ઉદ્યાનમાં ફરવા ગયાં. ત્યાં પ્રસંગ જોઈ જિનદત્તે વિમલમતિની નજર ચૂકવી નજીકમાં જઈ વર્ણપરાવર્તિની ગુટિકાથી પોતાનું રૂપ બદલી દક્ષિણ દિશા તરફ પ્રયાણ કર્યું.

થોડા સમયમાં જ પોતાના પતિને ન જોવાથી વિહ્વલ બનીને મૂર્છિત થઈ વિમલમતિને જોઈ, સહીઓ તેને સ્વસ્થ કરે છે, તેમ જ તેનાં માતા-પિતાને ખબર આપે છે. બધાં જિનદત્તની શોધ કરે છે પણ ક્યાંઈ પત્તો લાગતો નથી. માતા-પિતાના સાન્ત્વનથી વિમલમતિ કંઈક દટ થઈ મોજન સિવાયનો પોતાનો સર્વ સમય સાધ્વીઓની વસતિમાં ધર્માનુષ્ઠાનમાં ગાળે છે.

જિનદત્તનું પર્યટન તથા શ્રીમતીપરિણયન

જિનદત્ત ચાલતાં ચાલતાં દધિપુર નગરની બહાર એક દરિદ્ર સાર્થવાહના સુકાયેલા બગીચામાં બેસે છે. વિશિષ્ટ આકૃતિવાળા જિનદત્તને જોઈને દરિદ્ર સાર્થવાહે વિનંતિ કરતાં વનસ્પત્યાયુ-વેદના જ્ઞાનથી જિનદત્તે તે બાગ ફલ-ફૂલયુક્ત-નવપલ્લવિત કર્યો. દરિદ્ર સાર્થવાહ પોતાને પુત્ર ન હોવાથી જિનદત્તને પુત્રવત્ માની સ્વગૃહે લઈ જાય છે. થોડા દિવસ પછી 'તાત ! સમુદ્ર પાસે હોવા છતાં આવી દરિદ્ર અવસ્થા શામાટે મોગવવી ?' વિગેરે જિનદત્તના વચનોથી પ્રેરાઈ દરિદ્ર સાર્થવાહ વ્યાપાર માટે જિનદત્તની સાથે વહાણ ભરી સિંહલદ્વીપ ગયો. ત્યાંના પૃથ્વીશેખર રાજાને મળી તે બંને એક કુલપુત્રને ત્યાં રહ્યા. તે કુલપુત્રની માતા જિનદત્તને પુત્રની પેઠે જ રાખે છે.

એક દિવસ વૃદ્ધાને રહતી જોઈ જિનદત્તે રોદનનું કારણ પૂછતાં વૃદ્ધાએ કહ્યું—'આ નગરના રાજાની શ્રીમતી નામની કન્યા મહાવ્યાધિથી પીડિત છે. તેની પાસે રાત્રીએ સુનાર માણસનું મરણ થતું હોવાથી રાજાએ નગરમાંથી પ્રતિદિન એક માણસ કુમારી પાસે સુવા માટે મોકલવા આજ્ઞા કરી છે. આજે મારા પુત્રનો વારો આવવાથી હું અસહાય રહું છું.'

વૃદ્ધાની આનાકાની હોવા છતાં તેના પુત્રની રક્ષા કરવા માટે જિનદત્ત સંખ્યાસમયે સ્નાન-વિલેપનાદિ કરી હાથમાં સ્વર્ગ લઈ રાજા-પ્રજાને વિષાદ પમાડતો વૃદ્ધાપુત્રની બદલીમાં સુવા માટે રાજકુમારીના મહેલે જાય છે.

ક્યાંથી ભય હશે ? એનું અન્વેષણ કરવા માટે ભૌંયતળીયું ચોકસાઈથી તપાસી મેડા ઉપર જઈ ઉદરવ્યાધિથી પીડિત રાજકન્યાને વિશ્વસ્તચિત્તે જોઈ જિનદત્તે મધુરવાણીથી પૂછ્યું—'સુંદરિ ! તને કયા પ્રકારની પીડા છે ?' શ્રીમતીએ પોતાનું ઉદર બતાવી 'મારે આવા તેજસ્વી પુરુષને બચાવવો જોઈએ' એમ વિચારી કહ્યું—'તમે રાજાનો આદેશ પાલ્યો, જરા અંધકાર થાય ઇટલે આ મહેલની નજીકમાં ક્યાંક સૂઈ રહેજો, કારણ ઁધ્યા પછી જ્યારે હું જાગું છું ત્યારે નજીકમાં સુનાર માણસને મરણ પામેલો જોડું છું.' જિનદત્ત તેના સૌમ્ય સ્વભાવથી આકર્ષાઈ 'સુંદરિ ! તને એકાકી છોડીને મારે જીવ બચાવવો નથી' એમ કહી તેની નજીકના પલંગમાં બેસે છે.

पोतानी चिंताथी राजकुमारी उंघती नथी एम जाणी जिनदत्त एक वार्ता कही पूर्व कर्मथी मळतां सुख-दुःखमां हर्ष-विषाद न करवा श्रीमतीने कहे छे. 'आवा प्रतिभाशाळी पुरुषथी मारुं दुःख दूर थशे' एवी श्रद्धाथी श्रीमतीने निद्रा आवे छे.

श्रीमतीने निद्राधीन जाणी जिनदत्त धीमेथी उठीने एक मोटुं लाकडुं लावी पोताने सुवाना पलंगमां मूकी, तेना उपर कपडुं ढांकी, दीवामां पूरतुं तेल पूरी, खड्ग लईने थामला पाछळ संताईने उभो रहे छे. थोडी वार पछी राजकन्याना मोढामां बे नानी जीभो जुवे छे. 'आ शुं हशे ?' एम विचार करतां राजकन्याना मुखमांथी काळो सर्प नीकळे छे. 'आनाथी भय छे' एम जिनदत्त चितवे छे. एटलामां ते सर्प श्रीमतीनी पथारीमांथी जिनदत्तना पलंगमां जईने मस्तकना स्थळे रहेला ते काष्ठने डंख मारे छे. कुमार पण सावधान थई सर्पना त्यां ज टुकडा करी बाजुमां पडेल्य करंडीयामां नांखे छे.

पेट नानुं थवाथी संपूर्ण निद्रा लई प्रभाते राजद्वारनां वाजिंत्रोना नादथी जागेली श्रीमतीए जिनदत्तने तेना पलंगमां बेठेलो जोई, आश्चर्यमुग्ध बनी, सविनय पूछतां जिनदत्ते सर्पनी हकीकत कही.

प्रतिदिन प्रभाते मृतक लेवा आवनार माणसो द्वारा जिनदत्तनुं कुशळ सांभळी राजा त्यां आवी, श्रीमतीना मुखे रात्रीनी घटना जाणी, जिनदत्तने धन्यवाद आपी, औषधादिना उपचारथी श्रीमतीने स्वस्थ करी, हावभावथी श्रीमतीनो अभिप्राय जाणी धामधूमथी जिनदत्त अने श्रीमतीनुं लग्न करे छे. जिनदत्त प्रसंगे प्रसंगे श्रीमतीने चित्रपटमां जैनमंदिर-साधु-साध्वी विगरे आलेखी जैन धर्मनां तत्त्वो समजावी जैनदर्शनानुयायिनी बनावे छे.

अन्यदा पोताना व्यापारने लगतुं कार्य पूर्ण थतां राजानी रजा लई, श्रीमतीने साथे लई, जिनदत्त तथा दरिद्र सार्थवाहे स्वदेश जवा वहाण भरी प्रयाण कर्युं.

उपार्जित द्रव्यमां अने विशेषे श्रीमतीमां आसक्त थवाथी दरिद्र सार्थवाहे नोकरोने संकेत करी 'जिनदत्त जीवतो हशे त्यां सुधी श्रीमती मने नहिं इच्छे' एम विचारी रात्रीना समयमां अवाज थाय एवी रीते दरियामां कइं वस्तु फेंकी. ज्यारे कहेवा छतां कोई पण मांणस पडेली वस्तु लेवा माटे पाणीमां नथी उतरतो त्यारे जिनदत्त दोरडुं बांधीने सागरमां उतरे छे. सार्थवाह ते दोरडुं कपावी नांखी वहाण हंकारी जाय छे.

सार्थवाह विलाप करती श्रीमतीने पोतानी पत्नी थवा माटे अनेक प्रकारे समजावीने कहे छे—'जिनदत्त मारो पुत्र नथी, वाणीथी ज पुत्र तरीके स्वीकार्यो हतो.' सार्थवाहने घणो उपदेश आपवा छतां निष्फळता मळतां, श्रीमतीए 'पोताने आजीवन वैधव्य नथी' एवा नैमित्तिकना वचननुं स्मरण थतां फरी जिनदत्तने मळवाना संभावनाथी सामनीतिथी शीयळरक्षा करवा माटे, छ मासनी मुदत मागतां सार्थवाह सहर्ष कबूल करे छे. छ मास पूर्ण थतां किनारो पण आवे छे. अवधि-पूर्ण थयो जाणी श्रीमती 'पोते रजखला छे' एम जणावे छे. कांठो आवतां सार्थवाह वहाणमांथी उतरी ते नगरना राजाने मळवा जाय छे.

१ प्रथम कथामां आ स्थळे विजयकुमारनी कथा छे (जुओ पत्र १९ थी २२). अहिं संक्षेपमां कहेवानुं होवाथी ते कथा लखी नथी.

સમ્રય જાણી શ્રીમતી પળ નીહાર કરવાને બહાને પોતાની દાસીઓ સાથે જાય છે. આગલ ઉતાવળે ચાલતાં, ચંપાપુરી તરફ જતા સાર્થને જોઈ તે સાર્થના પ્રધાન પુરુષની અનુજ્ઞા લઈ તેની સાથે ચાલતાં, અનુક્રમે ચંપા નગરીનું સામીપ્ય જણાતાં, અનેક વિચારોથી મુંઝાયેલી શ્રીમતીએ બે સાધ્વીઓને જોતાં ‘આર્યપુત્રે ચિત્રપટમાં દર્શાવેલી આ ગુરુણીઓ દયાલુ હોય છે’ એમ વિચારી તેમની પાછલ પાછલ ચાલવા માંડ્યું. ઉપાશ્રય આવતાં ‘નિસિહી’ કથનપૂર્વક પ્રવેશ કરતી શ્રીમતીને જોઈ ત્યાં બેઠેલી વિમલમતિએ અજાણી સમધર્મિણી જાણી પૂછ્યું— ‘ક્યાંથી આવો છો ?’ મનઃસંતાપથી પીડિત શ્રીમતી જ્યારે કશું બોલી શકતી નથી, ત્યારે વિમલમતિએ તેની દાસીઓ દ્વારા સર્વ હકીકત જાણી, શ્રીમતીને આશ્વાસન આપી શાંત કરી વિશેષ હકીકત પૂછી. શ્રીમતીએ પોતાનો સવિસ્તર હેવાલ કહ્યો. વિમલમતિ વર્ણભેદ વિના પોતાના પતિનું સામ્ય જણાતાં ‘બહુરત્ના વસુંધરા’ એ કહેવતથી સમાધાન પામે છે. ત્યાર પછી બન્ને સાથે જ રહે છે.

અંગારવતી પરિણયન

જિનદત્તે સાગરમાં ઝૂતર્યા પછી દોરડું કપાયેલું જાણી અનેક તર્ક વિતર્ક કરી મનને દૃઢ બનાવી સાગરમાં તરવા માંડ્યું. થોડા સમયમાં કોઈ માંગેલા વહાણનું લાકડું તેના હાથમાં આવે છે. પ્રમાત થતાં દિશાવિભાગ જાણી જિનદત્ત ઉત્તર તરફ જવા લાગ્યો.

જિનદત્તને સાગરમાં તરતો જોઈ આકાશમાં જતા બે સ્વેચ્છરોએ તેના ધૈર્યની ખાત્રી થતાં કહ્યું— ‘અમારે આપનું કામ છે, જો અનુજ્ઞા આપો તો આપને સાગરમાંથી બહાર કાઢીને કહીએ.’ જિનદત્તની સમ્મતિ મળતાં તેને બહાર કાઢી, ધ્વાન કરાવી, વચ્ચે પહેરાવીને સ્વેચ્છરોએ કહ્યું— ‘વૈતાલ્ય પર્વતમાં રથનૂપુરચક્રવાલ નગરના રાજા અશોકશ્રીને વેગવતી રાણીથી થયેલી અંગારવતી નામની કન્યા પૂર્ણ યુવાનીમાં આવવાથી અને વિદ્યાધર કુમારોમાંથી તેને અનુરૂપ વર ન મળવાથી રાજાજ્ઞાથી અમે યોગ્ય વરની શોધ માટે નીકળી ચારે તરફ ફરતાં ફરતાં આપને સમુદ્રમાં તરતા જોયા, તમારાથી અમારા રાજાની ચિંતા ટલશે, જો આજ્ઞા હોય તો આપને લઈ જઈએ.’

વૈતાલ્ય જોવાના કુતૂહલથી જિનદત્તે સમ્મતિ આપ્યા પછી તરત જ તે વિદ્યાધરો તેને અશોકશ્રી પાસે લઈ ગયા. જિનદત્તને જોઈને રાજા પ્રસન્ન થયો. અંગારવતીના હાવભાવથી તેની સમ્મતિ જાણી શુભ દિવસે અશોકશ્રીએ બન્નેનું લગ્ન કરી, જિનદત્તને અનેક વિદ્યાઓ શિક્ષવાડી.

અહિં જિનદત્ત ચુસ્ત જૈન હોવા છતાં કુતૂહલથી પોતે બૌદ્ધ છે એમ બતાવે છે. અંગારવતી જૈન હોવાથી જિનદત્તને યુક્તિપ્રયુક્તિથી જૈન દર્શનની મહત્તા એવી રીતે સમજાવે છે કે જેથી જિનદત્ત પ્રમુદિત થઈ તેને કહે છે કે— ‘પ્રિયે ! કુલક્રમથી આવતા બૌદ્ધ ધર્મને છોડીને મેં તારો ધર્મ સ્વીકાર્યો છે.’

એક દિવસ જિનદત્ત શ્રીમતીની સ્મૃતિ થતાં દક્ષિણસમુદ્ર તરફ ક્રીડા કરવાને બહાને અંગારવતીને લઈને વિમાનમાં બેસી દધિપુર જવા નીકળે છે. માર્ગમાં ચંપા નગરી આવતાં ઉદ્યાનમાં સાધ્વીપાસે અભ્યાસ કરતી વિમલમતિ અને શ્રીમતીને વિમાનમાં બેઠાં બેઠાં જોઈને જિનદત્તને હર્ષ થયો.

જિનદત્તે અંગારવતીની સાથે સમુદ્રતીરે ક્રીડા કરી વચ્ચતાં શેષ રાત્રી તીર્થભૂમિ ચંપા-નગરીમાં ગાલવા માટે અંગારવતીની અનુમતિ મેલવી જે ઉદ્યાનમાં વિમલમતિ અને શ્રીમતી સાધ્વીઓની

साथे रहे छे ते ज उद्यानमां विमान उतार्थुं. त्यां विश्वस्तपणे अंगारवती निद्राधीन थाय छे. जिनदत्त ब्रह्मी पत्नीओ एकत्रित थई ते सारुं थयुं, अंगारवतीने पण अहिं मूकी रूप बदली आ नगरीमां ज रही प्रसंगोपात्त प्रकट थवुं ठीक छे, आ त्रण सरखा दुःखवाळी होवाथी परस्पर प्रेमपूर्वक वर्तती थशे, एटले भविष्यमां गृहकलह नहिं थाय' आम विचारी अंगारवतीने छोडी प्रयोगथी वामनरूप धारण करी नजीकमां संताई रहे छे.

रात्रीना अंतभागमां जागृत थयेली अंगारवती जिनदत्तने न जोवाथी विलाप करे छे. तेनो विलाप सांभळी विमलमति अने श्रीमती 'आ कोई अमारा जेवी ज दुःखीं छे, तेने शान्त करीए' एम विचारी तेनी पासे जईने हकीकत पूछे छे. अंगारवती सर्व बीना कहे छे. श्रीमतीए कहुं— 'भारा पतिनी साथे सर्व हकीकत मळती आवे छे, फक्त तेओ जैन हता एटलुं ज नहिं पण तेमणे मने जैनधर्मिणी बनावी हती अने आनो पति बौद्ध हतो एटलो ज तफावत छे. 'विमलमतिए 'हशे कोई' एम कही अंगारवतीने कहुं—'तुं पण अमारी साथे ज रही धर्मानुष्ठान कर.' 'एकली कन्याए पिताने घेर जवुं ठीक नहिं' एम विचारी अंगारवती त्यां ज रहे छे.

जिनदत्त वामनक बनीने गीत - वाद्यना विनोदथी चंपा नगरीना माणसोने दिन - प्रतिदिन मुग्ध करे छे. त्यांनो राजा तेना विज्ञानथी रंजित थई तेने रोजना सो द्रम्म आपे छे.

एक दिवस राजसभामां 'विमलमति श्रीमती अने अंगारवती आ त्रणे य महासतीव्रत पाळे छे अने कोई पण पुरुषनी साथे हसती बोलती नथी' एवी प्रशंसा सांभळी राजानी आज्ञा लई वामनक त्यां जईने पहेले दिवसे पोतानी ज कथा आरंभथी विमलमतिना त्याग पर्यंत, बीजे दिवसे समुद्रावतरणपर्यंत अने त्रीजे दिवसे अंगारवतीपरिहारपर्यंत कही, ते त्रणेनी साथे सहास्य वार्तालाप करी सर्वेने विशेष मुग्ध करे छे.

रतिसुंदरी परिणयन

एकदा राजानो हाथी मदनोन्मत्त बनी आलानस्तंभ तोडीने आखी चंपानगरीने भयग्रस्त करे छे. ते हाथीने कोई पण काबुमां लई शकतुं नथी. ज्यारे राजाए अर्ध राज्य अने कन्या आपवानी जाहेरात करवा छतां तेने वश करवा कोई तैयार न थयुं ल्यारे वामनक राजानी आज्ञा लई तेने वश करी फरी तेना स्थाने बांधे छे.

आवा गुणी छतां कुरूपने पोतानी पुत्री आपवा माटे राजाने चिंता थतां तेणे 'कदाच मूलरूप छूपावनार कोई विद्यासिद्ध पुरुष होय' एम चितवी वामनकने कहुं—'हुं तमारा वडिलना स्थाने छुं, माटे मारी समक्ष तमारे सत्य छूपाववुं न जोईए, तमे तमारा चरित्रथी कोई सिद्धपुत्र लागो छो. तो साची हकीकत जणावो.' वामनके अवसर जाणी पोतानुं सर्व चरित्र कहुं. पछी राजानी प्रेरणाथी विमलमति, श्रीमती अने अंगारवतीने बोलावी तेम ज अशोकश्री अने पृथ्वी शेखरने तेमना नगरमांथी लावी वामनक पोतानुं यथास्थित स्वरूप यथाविधि प्रकट करे छे. ल्यार वाद जिनदत्त अने रतिसुंदरीनुं उत्सवपूर्वक लग्न थाय छे. अशोकश्री अने पृथ्वीशेखरने स्वस्थाने पहोंचाडवामां आवे छे.

अर्धराज्य अने चारपत्नीओनुं सुख भोगवतां एक दिवस जिनदत्त वसंतपुरमां पोताना पिताजीने त्यां माणसो द्वारा छप्पन करोड द्रव्य मोकली पोतानी कुशळवार्ता जणावे छे. ते माणसोए पाछा आवीने माता-पिताना पुत्रवियोगना दुःखनी जाण करतां जिनदत्त चंपानगरीना

રાજાની રજા લઈ ચાર પત્ની અને પરિવાર સાથે અતિવૈભવથી વસંતપુર જાય છે. ત્યાં જઈ પિતાજીને પાયવંદન કરી, ચાર પત્નીઓ સાથે હર્ષાશ્રુવાળી માતાને પગે પડી, સ્વજનોને સન્માન આપી, દેવમંદિરોમાં પૂજા કરાવી, કાયમ માટે ત્યાં જ રહે છે. કાલક્રમે ચારે સ્ત્રીઓને પુત્ર થાય છે.

જિનદત્તનો ત્યાગ અને સદ્ગતિ

અન્યદા વસંતપુર નગરના ઉદ્યાનમાં શુભંકર નામના અતિજ્ઞાની આચાર્ય આવતાં નગરજનોની સાથે જિનદત્ત પળ પોતાની પત્નીઓ અને મિત્રોની સાથે તેમનું વંદન કરવા જાય છે. ત્યાં જઈ વંદન કરી ધર્મકથા સાંભળી 'મને વૈભવપ્રાપ્તિ કેમ થઈ ?' એમ જિનદત્તે પૂછતાં આચાર્યશ્રીએ તેનો પૂર્વભવ કહી, 'ચાર પત્નીઓ તે, પૂર્વભવમાં તારા દાનની પ્રશંસા કરનાર ચાર કન્યાઓના જીવ છે' એવો નિર્દેશ કર્યો. આ સાંભળી જિનદત્ત અને તેની સ્ત્રીઓને પૂર્વ ભવનું જ્ઞાન થયું. ત્યાંથી ઘેર જઈ માતા-પિતાની રજા લઈ પોતાના મિત્રો અને પત્નીઓ સાથે જિનદત્તે શ્રમણદીક્ષા લીધી.

જિનદત્ત શ્રમણ થયા પછી વિવિધશાસ્ત્રાભ્યાસ કરી અનેક પ્રકારના તપની આરાધના કરી અનુક્રમે આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં દેવગતિ પામે છે. ભવિષ્યમાં ત્યાંથી મૃત્યુ પામી મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં સારા કુલમાં જન્મી મોક્ષ પામશે.

ઋણસીકાર

પૂર્વાચાર્યોએ સંક્ષેપ અને વિસ્તારથી જિનદત્ત ચરિત્ર કહ્યું છે તેને મેં મ્હારી બુદ્ધીએ કહ્યું છે. પૂર્વની કથાઓથી મ્હારી કથામાં કંઈ વિશેષ હોય તો તે પ્રાચીન કથાના ભાવને મેં વિસ્તારથી પ્રકાશ્યો છે એમ જાણવું. અથવા અલ્પબુદ્ધિના કારણે કંઈ પળ ઓછું વધતું કહ્યું હોય તો તે નિપુણ જનોએ દરગુજર કરવું જોઈએ.

*

પૂજ્યપાદ મુનિ શ્રીજિનવિજયજીએ સિંઘી જૈન ગ્રન્થમાલામાં પ્રકાશિત કરવા માટે જે અનેકાનેક સંસ્કૃત પ્રાકૃત અપભ્રંશ ભાષા પ્રથિત પ્રાચીન ગ્રન્થરત્નો નિર્ધારિત કર્યાં છે અને જેમાંનાં અનેક અપૂર્વ રત્નોએ અત્યારસુધીમાં પ્રકટ થઈને વિદ્વજ્જગતને આનન્દિત અને અનુપ્રેરિત કર્યું છે, તેમાંનાં કેટલાંક નાનાં મોટાં ગ્રન્થરત્નોની પ્રતિલિપિઓ કે પ્રેસકોપિઓ વિગેરે કરવા રૂપ દ્રવ્ય અને ભાવ બંને રીતિએ લાભદાયક એવું સાહિત્યિક પુણ્ય કાર્ય કરવાનું મને પળ સદ્-ભાગ્ય પ્રાપ્ત થતું રહ્યું છે. પરંતુ આ ગ્રન્થમાલામાં આ રીતે એક પ્રાચીન સુન્દર જૈન કથાનક ગ્રન્થનું સ્વતંત્ર સંપાદન કાર્ય કરવાનું અહોભાગ્ય પળ મને ક્યારેક પ્રાપ્ત થશે એની તો કલ્પના પળ ક્યારેય ન હોતી થઈ. ગ્રન્થમાલાના પ્રધાન સંપાદક, પ્રતિષ્ઠાપક અને પ્રાણદાયક પૂજ્ય શ્રી જિનવિજયજીએ આ રીતે પોતાની આ વિશ્વવિસ્ત્રિયાત જૈન ગ્રન્થમાલામાં આવા એક સ્વલ્પ શ્રમને સ્થાન આપી મારા જેવા અલ્પજ્ઞ જન ઉપર જે વત્સલભાવ પ્રદર્શિત કર્યો છે તે માટે હું તેમના પ્રસ્યે કયા શબ્દોમાં અલ્પ-સ્વલ્પ પળ હૃદયનો આભારભાવ પ્રદર્શિત કરું ?

પ્રસ્તુત સંપાદનકાર્યમાં ઉદ્ભવેલી કેટલીક શંકાઓનું નિરાકરણ કરવા માટે, વિદ્વદ્વિ-ભૂષણ પૂજ્યપાદ **શ્રીપુણ્યવિજયજી** મહારાજે જે અનુગ્રહ બતાવ્યો છે તે બદલ હું અહીં તેઓશ્રીપ્રસ્યે પળ મારો વિનમ્ર કૃતજ્ઞભાવ પ્રકટ કરું છું.

વાગોલનો પાઠો-પાટણ, ધણહિલપુર
વૈશાખી પૂર્ણિમા વિ. સં. ૨૦૦૯

વિદ્વજ્જનવિનેય
અમૃતલાલ મોહનલાલ

जिनदत्तचरित्रगतप्रसङ्गानुक्रमः ।

- १,४१ मङ्गलम्
- २,४१ जिनदत्तपूर्वजन्मवर्णना । सा चेत्थम्—शिवधनेभ्यपत्नीयशोमत्याः शिवदेवाभिधानपुत्रत्वेन जन्म, शिवधनमरणानन्तरं गृहदारिद्र्यम्, ततः शिवदेवसहिताया यशोमत्या दशपुरा-दुज्जयिनीं गत्वा दासित्वकरणम्, वत्सपालननियुक्तस्य शिवदेवस्य बहिस्तपस्वीदर्शनं बन्दनादिर्युपासना च, कन्याचतुष्कानुमोदनासहितं तपस्विने आहारदानम्, काल-क्रमेणोपार्जितशुभकर्मणः शिवदेवस्य पञ्चत्वम् ।
- ५,४५ जिनदत्तजन्मवर्णना
- ६,४६ दृष्टपुत्तलिकारूपोत्पन्नानुरागस्य जिनदत्तस्य विमलमतिपरिणयनवर्णना ।
- ९,४७ जिनदत्तधूतप्रसक्तिवर्णना ।
- १०,४८ धूतमग्नस्य प्रभूतद्रव्यहानेरनन्तरं कोशाध्यक्षनिषेधितद्रव्यादानप्रेषितपुरुषस्य जिनदत्तस्य मानहानेरुद्वेगः ।
- ११,४९ जिनदत्तोद्वेगनिवारणार्थं विमलमतिविचारणा, वसन्तपुरे स्वपितृगृहे जिनदत्तसहिताया विमलमत्याः प्रस्थानं, तत्रैवावस्थानं च ।
- १२ जिनदत्तविमलमत्योः प्रहेलिकाविनोदः ।
- १४,४९ धूतहारितद्रव्याधिकवित्तोपार्जनचिन्तायुतो जिनदत्तस्य वर्णपरावर्तेन परदेशगमनम्, दधिपुरनिवासिनोऽपुत्रस्य दरिद्रसार्थवाहस्य गृहे पुत्रत्वेनावस्थानं च ।
- १६,५१ दरिद्रसार्थवाहसहितस्य जिनदत्तस्य सिंहलद्वीपं प्रति प्रयाणम्, तत्र सपुत्रवृद्धागृहनिवासश्च सिंहलद्वीपस्वामिपृथ्वीशेखरनृपपुत्र्याः श्रीमतीनाम्न्या उदरस्थसर्पमारणोपकाराद् जिनदत्त-स्योपर्यनुरागः, तयोः पाणिग्रहणं च । अन्तरे जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा ।
- २४,५६ श्रीमतीसहितयोजिनदत्त-दरिद्रसार्थवाहयोः सिंहलद्वीपात् प्रतिक्रमणम्, श्रीमत्योपरि-सञ्जातानुरागदरिद्रसार्थवाहरचितछद्मेन जिनदत्तस्य मध्यरात्रौ समुद्रान्तराले पातनम् ।
- २६,५७ श्रीमत्याः कौशल्येन शीलरक्षा, चम्पानगरीस्थविमलमत्या सह वसनं च ।
- २७,५८ उदधिपतितस्य जिनदत्तस्य विद्याधराभ्यां समुद्रान्निष्काशनम्, रथनूपुरनामविद्याधर-नगराधिपस्य पुरो नयनम्, तत्कुमार्या अङ्गारवत्याः सहोद्वाहश्च ।
- ३०,६२ श्रीमत्यन्वेषणार्थं जिनदत्तस्याङ्गारवत्याः सार्धं कीलाप्रवासः, मार्गे चम्पायां भार्याद्वय-निरीक्षणात् तत्रैवाङ्गारवतीं छद्मेन त्यक्त्वा वामनकरूपेणावस्थितिः ।
- ३३,६५ मदोन्मत्तराजहस्तिनिग्रहणरक्षितचम्पानृपाभ्यर्थनानिराकृतवर्णपरावर्त-वामनकत्वस्य जि-नदत्तस्य नृपकुमारीरतिसुन्दरीपरिणयनम् ।
- ३५,६७ भार्याचतुष्कसनाहस्य जिनदत्तस्य पितृगृहे गमनम्, तत्रैव वासश्च ।
- ३७,६८ " " धर्मोपदेशश्रवणम् ।
- ३९,७४ " " दीक्षाग्रहणम् ।

३९ ७४ जिनदत्तस्य स्वर्गमनम् ।

४० ग्रन्थकारप्रशस्तिः ।

४०,७४ ग्रन्थलेखकप्रशस्तिः ।

जिनदत्तचरित्रगतविशेषनाम्नामनुक्रमः ।

२,६,४१,४५	जिणयत्तो	श्रेष्ठिपुत्रः	१९	विजओ	राजकुमारः
२	जंबुद्वीवो	द्वीपः	२८	वेयङ्को	पर्वतः
२,१९,४१	अवंतिदेसो	देशः	२९	रहनेउरचक्कत्रा-	विद्याधरनगरम्
२	वियब्भ (यभय)	विदर्भः= देशः, वीतभयं=नगरम्	"	लपुरं	
२	पज्जोओ	राजा	"	असोगसिरी	विद्याधरराजा
२	दसपुर	नगरम्	"	वेगवई	विद्याधरराज्ञी
२	विक्रमवम्भो	अवंतिराजा	"	अंगारवई	विद्याधरराजकु- मारी
२,४१	सिवधणो	श्रेष्ठी	३५	इसुंदरी	राजकुमारी
२,४१	जसमई	श्रेष्ठिपत्नी	३७	सुहंकारो	आचार्यः
२,४१	सिवदेवो	श्रेष्ठिपुत्रः	४०	नेमिचंदसूरी	" (प्रशस्तौ)
३,१९,४१	उज्जेणी	नगरी	"	सव्वदेवसूरी	" "
५,४५	वसंतउरं	नगरम्	"	सुमइगणी	मुनिमहत्तमः "
" "	जीवदेवो	श्रेष्ठी	"	अणहिलपाटक	नगरम् (लेखक- पुष्पिकायाम्)
" "	जीवजसा	श्रेष्ठिभार्या	"	रांवदेव	श्रावकः "
७,४६	चंपाउरी	नगरी	"	अरिष्टनेमिचरित	तन्नामा ग्रन्थः "
" "	विमलसेट्ठी	श्रेष्ठी	"	पउमसिरी	राज्ञी
७,४८	विमलमई	श्रेष्ठिपुत्री	४१	पउमपुरं	पत्तनम्
१६,५०	दहिपुरं	नगरम्	"	चित्रकूट	दुर्गः (लेखक- पुष्पिकायाम्)
१७,५१	सिंघलदीवो	द्वीपः	७३	माणिमद्रः	यतिः "
१७	पुहईसेहर	राजा	"	वरनाग	श्रावकः "
"	सिरिमई	राजकुमारी	"		
१९	जयतुंग	राजा	"		
"	चंदवई	राज्ञी	"		

जिनदत्ताख्यानकम् ।

नमो वीतरागाय ।

जयउ विणिज्जियदुज्जयदुरंतकंदप्पदप्पमाहप्पो ।
दुद्धकम्मदोघट्टकेसरी जिणवरो वीरो ॥ १ ॥
काऊण पंचपरमेट्टिसंथवं तिविहकरणजोएण ।
अण्णाणतिभिरहरिणिं, नमिऊण सरस्सइं सिरसा ॥ २ ॥
वोच्छं सूरिपरंपरसमागयं सुप्पसन्नबन्धेण ।
जिणयत्तचरियभित्तिं, धम्मकहं तं निसामेह ॥ ३ ॥
धम्मो चउप्पयारो, दाणाई जिणमयम्मि सुपसिद्धो ।
भन्निही (न्नीहि) जहावसरं, भवियाणुग्गहकए एत्थ ॥ ४ ॥
सुपसिद्धं चरियमिणं, तह वि हु वोच्छामि जेण सुयणाणं ।
चरियाणुकित्तणेणं, सुकयं अणुमोइयं होइ ॥ ५ ॥

भणियं च -

चउसरणगमणदुक्कडगरिहा सुकडाणुमोयणं चेव ।
एस गणो अणवरयं, कायवो कुसलहेउ त्ति ॥ ६ ॥
जी(जा)वीह विरह-संगम-सिंगाराईण वन्नणा का वि ।
तं मोहविलसियं ति य, दुक्कडगरिहा मुणेयवा ॥ ७ ॥
अलं वित्थरेण ।

केसिंचि पियं गज्जं, पज्जं केसिंचि वल्लहं होइ ।
विरएमि गज्ज-पज्जं, तम्हा मज्झत्थवित्तीए ॥ ८ ॥
बीहेमि दुज्जणाणं, सुयणाण वि तह य सुट्टु बीहामि ।
एगे दूसिंति गुणे, इयरे दोसे वि छायंति ॥ ९ ॥

अओ दुवेण्हं पि पसायणत्थं आसीवायं देमि -

कवत्थचित्तणपरो, जं लहइ कई मणम्मि सुहदुक्खं ।
तं लहउ सज्जणो दुज्जणो उ लद्धे जमत्थम्मि ॥ १० ॥

अहवा -

अत्थेण व सत्थेण व, परस्स तोसो बुहेण कायवो ।
दोसग्गहणेण खलो, जइ तूसइ तूसउ वराओ ॥ ११ ॥

दूसिहिइ खलो कवं, सलहिस्सइ सज्जणो निसग्गेण ।
 ता होउ जारिसं तारिसं पि किं किर पयत्तेण ॥ १२ ॥
 इच्चाइओ पसंगो, सप्पासंगम्मि जुज्जइ पबंघे ।
 मडहं च इमं चरियं, भणामि ता पत्थुयं इण्हि ॥ १३ ॥
 सुणिदाणपभावेणं, कल्लाणपरंपरं लहेऊण ।
 जह संपत्तो सुगइं, जिणयत्तो तह निसामेह ॥ १४ ॥ छ ॥

—> जिनदत्तपूर्वभवकथावर्णना <—

अत्थि इह जंबुद्दी(दी)वे, दाहिणभरहद्धमज्झखंडम्मि ।
 देसो अवंतिनामो, गामागरपट्टणाइन्नो ॥ १५ ॥
 जत्थ य तुंगसुवंसा, गिरिणो सुयण व थिरसहावा य ।
 रमणीओ व सरीओ, फुरंतकड्डुयालयच्छीओ ॥ १६ ॥
 दुब्भिकख-चोर-मारी-भयमवगासं न जत्थ पावेइ ।
 कमलकोसे व महुरपडलं दूरेण तो भमइ ॥ १७ ॥
 तम्मि य वियब्भ(यभय?)पहुणा, निवेसियं गेण्हिऊण पज्जोयं ।
 वच्चतेण सदेसं, अत्थि पुरं दसपुरं नाम ॥ १८ ॥
 बहुविच्छित्तिविणिम्मियमंदिर-पासायसेणिकयसोहं ।
 उज्जाणवाविसंठियकलहंसुल्लावसुइसुहयं ॥ १९ ॥
 पायारोरमणीओ, रमणीओ भूरिभासुरमणीओ ।
 विमलं चिय सुयनाणं, सुयनाणं जत्थ सुयनाणं ॥ २० ॥
 तं पुण अवंतिनाहो, विक्रमवम्मो त्ति पायडो तइया ।
 दरियारिवारमहणो, भुंजेइ पयावगुणकलिओ ॥ २१ ॥
 अह तत्थ पुरे निवसइ, विण्णाण-कलाकलावसंपन्नो ।
 सिवधणनामो वणिओ, णिग्घिट्ठो वणियकिरियासु ॥ २२ ॥
 भज्जा य जसमई से, समजोवणरूवसीलसंपन्ना ।
 पुव्वजियपुन्नफलं, दोन्नि वि ताइं अणुहवंति ॥ २३ ॥
 जाओ य ताण पुत्तो, अवच्चविच्छड्डुकोट्टियमईणं ।
 सिवदेवो से नामं, पइट्टियं तेहिं तुट्ठेहिं ॥ २४ ॥

तओ जाव सो अट्टवरिसो संबुत्तो ताव खणभंगुरयाए सरीरस्स, चंचलयाए जीवियस्स, आसावल्लिविच्छेयदच्छत्तणओ कयंतस्स, महईए सिरवेणाए सभभि-
 भूओ पाविओ पंचत्तं सिवधणो । जसमई तद्विओयानलपलित्तहियया विविहक-
 रुणपलावपरायणा तस्स मयकिच्चाइं काऊण चित्तियं(उं) पयत्ता ।

अहो किं नाम मए, विच्छोहो कस्सई पुरा रइओ ।
 पडिया जेणायंडे, दुक्खचडका मह सिरम्मि ॥ २५ ॥
 वयभंगो किं व कओ, रंडी होसु त्ति किं व परिसविया ।
 हा हा केरिसपावस्स एरिसं घोरमाहप्पं ॥ २६ ॥
 किं वा कयंत निग्घण !, अवरद्धं किं पि तुज्ज मे पुवं ।
 इय दुस्सहाइं जेणं, कोवफलाइं पयंसेसि ॥ २७ ॥

तओ एषं ज्ञायमाणी विलवमाणी य कहकह वि कारुणियपुरपुरंधीहिं संठविया
 संकी तं बालयं परिवालिउं पयत्त त्ति ।

एत्थंतरम्मि तीसे विहवो विहवो अहं ति भीओ व ।
 थेवदिवसाण मज्जे न हि नज्जइ कत्थइ पय(उ)त्थो ॥ २८ ॥

तओ तीए च्चितियं -

दिणमिव पच्चूहेणं, नट्टं धणिण सह धणं मज्ज ।
 दालिहेण तमेण व, अहयं रयणि व ओसत्ता ॥ २९ ॥
 पुभेहिं होइ अत्थो, ताइं दइएण सह पउत्थाइं ।
 ता मह निब्भग्गाए, को संपइ जीवणोवाओ ॥ ३० ॥
 नत्थि परकम्मकरणं, मोत्तुं अन्नो त्ति निच्छियं एयं ।
 ता पेच्छ केरिसं किर, माहप्पं विहिविलासाणं ॥ ३१ ॥
 जे श्विय जोडियहत्था, कम्मंकरियाइया मह गिहम्मि ।
 केसिं चेव गिहेसुं, कम्मं काहामि कहमहयं ॥ ३२ ॥
 को वा वि एत्थ माणो, कयंतदंतग्गभग्गमाणाए ।
 जह जह वाएइ विही, तह तह निचेमि एत्ताहे ॥ ३३ ॥
 तह वि हु न एत्थ जुज्जइ, ठाउं सल्लितपुव्वत्थाए ।
 वच्चामि तत्थ कत्थ य, जत्थ न पेच्छामि नियलोयं ॥ ३४ ॥

इदं संपहारिऊण सिवदेवेण सहिया निग्गया दसपुराओ । कहाणयक्खिसेसेण
 व संपत्ता उज्जेणिं । समासइया एगं कुलप्पसूयं वाणियगं । तेणावि भइणियडि-
 वत्तिपुवं दिन्ननिलया किंचि निव्वुयमणा खंडण-कत्तणाइणा वट्टिउं पयत्ता । सिव-
 देवो वि निउत्तो वच्छवालत्ते । एवमइकंतो कोइ कालो । अण्णया वच्छरूयाणं
 गएण दिट्ठो णेण धम्मज्झाणाट्टिओ एगो महातवस्सी । लहुकम्मयाए समुप्पन्न-
 बहुमाणेण वंदिओ गंतूण, सम्मदियाओ जंघाओ, परिओसनिब्भरो ठिओ कंचि
 कालं तस्समीवे । आगएण सिट्ठं जणणीए । बहुमन्निओ तीए । भणियं च - 'वच्छ !
 वन्नो सो महाणुभावो परलोयकजे तवं तप्पेइ । सो वि धन्नो जो वस्स अन्न-

पाणाङ्गं देइ । अम्हं पुण पुनरहियाणं न तवो न दाणं । ता तुमं पि तस्स पइदि-
णवंदणेणावि ताव अत्ताणं कयत्थीकरेज्जसु'त्ति । तओ सिवदेवो वि विसिद्धयर-
भत्तिसंजुओ पइदिणं वच्छरुयाणं तयभिमुहो गंतूण तं वंदइ पज्जुवासेइ । चिंतइ य-
सुंदरं होइ जइ एस म[म] गिहे पारणगं करेइ । अहवा कुओ मायंगस्स नरव-
इअद्दासर्ण ति । अण्णं च-

पत्ते पियपाहुणए, किं काही दुग्गओ दुरंतो वि ।

अंधो मल्लिएहि वि लीयणेहि अंधो च्चिय वराओ ॥ ३५ ॥

सव्वहा नत्थि मे भागधेयाणि ति चिंतयंतस्स समागया माहपुन्निमा । तम्मिं
य दिणे भामेइ लोगो पहेणयाइं । आगओ सिवदेवो भोयणसमए गिहं । ताव
य सोवासिणि ति काउं समागयाइं जसमईए वि पहेणयाइं । उवविट्ठो भुंजिउं
सिवदेवो । एत्थंतरम्मि सिवदेवसद्दासमुप्पन्नपुन्नचोइओ व गोयरचरियाकमेण
समागओ रिसी सिवदेवभवणंगणं । तं च दट्टूण रहसवसुच्छलंतरोमकूवेण चिंतियं
सिवदेवेण -

एयाइं ताइं चिरचिंतियाइं तिन्नि वि कमेण पत्ताइं ।

साहूण य आगमणं, संतं (भत्तं ?) च मणप्पसाओ य ॥ ३६ ॥

सव्वहा पुन्नवंतो हं । एयलाभसंभवे णत्थि येव झीणा मे रिद्धि ति भाव-
यंतेण समू(म्मु)हं गंतूण वंदिओ रिसी । तओ गहिऊण कूरस्स मल्लयं दिन्नमद्धं ।
'मा जणणी अंबाडिस्सइ'त्ति संकाए न दिण्णं सवं । पुणो गहियं पायसमल्लयं
तस्स वि तहेव दिन्नमद्धं । पुणो दिन्ना खंडसकरगब्भा दुवे मंडया । एत्थंतरे
समागया सव्वरससंपत्ता (पुन्ना ?) थाली । ताव भणिओ जणणीए - 'वच्छ एयं
पि देहि महाणुभावस्स महरिसिणो ।' तओ पवड्डमाणसुहज्जवसाएण ढोइया
रिसिणो । तेणावि सद्दाविद्धिं दट्टूण गहियं कवलमेत्तं । भणियं च - 'धम्मसील !
पज्जत्तमियाणिं मा निब्बंधं कुणसु ति ।' तओ भत्ति-बहुमाणपुवं पहड्डमुहपंकएणं
कयक्किच्चमप्पाणं मन्नमाणेण सिवदेवेण कयवंदणाणुवयणो निग्गओ साहू ।
एत्थंतरे अहिणंदिओ सिवदेवो पहेणयहत्थाहिं चउहिं कन्नगाहिं - 'वयंस ! धन्नो
तुमं जेणेरिसे सुपत्ते वियरियं'ति । अवि य -

दिण्णं तस्स गणिज्जइ, अपहुप्पंतो वि धणसमिद्धीए ।

जो देइ इट्ठमिट्ठं, चिरपत्तं भत्तिसंजुत्तो ॥ ३७ ॥

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं व किवणस्स ।

लट्टेण वि नत्थि गुणो, पक्कविट्टेण कायस्स ॥ ३८ ॥

तहा — जे पूइंति कयत्था, साहुजणं नियविठत्तद्वेण ।

ताण सुलद्धो जम्मो, सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ ३९ ॥

देविंद-चक्कि-केसव-हलहर-मंडलियपमुहरिद्धीओ ।

जे वियरंति सुपत्ते, तेसिं करपल्लवत्थाओ ॥ ४० ॥

एवमुववूहिऊण गयाओ कण्णयाओ । इयरो वि तुट्टचित्तो पभुत्तो भोयणं ।
तप्पभिइं च सुहजीवियाए जीविऊण आउक्खए मओ समाणो कत्थ उववन्नो ?त्ति ।

— जिनदत्तजन्मकथावर्णना —

अत्थि सरसपंडुच्छुवाडपउरपुहइवीढे मज्झदेसे धवलमंदिरसुंदरं पि कंसिणायारं
असुरसासणवज्जियं पि देवरायसंगयं वसंतपुरं नाम नयरं ।

जत्थ य सप्पागारे, सप्पागारेहिं वज्जिया भवणा ।

मत्तकरिरायवयणा, वयणामयसंदिणो मणुया ॥ ४१ ॥

तत्थ य नयरे निवसइ, सेट्ठी नामेण जीवदेवो त्ति ।

विण्णाण-नाण-धण-रिद्धि-लद्धकित्ती महासत्तो ॥ ४२ ॥

निम्मलसम्मत्तधरो, जीवाइपयत्थसत्थविन्नाया ।

जिणइंद-साहु-साहुणिवंदणपूयासमुज्जुत्तो ॥ ४३ ॥

समरूव-धम्मसीला, जीवजसा नाम भारिया तस्स ।

उववन्नो कयपुन्नो, तीसे गब्भम्मि सिवदेवो ॥ ४४ ॥

तओ सा

अब्भाहरइ न उण्हं, न य सीयं लुह-तिसा वि नो सहइ ।

चंकमइ नेव हुंलियं गब्भायासाउ बीहंती ॥ ४५ ॥

एवं सुहं सुहेणं, नवण्ह मासाण साइरेगाणं ।

संपुन्नलक्खणधरो, जाओ तणओ जणाणंदो ॥ ४६ ॥

ताव य पत्ता वियसियवत्ता, अक्खयहत्था सुंदरिसत्था ।

वज्जइ तूरं नच्चणिसारं, दिज्जइ दाणं सव्वजणाणं ॥ ४७ ॥

तओ वि

तुट्टया सज्जणा, दुम्मिया दुज्जणा ।

तित्तपुरमग्गणं, वित्तयं वद्धणं ॥ ४८ ॥

वद्धावणयविरामे, जिणवरभवणेसु अट्ट दिवसाइं ।

महिमा महामहंती, पयट्ठिया जीवदेवेण ॥ ४९ ॥

ततो वि संघपूर्यं, काऊणं सयलसंघपच्चक्खं ।
जिणयत्तो त्ति पवित्तं, बालस्स पइट्ठियं नामं ॥ ५० ॥

किं बहुणा ?

चंदो व सेयपक्खे, अकलंको वड्ढिऊण जिणयत्तो ।
अट्ठसमापजंते, लेहायरियस्स उवणीओ ॥ ५१ ॥
वावत्तरी कलाओ, गहिऊणं निययनामपयडाओ ।
अच्छइ परियट्ठंतो, ताओ एगग्गच्चित्तेण ॥ ५२ ॥

तओ सेट्ठिणा चित्तिंयं -

वावत्तरीकलापंडिया वि पुरिसा अपंडिया चैव ।
सवकलाणं पवरं, जे धम्मकलं न याणंति ॥ ५३ ॥

एवं संपहारिऊण नीओ साहुसमीवं । तओ सोऊण धम्मं साहु-सावगसामा-
यारीकुसलो सावगो संवुत्तो ।

— जिनदत्तपरिणयनकथा —

एत्थंतरे पयच्छंति सेट्ठिसत्थवाहाइणो नियकन्नयाओ । न ताओ जिणयत्तो
परिणेउमिच्छइ । बला वि पयच्छंताणं भइणीओ पडिबज्जइ । तओ मायामोह-
वसओ वू(ल्ल)ढो जीवदेवेण दुल्ललियगोट्ठीए । तओ ते दुल्ललिया सविलास-
वेसाभवणपेच्छणाईसु तं हिंडाविंति । भणंति य -

समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं समसिणेहसब्भावं ।
एकं पि माणुसं जस्स नत्थि सो किं न पवइओ ? ॥ ५४ ॥
लडहा मउया छंदाणुवित्तिणी विणयसीलसंपन्ना ।
पियभासिणी अरोसा, भज्जा रज्जं विसेसेइ ॥ ५५ ॥

तहा कहंति अणेगाओ सिंगारकहाओ, दंसंति सविलासिणीयणंगाई ति ।
अण्णया एगं अहिणवदेवउलं गएण जिणयत्तेण दिट्ठा दुवारदेससंठिया चित्त-
पुत्तलिया । केरिसा ? -

भोत्तूण मयणदेहं, मसिणं मुसुमूरिऊण अमएण ।
सवकलाकुसलेणं, लिहिया नूणं पयावइणा ॥ ५६ ॥
ईसी(सि)सिहसियकडकियअंगावयवाइं लीलठाणेहिं ।
सज्जीवा इव बाला, नज्जइ सा लेहयगुणेण ॥ ५७ ॥
जाव य तं जिणयत्तो, एगग्गो पुलइउं समाढत्तो ।
मयणेण ताव सहस त्ति ताडिओ पंचहिं सरोहिं ॥ ५८ ॥

१ सविलासिनीजनाङ्गानि ।

सो वं तहंसणेगगं ददुण मुणियतयहिप्पाया अनत्थ गंतूण पिरस्स
समागया वयंसया, दिट्ठो तहेव जिणयत्तो । तओ संपुन्नमणोरहेहिं नीओ गिहं ।
ती वि चित्ताभरनीसहो शुवन्नो गिहेगदेससंठिए पछंके चित्तिउं च पयत्तो ।

अमयमयाइं मन्ने, तीसे नयणाइं पंकयच्छीए ।

जाइं पलोयमाणं, हिययं न हु पावए तित्तिं ॥ ५९ ॥

तब्बाहुलयावद्धो, थणवट्ठे को वि धन्नओ रमिही ।

पाही को वि सउन्नो, अहररसं विहुमच्छायं ॥ ६० ॥

किं बहुणा ? जइ कलत्तेण अप्पा विनडिज्जइ ता तारिसेण चैव । अओ कत्थ
जामि ? कं पुच्छामि ? कं पेच्छेमि ? कस्स साहेमि ? कहिं तारिसं बालियार-
यणं लहिस्सामि ? त्ति चित्तयंतो गरुयं गरुययरं विरहवियणं अणुभविउमा-
रद्धो । अवि य -

पढमं महुरासायं, पच्छा हिययं रसेण भावैति ।

मारेइ विसं वि शु ओसहेण पेमं परायत्तं ॥ ६१ ॥

एत्थंतरे भोयणसमओ त्ति गविट्ठो सेट्ठिणा, दिट्ठो तहावत्थो । तओ पुच्छिओ -
'वच्छ ! किं ते बाहइ ?' तेण भणियं - 'न किंचि' । 'कहं न किंचि ?' 'आमं' ।
एमाइसु(प)ण्हुत्तरेहि मुणिओ अभिप्पाओ सेट्ठिणा । तह वि गंतूण पुच्छिया वयं-
सया । कहिया तेहिं दिट्ठवत्ता । तओ परितुट्ठेण सेट्ठिणा - अहो सुंदरं जायं, ताहे
पेच्छामि ताव केरिसे आलम्बणे विलग्गो त्ति । अहघा होउ केरिसं पि, मए ताव
संपाडेयव्व - त्ति संपहारिऊण भणिया वयंसया - 'कारेह कुमारं पाणवित्तिं, जेणाहं
विसत्थचित्तो समीहियं संपाएमि' त्ति । तेहि वि तहेव कए भोयणांतरमेव
उंवायमग्गणसयण्हो गओ तमेव देवयाययणं जीवदेवो । पलोइया पुत्तलिया,
चित्तियं च - अहो सुंदरं आलंबणं. ता कहिं पुण एरिसरूवा कण्णया अत्थि ?
तमेव चित्तयरं पुच्छेमि - त्ति संपहारयंतो गओ चित्तगरसमीवं । तेण वि
ससंभमं कयविणयपडिवत्तिणा विहियासणपरिग्गहो भणियो - 'अणुग्गिहीओ
मिह भवंतेहि नियपयपंतीए पंगेणमक्कमंतेहिं. ता आणवेह पओयणं' ति ।
सेट्ठिणा भणियं - 'अमुगम्मि देवयाययणे तुम्ह विन्नाणपग्गरिसेण दढ-
मावज्जियं मे हिययं. विसेसओ दुवारदेसट्ठिएण देवयारूवेण । ता कहेहि मे
किं नामधेया सा परमेसरि' त्ति । सिप्पिएण भणियं - 'ताय ! न होइ सा देवया,
अवि य माणुसी ।' कहं ? ति सुण - 'मए हि चंपाउरिं गएणं विमलसेट्ठिधूया
विमलमई नाम कन्नया दिट्ठा. सा कोउयमेत्तमिहालिहिया. न उणो तीए

रूवस्त सहस्संसो वि सच्चविउं पारिओ' ति । तओ सेट्टिणा परितुट्ठेण भणियं -
 'किं अणुरूवो तीए मम नंदणो ?' इयरेण भणियं - 'अवस्साणुरूवो, लच्छि-
 नंदणो रईए । किंतु निसुयं मए जहा सा परिणेउं नेच्छइ' ति । तओ तस्स किं
 पि पारिओसियं दाऊण समागओ सभवणं जीवदेवो । चितियं(उं) च पयत्तो -
 सा मग्गिया ताव नियमेण लब्भइ. परं न याणिमो कंहं परिणयमिच्छ(च्छि)-
 स्सइ ? ति । अहवा मंचयस्स एगम्मि पासे वुए वीओ वुओ चेव । ता
 पेसेमि तीए कुमारपडिच्छंदयं' ति । 'हत्थट्ठियं कज्जं' ति तुट्ठेण कहिओ वुत्तंतो
 जीवजसाए । आणंदिया एसा । तओ लिहिऊण जिणदत्तपडिच्छंदयं तं चेव लेहं
 च समप्पिऊण पेसिया वरगा. पत्ता य चंपाउरिं. तत्थ वि विमलसेट्ठिमंदिरं ।
 दंसिओ लेहो विमलस्स । पुणोऽवहारियलेहस्स समप्पिओ पडिच्छंदओ ।
 तओ तमणिमिसाए दिट्ठीए सुइरं पुलइऊण चितियं विमलेण - अहो रूवाइसओ
 कुमारस्स. परं न याणिमो बालियाचित्तं ति । अवि य -

जइ एरिसरूवं पि हु, न इच्छए मज्झ नंदणी मुद्धा ।
 ता नूण वीयरगा, अहवा वि अयाणुया एसा ॥ ६२ ॥
 एत्थंतरम्मि दिट्ठी, विमलमईए वि तम्मि संपत्ता ।
 जाया य तक्खणेणं, तओ वि सा केरिसा सुणसु ॥ ६३ ॥
 उप्फुल्लनयणजुयला, एगग्गा तं पलोयए रूवं ।
 आलत्ताऽऽल्लिजणेणं, सुन्नं हुंकारमुच्चरइ ॥ ६४ ॥

अवि य -

तदंसणाउलं तं, दट्ठुं ईसालुउ व सहस ति ।
 धम्मेल्लमल्लनियरो, ऊसरिउं नवरमारद्धो ॥ ६५ ॥
 दट्ठुणमन्नचित्तं, बालं वाहो व वम्महो तीए ।
 नज्जइ सरेहि तोडेइ कंचुयं तडयडरवेण ॥ ६६ ॥
 अम्हाण नूणमेसो, पीडं काउं समुज्जओ को वि ।
 इय कुविया इव सहसा, थणया कट्ठिणत्तणं पत्ता ॥ ६७ ॥
 वेल्लहलंगी बाला, डज्जउ मयणानलेण मा वैरई ।
 इय चित्तिउं व अंगेसु पसरिओ सेयजलनिवहो ॥ ६८ ॥

तं च तारिसं दट्ठुण पट्ठियमेगाए वयंसियाए -

पेच्छेइ अद्धलक्खं, दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।
 जह जंपइ अफुडत्थं, तह हियए संठियं किं पि ॥ ६९ ॥

अन्नाए भणियं -

लग्गो वि य को वि गहो, ऊसलियंगि त्ति किं न लक्खेह ।
मा विलवउ अनिवद्धं, वेज्जघरे निज्जउ वराई ॥ ७० ॥

तओ विमलेणावि वियाणियहिययाहिप्पाएण दिन्ना सा तेसिं । ते वि तल्ला-
भपमुइया लद्धसम्माणा पडिगया वसंतउरं । वद्धाविओ जीवदेवो जिणयत्तो य ।
तओ वि पसत्थे मुहुत्ते बहुसयणपरिवुडो गओ चंपाउरिं जिणदत्तो । सम्माणिओ
विमलेण । तओ वि -

संचारिया पओगा, साउल्ले वट्टिए बहु-वराणं ।
आसण्णं पि हु किच्छेण आगयं पाणिगहलग्गं ॥ ७१ ॥
तत्तो पमक्खणाई, मंगलकोऊहलेसु रइएसु ।
पत्तो विवाहमंडवमुकंठियमाणसो कुमरो ॥ ७२ ॥
किं बहुणा ?

विलसिरहारतालसुवियक्खणनच्चिरजुवइसत्थयं,
वज्जिरसंख-तूरसदाउलमंगलज्जुणिपसत्थयं ।
बहुविहगंधपुप्फ-तंबोल-विलेवणदाणसोहणं,
वित्तं पाणिगहणमुदामकुऊहलहिययमोहणं ॥ ७३ ॥

वित्ते पाणिग्गहणे, संपुण्णमणोरहो तओ कुमरो ।
ठाऊण के वि दियहे, दइयं मिल्लावए विहिणा ॥ ७४ ॥
विमलेण विमलमाणिकमुत्तपमुहं धणं बहुं दाउं ।
मुक्का बाला तत्तो, जिणयत्तो पडिगओ नयरं ॥ ७५ ॥
तत्थ वि मंगलपउरे, वद्धावणयम्मि कारिए पिउणा ।
देवो व देवलोए, निच्चित्तो भुंजए भोए ॥ ७६ ॥

ॐ

— जिनदत्तधूतप्रसक्तिवर्णना । —

इय सोक्खसमुदएणं, समइकंतेसु केसु वि दिणेसु ।
दारुणासिरवियणाए, गहिओ सहस त्ति जिणयत्तो ॥ ७७ ॥
मंतोसहिपडियारा, जाहे अच्चंतनिप्फला जाया ।
सारीजूयविणोओ, पारद्धो ताव मेत्तेहि ॥ ७८ ॥
परियाणियजूयरसो, जाओ तत्थेव निच्चमुज्जुत्तो ।
खेल्लइ य सइच्छाए, अंधिय-नल्लच्चमाईणि ॥ ७९ ॥

जि० द० २

तओ जीवदेवेण चितियं -

जूयं अत्थविणासो, जूयं जस-कित्तिनासणं भणियं ।

जूयं जीयंतकरं, सरीरखेयावहं जूयं ॥ ८० ॥

जूयपसत्तो पाणी, लोहकसाओवओगजोगाओ ।

संचिणइ कम्मरासिं, अहोमुहं वच्चए जेण ॥ ८१ ॥

वंचेइ जणणि-जणए, मित्तदोहं करेइ तेयं च ।

कर-चरण-कन्न-नासाण छेयणं लहइ जूयरई ॥ ८२ ॥

जूएण नलसरिच्छा, रायाणो पाविया विवत्तीओ ।

ता नीयकम्ममेयं, छज्जइ नीयस्स लोयस्स ॥ ८३ ॥

एस उण मज्झ पुत्तो, विन्नायसमत्तसत्थपरमत्थो ।

जूयम्मि जं पसत्तो, न सुंदरं सब्बहा एयं ॥ ८४ ॥

अहिमाणधणो एसो, वारिजंतो वि परिभवं गणिही ।

ता रमउ थेवदिवसे, पच्छा दाहामि उवएसं ॥ ८५ ॥

वसणीणं पढमरसे, उवएसो निप्फलो हवइ पायं ।

रोगम्मि वि परिजिन्ने, कुणइ गुणं ओसहं सहसा ॥ ८६ ॥

जाव य जीवदेवो एयं वियप्पमाणो चिट्ठइ, ताव जिणयत्तेण अंधियं खेच्छ-
माणेण हारियाओ सत्त दविणकोडीओ । तओ पेसिया भंडागारियसमीवं जायगा ।
दिन्नाओ तेण तिन्नि कोडीओ । पुणो वि पेसिया, ताहे भंडारिएण 'पभूयद-
द्ववएण सेट्ठी अंबाडिस्सइ' त्ति परिभंतचित्तेण किंचि मिसं काऊण निसिद्धं,
कहियं तेण जिणयत्तस्स । तेणावि पेसिया विमलमईभंडागारियसमीवं ।
दिन्नाओ तेण । तओ सहिएण भणियं - 'सेट्ठिपुत्त ! इओ परं धणं काऊण
खेच्छियव्वं, न उण अंगुद्वारीए ।' जओ बप्पेण ताव निवारियमिव लक्खिज्जइ ।
भज्जाए वि नीवी एत्तिया चेव संभावियइ त्ति । तओ कीस एत्तिय त्ति चित्तिऊण
दविणहारणुप्पन्नमहंतामरिसुद्धुमायमाणमाणसेण जयमणोरहरहारूढेण जिणयत्तेण
पुणो वि मग्गाविओ विमलमईभंडागारीओ । अवि य -

जह जहं जायइ हारी, तह तह हिययम्मि वट्ठ(ट्ठ)इ जयासा ।

हा पावकम्म ! जूयय !, विवरीयं तुज्ज माहप्पं ॥ ८७ ॥

तओ देवजोगाओ तेणावि सामिणीभयाओ निसिद्धं । तओ गहिओ माणेण
जिणयत्तो, चितियं च पयत्तो - कित्तियं मए हारियं जेणेवं निवारिओम्मिह ?
को वा इच्छानिरोहसंचिएण धणेण गुणो ? त्ति । अवि य -

इच्छानिरोहदुक्खं, होइ जओ तेण महधणेणालं ।

सलहिज्जइ वणवासो, नूणं सच्छंदवित्तीओ ॥ ८८ ॥

तहा -

मलियम्मि माणकंदे, साहारो नत्थि सयणविडवेण ।
ता नरपायव संपइ, को हेऊ विद्धिबुद्धिए ॥ ८९ ॥

अन्नं च -

नियञ्जयविटत्तद्वो, मणोरहे मग्गणाण पूरितो ।
विलसइ जो न जहिच्छं, चलंतथाणू न सो पुरिसो ॥ ९० ॥

ता सव्हा भुयडंडसहाओ निग्गंतूण करेमि द्वोवज्जणं, पराणेमि कुलहरं
विमलमइ त्ति, संपहारिज्जण उट्ठिओ जूयफराओ । गओ सभवणं । चिंताभारनि-
म्मरो दिट्ठो जणएण विमलमईए य । किमेयं ? ति गवेसमाणाण दोण्हं पि
साहिओ वुत्तंतो भंडागारिण्हिं दुवेहिं पि । [सेट्ठिणा ?] भणियं - 'न सुंदरं कयं,
इओ परं माऽवमाणेसह' त्ति । अण्णया भणिओ जिणयत्तो जणएण - 'वच्छ !
किमेइणा पुरिसत्थवाहिरेण जूयवसणेण ? जइ ता ते चाए कोउगमत्थि ता

कुणसु जिणसाहुपूयं, दीणार्इणं जहिच्छियं देसु ।
वित्थरइ जेण कित्ती, पुणं पि हु अक्खयं होइ ॥ ९१ ॥
धण्णाण दाणधम्मे, लच्छी उवयरइ जा य पुरिसाण ।
इयरेसि पत्तविलया वारुणि-जूएसु सा जाइ ॥ ९२ ॥
इय जंपियम्मि पिउणा, जिणयत्तो भणइ एवमेयं ति ।
ता ताय ! इमं कम्मं, न मए पुणरवि हु कायव्वं ॥ ९३ ॥
इय तोसिज्जण जणयं, जिणयत्तोऽमाणमाणपडहत्थो ।
द्वोवज्जणकजे, चिट्ठइ चिंताउरो निच्चं ॥ ९४ ॥

— जिनदत्तोद्वेगनिवारणार्थं विमलमतिविचारणा । —

तं च तहा दडूणं, विमलमई चित्तिउं समारद्धा ।
उव्विग्गो विय दइओ, लक्खिज्जइ एस किं कज्जं ? ॥ ९५ ॥

जओ -

तं चिय हसियं विरसं, रुक्खा ते चेव मंजुलुल्लावा ।
किं बहुणा सव्वं चिय, संपइ अन्नारिसं ललियं ॥ ९६ ॥
अहवा मन्नेमि अहं, मञ्जुइओ एस धणनिवाराए ।
न सहंति माणभंगं, थेवं पि हु माणिणो जम्हा ॥ ९७ ॥

भणियं च -

थेवं पि माणहाणिं, पेच्छंता माणिणो गुणमहग्घा ।
अत्थं पियं सएसं, सुसामियं ज्ञत्ति मुच्चंति ॥ ९८ ॥

किं च -

उज्झंति निययजीयं, तणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लब्भइ पुणो वि जीयं, माणो पुण महलिओ कत्तो ॥ ९९ ॥

ता कहं चि नियनयरिगमणविक्रवेण वीसारेमि माणं ति, संपहारिउण विमलमईए भणिया नियमहंतया - 'दढमुकंठिय म्हि नियअम्म-तायाणं ता अज्जउत्तसहिंयं मं विसज्जावेह' ति । तेहि 'एवं'ति पडिवन्ने, भणिओ भत्ता - 'विन्नवेमि अज्जउत्तं जइ पत्थणावियत्थं न होइ ।' इयरेण भणियं - 'विन्नत्ति विणा वि मम संतियस्स जीवियस्सावि जइ पुण दूरत्थवत्थुणा केणइ पओयणं ता विन्नवेसु' ति । तीए भणियं - 'अज्जउत्त ! उकंठिय म्हि दढं जणय-जणणीणं, न य सकुणोमि निमेसद्धमेत्तं पि तुहादंसणम्मि पाणे धारेउं, ता करेहि मे एगपत्थणं - वच्चाओ चंपाउरिंति ।' तओ 'मम मणोरहाणुरुवं जंपइ'त्ति हरिसिएण भणिया जिणयत्तेण - 'पिए ! तुह वयणेण दुकरं पि कीरइ, किमंग पुण एत्तियं ?' ति । तओ किं बहुणा ? विमलमईमहंतएहि पडिवपब्भन्ने (?) कए, सेट्टिणाऽणुण्णायाणि पत्ताणि दो वि चंपाउरिं । बहुमाणपुरस्सरं पविट्ठाणि विमलसेट्टिमंदिंरं । तत्थ वि उद्विग्गमाणसं दइयं दट्टूण भणियं विमलमईए - 'अज्जउत्त ! करेमो कं पि विणोयं ।' जिणयत्तेण भणियं - 'पढेहि कखाइपन्होत्तराणि ।' तओ हरिसियमणाए पढियं विमलमईए -

किं मरुथलीसु दुलहं ?, का वा भवणस्स भूसणी भणिया ? ।

कं कामइ सेलसुया ?, कं पियइ जुवाणओ तुट्ठो ? ॥ १०० ॥

तं ता ततं ।

पढियाणंतरमेव लद्धं जिणयत्तेण 'कंता हरं' ? । पुणो 'पिए ! पढसु' ति बुत्ते भुज्जो वि पढियं -

संबोहिउण बंभण चलणं चलणनिज्जियगइंद ।

किं जिणनाहस्स सिरे, आरूढं पावए सोहं ॥ १०१ ॥

त त तं, वद्धमाणयं ।

लद्धं जिणयत्तेण 'क म लं' । तओ 'अहो कोसल्लं पिययमस्स' ति जंपिरीए भणिओ 'संपयं तुमं पढसु' ति । पढियं जिणयत्तेण -

किं कारेइ अहंगं, पुरसामी ? का पुरी दहमुहस्स ? ।

का दुन्नएण लब्भइ ?, विरायए केरिसा तरुणी ? ॥ १०२ ॥

ता तं ता ता, गहियमुत्तयं ।

१ प्रथमप्रश्नोत्तरः कं=उदकम्, द्वितीयप्रश्नोत्तरः कंता=कान्ता, तृतीयप्रश्नोत्तरः हरं=शिवम्, चतुर्थप्रश्नोत्तरः कंताहरं=कान्ताधरम् ।

पठियाणंतरमेव लद्धं विमलमईए 'सालंकारा' ।

पुणो जिणयत्तेण पठियं -

का विण्हुपिया ? रमणीणमप्पिओ को जुवा भण पहाणं ।

को नाम गिरं महुरं, पि जंपिरो पामरे तवइ ? ॥ १०३ ॥

ता त तो, वित्थवड्डमाणयं ।

पुणो पुणो चिंति(त)यंतीए [लद्धं ?] 'सारसो' । एवं विचिच्चपण्हुत्तरेहिं अक्खरञ्चुएहिं बिंदु-मत्ता-वंजणञ्चुएहिं गूढकिरियाकारगुत्तरचउत्थपाएहिं, पहे-लियाहिं, हियालियाहिं, बिंदुमइअंतक्खरियाहिं, [चित्त]बंधकवेहिं, पत्तच्छेज्जेण, अत्तेहि विविहेहि कीलाविसेसेहि विमलमई तं विणोइउं पवत्त त्ति । अवि य-

सो जत्थ जत्थ वच्चइ, अणुमग्गं जाइ तत्थ तत्थेव ।

अगणिय विओयभीया, उवहसमाणं सहीसत्थं ॥ १०४ ॥

अह सरसचूयमंजरिमयरंदुम्मत्तभमरसंगीओ ।

कलयंठवंदिसंदोहघुट्टउहामजयसदो ॥ १०५ ॥

नवकिंसुयरत्तच्छो, दूमियलोयस्स सिसिरचरडस्स ।

उवरिं परिकुविओ इव, संपत्तो माहवनरिंदो ॥ १०६ ॥

पढमाइट्टेण य मलयपवणजोहेण कंपियसरीरा ।

जाया झत्ति विवन्ना, तरुभिच्चा सिसिररायस्स ॥ १०७ ॥

काउं आणवडिच्छे, तरुभिच्चे पउरपत्तरिद्धिल्ले ।

चच्चरिरासंदोलयरम्मं भुवणं महू कुणइ ॥ १०८ ॥

दइयासरणविमुच्छियपहियगणासासणत्थहेउं व ।

कारावेइ वसंतो, पए पए नीरसालाओ ॥ १०९ ॥

सुत्थम्मि कए महुपत्थिवेण भुवणम्मि पमुइओ लोगो ।

परिकील्लिउमारदो, पवरुज्जाणेसु सच्छंदो ॥ ११० ॥

तओ जिणयत्तो वि निग्गमणोवायमग्गणमणो कीलानिमित्तमिव साद्धिं विमलमईए गओ उज्जाणं । पवत्ता कीला । कहं ? -

खणं लयतालंगहारहारिविलासिणीजणारद्धमणहरचच्चरीपलयोपणेणं, खणं सुह-सुहयवंसवीणातंतितालसम्मिलियकायलीगेयाऽऽयन्नणेणं, खणं घणच्छायचूयसा-हानिबद्धमंदंदोलणपणञ्चमाणकणयमंजरीभभिरभमरमंडलीमहुरञ्जंकाराभिरामहिं-डोलयारोहणेणं, खणं विविहभंगुरतरंगरम्ममाणमाणिणीबहलकुंकुमुप्पं(प्यभ?)-

१ प्रथमप्रश्नोत्तरः सालं=प्राकारम्, द्वितीयप्रश्नोत्तरः लंका=रावणराजधानी, तृतीय-प्रश्नोत्तरः कारा=गुप्तिः, तूर्यप्रश्नोत्तरः सालंकारा=साभरणा ।

कटिविडिक्रियसलिलकीलासरसम्मज्जणेणं ति । एत्थंतरे सिणिद्धसहियणपव-
त्तियविचित्तवसंतकीलापमत्तं विमलमइं पलोइय चित्तिउं पवत्तो जिणयत्तो -

सब्भावनेहनिब्भरहियं लायण्णपुण्णसव्वंगं ।

थरथरइ मज्झ हियं, दइयं परिचत्तुकामस्स ॥ १११ ॥

किं तु -

दो तिन्नि वासराइं, सासुरयं होइ सग्गसारिच्छं ।

पच्छा परिभवदावानलेण सव्वत्थ पज्जलइ ॥ ११२ ॥

तहा -

माणेण पिइघराओ, निग्गंतुं समुरमंदिरे ठाइ ।

जो सो तविओ गिम्हायवेण संसेवए जलणं ॥ ११३ ॥

न य जामि निययगेहं, जावइयं हारियं मए रित्थं ।

तावइयं अट्टगुणं, न जाव कत्थइ विढत्तं ति ॥ ११४ ॥

— जिनदत्तस्य परदेशगमनवर्णनम् । —

एवं संपहारिऊण वंचियनीसेसपरियणदिट्ठिपसरो पुवसंगहियवण्णपराव-
त्तिणि गुलियं सरीरमज्जे गोविऊण तुरियमेव निग्गओ उज्जाणाओ । चलिओ
दाहिणादिसाभिमुहं ।

वच्चइ दोन्नि पयाइं, पयमेगं पिट्ठओ पुणो वलइ ।

अच्छामि जामि जामि त्ति जाइ विगलन्तनयणं व ॥ ११५ ॥

चित्तेइ न जुत्तं चिय, चत्तुं अणुरत्तियं नियं दइयं ।

किं तु न तीए सद्धिं, समीहियं सिज्जए मज्झ ॥ ११६ ॥

पभणइ - 'दइए ! मा होसु कायरा एस एमि तुरिओ हं ।

न तरामि खणं पि जओ, सोढुं तुह संतियं विरहं ॥ ११७ ॥

अहव किरियाविरुद्धेण एइणा जंपिण्ण किं सुयणु ! ।

परितप्पसु मा हु तुमं, निट्ठरहिययस्स मज्झ कए ॥ २१८ ॥

भुयडंडसहाएणं, अजेयव्वं धणं ति मह इच्छा ।

दट्ठवा य विसाला, नाणब्भुयभूसिया पुहई ॥ ११९ ॥

तं तुमए सह न घडइ, सुंदरि ! मुक्का सि तेण कजेण ।

ता परियावविमुक्का, कुणमाणी चिट्ठ जिणधम्मं ॥ १२० ॥

एवं विंचितयंतो, ठावितो धीरिमं तहा हियए ।

संचल्लो सो तुरियं, लंघंतो गाम-नगराइं ॥ १२१ ॥

अह विमलमई बाला, कीलंती पिययमं अददूणं ।
 नूणं गओ त्ति भीया, सहसा मुच्छं समणुपत्ता ॥ १२२ ॥
 हा हा ! किमियमयंडे, त्ति जंपिरो ताव सहियणो सवो ।
 सहस च्चिय संपत्तो, तीए पासं दुहऽकंतो ॥ १२३ ॥
 जलसेयण-संवाहण-सिसिरानिलदाणलद्धचेयन्ना ।
 पुट्टा सहीहि सामिणि !, किं ते बाहइ सरीरम्मि ॥ १२४ ॥
 सा वि हु जूहविउत्ता, हरिणि व्व दिसोदिसिं पलोयंती ।
 पभणइ नूण पउत्थो, मह दइओ मं पमोत्तूण ॥ १२५ ॥
 नहि नहि खणं पि सामिणि !, जुज्जइ एयं ति वित्ति सहियाओ ।
 नूणं होज्ज निलुको, कत्थइ परिहासकजेण ॥ १२६ ॥
 अहवा पेच्छणयाइसु, अक्खित्तो कत्थई चिरावेइ ।
 इय जंपिरसहियाहिं, सहिया अन्निसिउमारद्धा ॥ १२७ ॥
 अन्नेसिओ समंता, न य दिट्ठो जाव कत्थई दइओ ।
 ता विरहानलतविया, पलविउमेवं समारद्धा ॥ १२८ ॥
 'छेओ सि धम्मिओ बुद्धिमं च दक्खिन्नकरुणनिलओ सि ।
 ता न हु जुत्तमदोसं, मोत्तुं मं नाह ! एमेव ॥ १२९ ॥
 जाणामि न हु अजुत्तं, कुणसि तुमं मह अहन्नया एसा ।
 तह वि तुह दीणवच्छल !, करेमि लल्लिं ति मा मुंच ॥ १३० ॥
 जइ किंचि वि अवरद्धं, दइयय ! अन्नाणओ मए तुज्झ ।
 तं खमसु पाणवल्लह !, खंतिपहाणा जओ सुयणा ॥ १३१ ॥
 पियसंगघोटियाइं सुहाइं अच्चंतमहुरसायाइं ।
 सकलाइं ताइं मन्ने, विरहकुसुंभोवमाणाइं ॥ १३२ ॥

तथा -

भत्ता महिलाण गई, भत्ता सरणं च जीवियं भत्ता ।
 भत्तारविरहियाओ, वसणसहस्साइं पाविति ॥' १३३ ॥
 इय विविहं पलवंती, लद्धोदंतेहिं जणणि-जणएहिं ।
 संठविऊणं नीया, नियगेहं दुक्खतविएहि ॥ १३४ ॥
 भणिया - 'सुयणु ! तए च्चिय, विच्छोहो कस्सई कओ होज्ज ।
 पुव्वभवे तेण इमं, संपइ वसणं समुप्पन्नं ॥ १३५ ॥
 सवो पुव्वकयाणं, कम्ममाणं पावए फलविवागं ।
 अवराहेसु गुणेसु य, निमित्तमेत्तं परो होइ ॥ १३६ ॥

ता धम्मकम्मनिरया, पढमाणी चिट्ट साहुणिसमीवे ।

जाणियजिणवयणाए, अट्टज्जाणं न ते जुत्तं ॥ १३७ ॥

तओ एवं अम्म-ताएहि आसासिया सन्ती भोयणकज्जवज्जं विवज्जियगिहा-
गमणा साहुणीसमीवे सज्झायज्झाणपरायणा कालं गमिउमारद्दा विमलमई ।
चित्तइ य -

ताव च्चिय होइ सुहं, जाव न कीरइ पिओ जणो कोइ ।

पियसंगो जेहि कओ, दुक्खाण समप्पिओ अप्पा ॥ १३८ ॥

गयकण्णचला लच्छी, मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

तारुन्नं विज्जुचलं, दप्पणछायासमं पेम्मं ॥ १३९ ॥

जर-वाहि-रोगरयमलकिलेसबहुलम्मि नवर संसारे ।

नत्थि सरणं जयम्मी, एकं मोत्तूण जिणधम्मं ॥ १४० ॥

इओ य जिणयत्तो पत्तो दहिपुरं । खेयावहारत्थं चोवविट्ठो एगम्मि उज्जाणे ।
ताव य दिट्ठो उज्जाणसामिणा दरिदसत्थवाहेण 'विसिट्ठागिई देसंतरिओ य'
त्ति सोवयारं संलत्तो णेण - 'भइ ! इममुज्जाणं पुप्फ-फलाइं न पयच्छेइ, 'किर
बहुरयणा वसुंधर'त्ति पुच्छेमि भवंतं मुणसि किं पि उवायं ?' ति । जिणयत्तेण
वि 'मुणामि गुरुपसाएणं' ति भणिऊण आणावियं तदुवगरणं । तओ किं बहुणा ?
किं पि सिद्धत्थयखलेण, किं पि इयलच्चुन्नेण, किं पि सकामकामिणीसमुवगूहणेण,
किं पि चंदणपंकोवलेवेण, तओ किं बहुणा ? अन्नेहि वि एवमाइपगारेहि सहसा
वेव तमुज्जाणं फुल्लावियं फलावियं च त्ति । तव्विन्नाणरंजिएण य 'एस को वि
महापुन्नवंतो' त्ति भावयंतेण सेट्ठिणा 'पुत्तय ! अपुत्तयस्स मम तुमं पुत्तो होसु'
त्ति भणमाणेण नीओ सगिहं । तत्थ वि कयभोयणाइमुवयारो सिणेहसारं च
उवचरिज्जमाणो पिइगिहे व सुहउच्छियाए अच्छिउं पयत्तो ।

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् । —

अण्णया भणिओ णेण सेट्ठी -

पच्चासन्नो जलही, पुत्तो हं तुज्झ तह वि दालिहं ।

इय पेच्छिरस्स मज्झं, उवेवो वट्टए ताय ! ॥ १४१ ॥

अण्णं च -

धम्मो अत्थो कामो, पुरिसत्था तिन्नि जीवलोगम्मि ।

अत्थो तत्थ पहाणो, न धम्म-कामा विणा तेण ॥ १४२ ॥

अत्थस्स पुण उवाया, दिसिगमणं होइ मित्तकरणं च ।

नरवरसेवाकुसलत्तणं च माणप्पमाणेसु ॥ १४३ ॥

धाउद्वाओ मंतं, देवयआराहणं च केसिं चि ।
 सायरतरणं तह रोहणं च विन्नाणविणयं च ॥ १४४ ॥
 नाणाविहं च कम्मं, विजा-सिप्पाइ णेगरूवाइं ।
 अत्थस्स साहणाइं, अनिदियाइं च लोगम्मि ॥ १४५ ॥
 तं तुमएऽणुण्णाओ, दुल्लंघं लंघिउं लवणसिधुं ।
 इच्छामि अहं तायय !, समज्जणं भूरिविहवस्स ॥ १४६ ॥

भणियं च-

जे च्चिय भमंति भमरा, ते च्चिय पावंति कुसुममयरंदं ।
 मंदपरिसिक्क(सकि)राणं, होइ रई निंबकुसुमेसुं ॥ १४७ ॥

तं सोऊण 'अहो ववसायसाहसधणो पुन्नवंतो य एसो' त्ति तुट्ठेण भणियं
 सेट्ठिणा - 'पुत्त ! करेमो जं तुमं भणाहि ।' तओ पसत्थे तिहिमुहुत्ते संजचितियं
 पवहणं, पउणीकया आडत्तिगा, गहियं सिंघलदीवोचियं भंडं । कयमंगलोवयारेहि
 विसज्जियं जाणवत्तं । तओऽणुकूलत्तणओ पवणस्स, कुसलत्तणओ आडत्तिगाणं,
 सुहंसुहेण पत्ता सिंघलदीवं । जोकारिओ तस्सामी पुहइसेहराया । उच्चारियं
 एगस्स कुलपुत्तयस्स गिहे भंडं । कया तेण उचियपडिवत्ति । चित्तियं च-

जेण न किंचि वि कज्जं, तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।

नूणं पहट्ठवयणा, नियसीसं आसणं देंति ॥ १४८ ॥

तस्स माया वि जिणयत्तं पुत्तं पिव पेच्छेइ । करेइ सिणाणाइणा सुत्थं
 सरीरं । जिणयत्तो वि तग्गुणावज्जिओ 'किमेएसिं उवयरामि' त्ति परिभावयंतो
 चिट्ठइ । अवि य-

उवयारो जो पढमं, तस्स हु मोल्लं न तीरणे काउं ।

उवयरिए उवयारो, वणिययकयविक्कओ एस ॥ १४९ ॥

जिनदत्तकृता सिंहलदेशीयराजकुमारीजीवितरक्षावर्णना ।

अण्णया विवणीओ गिहमागओ रुयमाणीं वुड्डं पेच्छिय भणइ - 'अंब ! केण
 परिभूया सि ? किं वा ते नत्थि ? त्ति कहेहि मज्झ । सव्वाहा मइ विज्जमाणे
 मा उव्वेवभायणं होसु' त्ति । तीए भणियं - 'पुत्त ! चिरं जीव, न विस्सरेमि
 तुम्ह पसाएण. कित्तु सुण - इह राइणो सिरिमई नाम धूया महावाहिया अत्थि ।
 तीसे समीवे जो सुयइ सो नियमा मरइ । तओ राइणा नाइदूरत्थे पासाए
 ठाविया । नगरं च सेणिवद्धं कयं, वारएण सोवगा वच्चंति । तं अज्ज रत्तीए
 मम पुत्तस्स वारओ कहिओ गंडएण. तं असरणा अत्ताणा हा ! कत्थ जामि ?'

१८ जिनदत्तकृता सिंहलदेशीयराजकुमारीजीवितरक्षावर्णना । [१५०-१५३]

त्ति भणिऊण पुणो वि परुन्ना । भणिया जिणयत्तेण—‘अम्मो ! मा अद्धिं
करेहि. अहं तव पुत्तं रक्खिस्सामि ।’ चित्तिं च—

सयलम्मि वि एत्थ जए, ते पुरिसा जे परं न पत्थंति ।

जे यं प्हुमेत्तकज्जे, तणं व मन्तंति नियजीयं ॥ १५० ॥

हुंति परकज्जनिरया, नियकज्जपरम्महा धुवं सुष्णा ।

चंदो धवलेइ महीं, न कलंकं अत्तणो फुसइ ॥ १५१ ॥

तणलग्गविसमसंठियपवणाहयनीरबिंदुसरिसेण ।

जीएण जइ विटप्पइ, थिरो जसो किं न पज्जत्तं ॥ १५२ ॥

तीए वुत्तं—‘तुमं पि पुत्तो चेव त्ति निव्विसेसं दुक्खं ।’ ‘कित्तिं ममेयं’ ति
बिंतेण धीरविया णेण । तओ संज्ञासमए कयमज्जणविलेवणो तंबोलबीडय-
चंदहासभूसियकरो केसरिकिसोरड व भयविवज्जिओ, सलीलाए गईए दूमित्ते
णेगपुरसुंदरीहिययाइं, विसायमउलियनयणेण पलोइज्जमाणो नायरगणेण,
रायसहासमासन्नवत्तिणीए [रच्छाए ?] पत्थिओ कुमारीमंदिराभिमुहो जिण-
यत्तो । दिट्ठो राइणा. पुच्छियं च—‘को एस ? किं निमित्तं वच्चइ ?’ ति ।
कहियं परियणेण—‘कुमारीभुवणवासुओ’ ति । तओ तस्स रूवाइसयं दड्डूण
विसन्नो राया. भणिउं पवत्तो—‘धिरत्थु पावपरिणईए मे, धिरत्थु कण्णगाए
जत्थेरिसा महाणुभावा खयं वच्चंति ।’ एत्थंतरे छीयं वामपासट्टिण क्केणावि ।
तओ साउणिण पढियं—

पढिसेहमज्जुत्तं वा, बुद्धी हाणी खयं असिद्धिं च ।

आरोगमत्थलाभं, छीयम्मि यदाहिणदिसासु ॥ १५३ ॥

तओ ‘महाणुभावो कोवि एस नियपुन्नपहावेण चेव रक्खिज्जिहि’ ति
मणम्मि समासत्थो राया । जिणयत्तो वि पविट्ठो कुमारिभवणं । ‘कत्तो
किर भयं ?’ ति गवेसिऊण हेट्टुभूमिं, आरूढो वीयभूमियाए । दिट्ठा
उयरवाहिपीडिया रायकन्ना, पलोइया विसत्थचित्तेण । संभासिया महुर-
वाणीए । पुच्छिया—‘सुंदरि ! किं ते बाहइ ?’ ति । तीए वि उयरं दंसिऊण
चित्तिं ‘अहो रूवं, अहो निब्भयत्तं, अहो विसत्थया, अहो महाणुभावया एयस्स.
अहो एरिसरूयाण विणासिगाए अकल्लाणभायणत्तं मम त्ति सब्बा. होउ किं
पि, निवारेमि एयं’ ति संपहारिऊण भणियं—‘भो महाभाग ! कयं तुमे
रायसासणं, ता अंधयारीभूए मम जग्गमाणीए चेव नियजीयरक्खणत्थं पासा-
याओ नाइदूरे गंतूण सुविज्जसु’ ति । इयरेण भणियं—‘सुंदरि ! कस्स पुण

१ मणवम्मि मवो ।

सयासाओ इह भयं ?' सा भणइ - 'न याणामि केवलं सुत्तविउद्धा पासवत्तिणं विगयजीयं पेच्छामि ।' जिणयत्तो वि 'अहो सोमसहावा एस' त्ति चित्तिऊण 'सुंदरि ! तुमं एगागिणिं पमोत्तूण न मे जीवरक्खाए पओयणं' ति भणमाणो निविट्ठो तथासन्नपह्लंके । जाव तच्चिताए सा निहं न पावइ ताहे षेण पारद्धं कहाणयं ।

—> जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा । <—

सुंदरि ! अवन्तिदेसे, उज्जेणी नाम पुरवरी रम्मा ।
 दरियारिदप्पदलणो, जयतुंगो तत्थ वरराया ॥ १५४ ॥
 चंदवई से भञ्जा, विक्रम-अहिमाण-चायगुणनिलओ ।
 परकञ्जसाहणरई, विजओ ताणं च वरपुत्तो ॥ १५५ ॥
 सो अण्णया कयाई, केणावि नरेण पंजलिउडेण ।
 अब्भत्थिओ किर म्हं, कुण साहेज्जं वरकुमार ! ॥ १५६ ॥
 अज्ज कसिणट्ठमीए, रत्तिं इच्छामि साहिउं मंतं ।
 अब्भेण सहाएणं, न तीरणे साहिउं सो उ ॥ १५७ ॥

अवि य -

दो पुरिसे धरउ धरा, अहवा दोहिं पि धारिया एसा ।
 उवयारे जस्स मई, उवयरियं जो न पम्हुसइ ॥ १५८ ॥
 एवं ति तओ भणियं, संज्ञाए खग्गपोरुससहाओ ।
 पत्तो तेषुहिट्ठं, मसाणभूमिं विजयकुमरो ॥ १५९ ॥
 जत्थ पिसाया दीसंति मीसणा मंसकत्तिया हत्था ।
 भीमट्ठहासदुप्पेच्छपुत्तिणो रक्खसा तह य ॥ १६० ॥
 फेकंति सिवा सत्था, डाइणिओ किलिकिलिंति सबत्तो ।
 कीलंति क्वालकरा, भूयसमूहा जहिं विविहा ॥ १६१ ॥
 अह साहेगेण तुरियं, मंडलयं पूइयं अइविसालं ।
 काऊण बलिबिहाणं, उवविट्ठो तस्स मज्झम्मि ॥ १६२ ॥
 भणिओ विजयकुमारो, अपमत्तेणं तु रक्खियव्वो हं ।
 उट्ठिस्संति सुमीमा, विभीसियाओ धुवं एत्थ ॥ १६३ ॥
 ता खग्गवग्गापाणी, चिट्ठइ एगग्गमाणसो कुमरो ।
 इयरो वि मंडलत्थो, पारद्धो साहिउं मंतं ॥ १६४ ॥
 अब्भो वि गयणचारी, कुमरं अह भणइ पायसंलग्गो ।
 किर अब्भत्थियसारो, सरणागयवच्छलो तं सि ॥ १६५ ॥

ता एसा पाणपिया, भञ्जा जत्तेण रक्खियद्वा मे ।
 जेऊण वेरिखयरं, अहयं जा एमि अचिरेण ॥ १६६ ॥
 किं कायवविमूढो, विजयकुमारो वि चिद्धई जाव ।
 उप्पइऊणं खयरो, ताहे अहंसणं पत्तो ॥ १६७ ॥
 एत्थंतरम्मि कयघोरविग्गहो गरुयरोसदुप्पेच्छो ।
 उग्गीरियकरवालो, समुट्टिओ रक्खसो घोरो ॥ १६८ ॥
 पभणइ रे रे तुम्हं, एत्थ महं संतिए मसाणम्मि ।
 को अहिमारो ठाउं, सबं रयणिं निरासकं ॥ १६९ ॥
 ता भयह किं पि सरणं, अहवा तं कुमर ! निरवराहो सि ।
 पहणेमि इमं खुदं, जंपंतो तम्महो चलिओ ॥ १७० ॥
 ताहे सुंदरि ! मा बीहसु त्ति भणिऊण धाविओ कुमरो ।
 पारद्धो तेण समं, जुज्जेउं साहसेकरसो ॥ १७१ ॥
 अन्नोन्नं पहणंता, अक्कोसंता य फरुसवयणेहिं ।
 संपत्ता जा दूरं, तिरोहिओ रक्खसो ताव ॥ १७२ ॥
 पडियागओ कुमारो, पिच्छइ तं साहगं विगयजीयं ।
 ताहे विसायविहुरो, पलोयए खेयरिं तेण ॥ १७३ ॥
 तं पि हु न जाव पेच्छइ, ताहे अत्ताणयं बहुपयारं ।
 निंदइ अहो अणत्थो, रइओ सरणागयाण मए ॥ १७४ ॥
 धी ! मज्झ वीरवित्ती, गिज्जइ पडिवन्नपालणं जं च ।
 हा हा कीसुववन्नो, अहयं कुलफंसणो पुत्तो ॥ १७५ ॥
 एत्थंतरम्मि सहसा, पत्तो विजाहरो भणइ कुमर ! ।
 अप्पिज्जउ मम दइया, कुलभूसण सुंदरसहाव ! ॥ १७६ ॥
 नत्थि परकज्जतिसिओ, तुह बीओ एत्थ जीवलोगम्मि ।
 जयतुंगरायवंसो, पयासिओ तुज्ज जम्मेण ॥ १७७ ॥
 जह जह थुवइ कुमरो, तह तह लज्जोणओ दढं होइ ।
 न तरइ उव्विग्गमणो, किंचि वि पडिउत्तरं दाउं ॥ १७८ ॥
 वारं वारं पुच्छंतयस्स कुमरो न जाव पडिभणइ ।
 सो आह तुज्ज कज्जं, तीए जइ जामि तो अहयं ॥ १७९ ॥
 तुम्हारिसस्स पुरिसस्स मह पिआ जइ वि जाइ उवओगं ।
 लद्धं जं लहियद्धं, मा कुणसु तुमं विसायं ति ॥ १८० ॥
 वोत्तूणं उप्पइओ, खयरो कुमरो वि चिंतए ताव ।
 हद्दी ! धिरत्थु पावो, निम्मलकुलदं(फं)सणो अहयं ॥ १८१ ॥

सरणागए न रक्खइ, विजयकुमारो त्ति किं न पज्जत्तं ।
 जुवईहरणकलंको, जेण कओ मज्झ रे देव ! ॥ १८२ ॥
 इय गुरुकलंकपंककियस्स को मज्झ पेच्छिही वयणं ।
 भमिही तहा जुगंतं, भमरउलसमप्पहो अयसो ॥ १८३ ॥
 अयसेण दूसिएणं, परिभवदद्धेण पियविउत्तेण ।
 जं जीविज्जइ लोए, मरणं खु तओ वरं मन्ने ॥ १८४ ॥
 इय चित्तिरस्स सहसा, केणइ अदिस्समुत्तिणा भणियं ।
 तं विजय ! किं पि कीरइ, न होइ एयारिसं जेण ॥ १८५ ॥
 को एसो किं च तयं, जिन्नासाए तओ भमंतेणं ।
 सज्जायझाणनिरओ, दिट्ठो एगो मुणिवरो त्ति ॥ १८६ ॥
 गंतूण पणमिऊण य, उवविट्ठो तस्स पायमूलम्मि ।
 मुणिणा वि य तो भणियं, निसुणसु जिन्नासियं कुमर ! ॥ १८७ ॥
 वीरउरे जिणदासो, नामेणं सावगो मुणियतत्तो ।
 मित्तो य तस्स अचंतवल्लहो ईसरो वणिओ ॥ १८८ ॥
 सो अन्नया कयाई, निक्खंतो तावसाण मज्झम्मि ।
 ताहे जिणदासो वि हु, विचित्तिउं एवमारद्धो ॥ १८९ ॥
 अन्नाणिणो वि जइ ता, एवं उज्झंति विसयसोक्खाइं ।
 विन्नायभवसरूवो, अहयं ता किं न उज्झामि ॥ १९० ॥
 इय चित्तिय पवइओ, सुघोसस्सरिस्स पायमूलम्मि ।
 परिवालियसामन्नो, सोहम्मे सुरवरो जाओ ॥ १९१ ॥
 मित्तो वि वंतरेसुं, उववन्नो तेण ओहिणा दिट्ठो ।
 गंतूण निययरिद्धी, निदंसिया बोहणत्थं से ॥ १९२ ॥
 चित्तेइ वंतरो सो, अब्बो लहिऊण माणुसं जम्मं ।
 जइ जिणधम्मं सेविज्जइहं तया तो सुही हुंतो ॥ १९३ ॥
 एमाइ बहुपयारं, परित्तप्पिय सुरवरस्स वयणेण ।
 पडिवन्नो सम्मत्तं, सिवसोक्खनिबंधणं परमं ॥ १९४ ॥
 दसवाससहस्साइं आउपमाणं च अप्पणो मुणुणं ।
 विन्नवइ सुरं मणुअत्तणम्मि बोहिज्ज मं मित्त ! ॥ १९५ ॥
 तियसेण वि पडिवन्ने, उवट्ठिय वंतरो तुमं जाओ ।
 एकंतवीररसिओ, न मुणसि नामं पि धम्मस्स ॥ १९६ ॥

तो तुज्ज बोहणत्थं, माया तियसेण निम्मिया एसा ।
 'ओहावणं अपत्ता, सुहिणो जम्हा न बुज्जंति ॥ १९७ ॥
 अहयं च एत्थ धरिओ, तेणं चिय तुज्ज बोहणद्वाए ।
 ता कुमर ! कुणसु धम्मं, जेण सुही होइ निच्चं पि ॥ १९८ ॥
 एयं सुणमाणो चिय, जाईसरणेण मुणियनियचरिओ ।
 बुद्धो विजयकुमारो, पव्वइओ तस्समीवम्मि ॥ १९९ ॥
 काऊण य पव्वजं, सारयससिकिरणनिम्मलं विउलं ।
 जाओ तत्थेव सुरो, जिणदासो अच्छई जत्थ ॥ २०० ॥
 इय सुंदरि ! जीवाणं, सुहदुक्खं सबमेव कम्मफलं ।
 तम्हा मा उवेवं, करेसु तं रोगसंतत्ता ॥ २०१ ॥

एवं च अमयरससीलएहि वयणोहि पम्हुट्टसरीरदुक्खाए रायधुयाए 'अहो दयालुओ महासत्तो कोवि एस, जहा जिणदासेण नियमित्तो सुहमायणीकओ तहा मं पि सुहिणिं करिउकामो लक्खिजइ. । अहवा एयस्स दंसणं पि अकल्लण-भाइणो न पाविति'त्ति भावयंतीए समागया निदा । ताहे सणियमुट्टिऊण जिणयत्तो वि पुव्वगविट्ठं कट्टखोडिं नियस[य]णिजे पच्छाइऊण दीवयं च तेल्लपूरियं काऊण खंभंतरिओ खग्गं गहाय अपमत्तो अच्छिउं पयत्तो । अवि य -

रन्ने जलम्मि जलणे, दुज्जणजणसंकडे व विसमम्मि ।
 जीह व दंतमज्जे, नंदइ अपमत्तयाजुत्तो ॥ २०२ ॥

ताव निवाइयमुहाए रायकण्णाए वयणकुहरे दिट्ठाओ तणुयचंचलाओ दोभि जीहाओ । तओ किमेयं ति संकिण्ण दिट्ठं निग(ग्ग)च्छमाणं सप्पवयणं । अवि य -

रत्तच्छफडाभीमो, कज्जलपुंजप्पहो अइपमाणो ।
 नीहरिओ कुमरीए, वयणाओ विसहरो घोरो ॥ २०३ ॥
 एत्तो भयं ति चिंतंतयस्स कुमरस्स सेजमारूढो ।
 सीसपएसं डसिउं, पारद्धो कट्टखोडीए ॥ २०४ ॥
 अह करणदक्खयाए, खंडाखंडिं कओ कुमारेण ।
 छूढो सण्ण(णि)हियाए, करंडियाए खणद्वेण ॥ २०५ ॥

तओ 'अच्छेरयं माणुससरीरं सप्पवसहि'त्ति विम्हिय विसत्थमाणसो निविट्ठो पल्लंके । अपोगसत्तरक्खाकरणेण कयत्थमप्पाणं मन्नमाणो, पन्नगं च

सोअमाणो ढिओ रयणिसेसं । इयरी वि रोगावहारनिवुया सुविसत्थं सुविऊण
रायंगणुच्छलियत्तूरगंधवनिनाएण विबुद्धा जिणयत्तं पल्लंकिनसन्नं दडूण चिंतिउं
पवत्ता -

‘जा पुविं दुक्खेणं, तल्लोवेल्लीए मज्झ वचंती ।

सा कह निमिसद्वेणं, बोलीणा अज्ज मे रयणी ॥ २०६ ॥

लहुईभूयं उदरं, उच्छाहेणं व संगयं अंगं ।

एसो महाणुभावो, चिट्ठइ एवं सुवीसत्थो ॥ २०७ ॥

ता किं पुण एयं ? ति । हुं, जाणिओ परमत्थो. को वि महाणुभावो
एसो - ति तुट्ठाए भणिओ जिणयत्तो -

‘हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो सुपुरिसाण लक्खिज्जहि फलेहिं ॥ २०८ ॥

तह वि अज्जउत्तो काऊण पसायं कहेउ मे कुसलकारणं । दढं विम्हिय म्हि
असंभावणिज्जावत्थंतरसंपत्तीए’ ति । इयरेण भणियं - ‘तुह पुन्नपरिणई एसा.
तह वि परमत्थं सिम्वलिगाए निरूवेहि ।’ तओ निरूवेमाणीए दिट्ठो सप्पो ।
संभंताए सिम्वलिगं मोत्तूण पुणो विसेसेण पुच्छमाणीए कहिओ सम्भावो ।
तीए भणियं - ‘सामि ! कहं पुण एयारिसस्स उयरमज्जे संभवो होइ ?’ जिण-
यत्तेण भणियं - ‘आहारवेगुन्नेण वा पच्चणीयपउत्तचुन्नेण वा संभवइ । सुवइ य -
रामहंसनामो रायपुत्तो पेत्तियभज्जाए चुण्णं दाऊण दहुरवाहिणा गिण्हाविओ ।
पच्चक्खा य आहारवेगुन्नसंभवा गंडोवयाइणो । तहा एयं पि संभवइ । परमत्थं
पुण सव्वप्पू जाणइ’ ति । अवि य -

कालम्मि अणाईए, जीवाणं विविहकम्मभरियाणं ।

तं नत्थि संविहाणं, संसारे जं न संभवइ ॥ २०९ ॥

एत्थंतरे मडयागरिसणनिउत्तेहि विसत्थाणं दुण्हं पि समुल्लावं सोऊण जिण-
यत्ताकुसलवत्तासवणभीयस्स राइणो निवेइयं जहा - ‘देव ! अज्ज जो पसुत्तो
कुमरीए समीचे सो जीवइ’ ति । तओ ‘अहो सुंदरं’ ति भणमाणो गओ तत्थ
राया । अब्भुट्ठिओ जिणयत्तेण । तओ सत्थसरीरं कुमरिं दडूण तुट्ठमाणसेण
राइणा समीचे निवेसिऊण भणिओ जिणयत्तो -

मुणिओ महाणुभावो, सुंदरचरिएहिं दूरओ तं सि ।

तह वि हु कहेहि मज्झं, कह अप्पा रक्खिओ तुमए ॥ २१० ॥

कह व इमा मम धूया, जाया सहस त्ति चेव नीरोगा ।
 कुमरो भणइ नरीसर !, पुन्नपभावो तुहं एस ॥ २११ ॥
 जं पुण निमित्तमेत्तं, तं कुमरी चेव सीसिही देव ! ।
 अह दंसइ नियपिउणो, करंडियं सिरिमई कन्ना ॥ २१२ ॥
 सबं पि रयणिवत्तं, जहट्टियं साहिऊण रायस्स ।
 पभणइ कुमरी अहयं, जमस्स उहालिया इमिणा ॥ २१३ ॥

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशीयराजकुमारपाणिग्रहणम् । —

तओ इंगियागारकुसलेण राइणा वयणवियारमुणियनियधूयाहिप्पाएण
 कारियं वद्धावणयं । आणंदिओ नयरलोगो । संपूइओ कुमारो राइणा नागरेहि
 य । कुमरी वि वेजेहिं पुणन्नवीकया दिन्ना जिणयत्तस्स । कयं विच्छइएण
 पाणिग्गहणं । सब्भावपणयसारे पंचप्पयारे भोए भुंजमाणाण दोण्णं(ण्हं) पि
 दियहा बोलिउं पवत्ता । कया जिणयत्तेण साविगा सिरिमई । दंसियाणि
 चित्तवट्टिगाए जिणाययणाइं साहु-साहुणीवग्गो य । ताव य सबं पि विणिओइयं
 भंडं, गहियं पडिभंडं । चित्तियं जिणयत्तेण 'वच्चाओ सएसं' ति । अवि य—

किं तीएँ सिरिँ सुपीवराए जा होइ अनरज्जम्मि ।

जा य न भित्तेहि समं, जं च अमेत्ता न पेच्छंति ॥ २१४ ॥

तओ रायाणं अणुन्नविय विओयदुक्खमुप्पा[य]यंतो नायरजणाणं, धूयाविओ
 य विसंठुलमाणसेण राइणा अणुगम्ममाणो, जणणि-जणयविरहतवियं सिरिमई
 संठवेमाणो, कयपूयविहाणो आरूढो जाणवत्तं जिणयत्तो । विसज्जियं च तं
 आडत्तिगेहिं, पत्तं जलहिमज्जे । ताव य चंचलत्तणओ इंदियाणं, दुब्भिवारत्तणओ
 कुसुमवाणस्स, सिरिमईए रूवलायन्नेसु अज्झोववन्नो सेट्ठी । चित्तह य—एयम्मि
 जीवमाणे न एसा मं इच्छइ । तओ 'महग्घमोळं पि वक्खरं पडियं मा
 उत्तारेसह'त्ति संकेयपुवं भिन्ना कम्मयरा । घत्तियं किं पि रयणीए । जाहे न
 कोवि तुरियं ओयरइ ताहे वरत्ताए ओयरिओ जिणदत्तो । तेहिं वि वरत्तं
 छिन्निऊण पेळ्ळियं जाणवत्तं । तओ जिणयत्तं अपेच्छमाणी परोविया सिरिमई ।
 भणिया सेट्ठिणा—'मा अट्ठिइं करेहि, तुह संतियमेव सब्भमेयं, होहि मम
 भारिय त्ति. न य सो मम पुत्तो, अवि य वायमेत्तपडिवन्नगो त्ति' । तीए
 भणियं—'ताय ! वाया चेव पुरिसस्स जीवियं । भणियं च—

अलसायंतेण वि सज्जणेण जे अक्खरा समुल्लविया ।

ते पत्थरटंक्कुकीरिय व न हु अन्नहा होंति ॥ २१५ ॥

तहा - लज्जिज्जइ जेण ज्जणे, मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।
 कंठट्टिए वि जीए, मा सुंदर ! तं करिजासु ॥ २१६ ॥
 जाण परजुवइमणहरभमुहधणुम्मुकलोयणसरेहिं ।
 सीलकवयं न भिन्नं, नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ २१७ ॥
 ते कह न वंदणिजा, जे ते दट्टूण परकलत्ताइं ।

धाराहय व वसहा, वच्चंति महिं पलोयंता ॥ २१८ ॥
 अन्नं च - ताव पुरिसो त्ति भन्नइ, जाव य सीलेण संजुओ होइ ।
 सीलेण विप्पमुक्को, होइ लहू अकतूलं व ॥ २१९ ॥
 देवेहिं परिग्गहिओ, जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।
 तह वि अक्कित्ति पावइ, पुरिसो परनारिसंगेण ॥ २२० ॥

सव्वहा वप्पतुल्लो तुमं मा एवं भणाहिं' त्ति । सेट्टिणा भणियं -
 जाणामि अहमकज्जं, तह वि य मे वम्महो अभिइवइ ।
 वम्महसरपहरसज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ २२१ ॥
 अत्थि य सुई पुराणे, पंचहिं पुरिसेहिं दोवई भुत्ता ।
 जाओ भारद्वाओ, सा एत्थ महासई लोए ॥ २२२ ॥
 ता सव्वहा किसोयरि ! मा कुण चिन्तंतरं तुमं किं पि ।
 जो हसिररोइरीए, वि पाहुणो सो वरं हसिरे ॥ २२३ ॥
 तं उज्झियमज्जायं, दट्टूणं सिरिमई वि चित्तेइ ।
 एएणं चिय नज्जइ, रइओऽणत्थो मह पियस्स ॥ २२४ ॥
 अन्नं पि अकायव्वं, इमस्स नूणं न विज्जए किं पि ।
 सामेण सीलरक्खा, कायव्वा संपयं तम्हा ॥ २२५ ॥
 एवं विचिंतिज्जणं, भणियं तुह निच्छओ मए लद्धो ।
 किं को वि अत्थि अन्नो, तुज्ज समो गुणनिही भुवणे ॥ २२६ ॥
 तइं सन्निहिए सुंदर ! विरहो किं काहिई दुरंतो वि ।
 पड्डिओ महादहम्मी, दज्जइ को वा वणदवेण ॥ २२७ ॥
 नवरं एयपसाया, अम्हाणं एस संगमो जाओ ।
 परमोवयारिणो वा, मयक्किच्चं तस्स रइयव्वं ॥ २२८ ॥
 एएण कारणेणं, परिवालसु सुहय ! जाव छम्मासं ।
 परओ तइ साहीणे, विरहस्स जलंजलिं दाहं ॥ २२९ ॥
 एवं आसावळ्ळिं, हियए आरोविज्जण सेट्टिस्स ।
 पियविप्पओगतविया, परिचितइ सिरिमई तत्तो ॥ २३० ॥

‘एही कवि दस परिणमइ, गिरिकंदरदलणस्स ।
जेण सियालु वि अहिलसइ, गुह केसरीसीहस्स ॥’ २३१ ॥
मा सो सुहाइं पावउ, निचं दुक्खाण भायणं होउ ।
काऊण मेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ २३२ ॥
मोत्तूण हिययनाहं, अन्नं नेच्छामि ताव सुमिणे वि ।
आवइपडिया वि दढं, रयणियरं महइ किं नलिणी ॥ २३३ ॥
नेमित्तिण्ण तइया, सिद्धं तुह पुत्ति ! नत्थि वेहवं ।
जाणामि तेण मज्झं, मिलिही दइओ न संदेहो ॥ २३४ ॥

एवं समइच्छिया छम्मासा । तओ ‘पच्चासण्णं कूलं’ ति पयडियं पुप्फवइत्तं,
समुत्तिण्णाण य कम्मयराण मँइरं पइच्छिय विसत्थहियओ गओ रायदंसणत्थं
सेट्ठी । तओ सिरिमई नियचेडीहि सहिया निययाभरणं गहाय सरीरचित्ता-
निमित्तमिव पत्थिया, तुरियं च वच्चमाणी मिलिया चंपाउरिगामिणो सत्थस्स ।
सत्थवाहं विन्नविय पयट्ठा तेण समं । पत्ता चंपाबाहिरियं चित्तिउं पयत्ता -

साहेमि कस्स दुक्खं, कस्स व वच्चामि संपयं सरणं ।
दइयय ! तुज्झ विओए, न याणिमो किं पि पाविस्सं ? ॥ २३५ ॥
‘नियसयणविउत्ताए, पियविरहं दूसहं कुणंतेण ।
गंडस्स उवरि फोडी, विणिम्मिया मे कयंतेण ॥ २३६ ॥
न जलंति धगंति न सिमिसिर्मिति न मुयंति धूमवत्तीओ ।
निहुयाइं मामि पियविरहियाण अंगाइं डज्झंति ॥ २३७ ॥
आसासिज्जइ चको, जलगयपडिबिंबदंसणसुहेण ।
तं पि हरंति तरंगा, पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ २३८ ॥

इमाइ बहुपयारं चित्तयंतीए दिट्ठाओ दोन्नि समणीओ । ‘एयाओ ताओ
अज्जउत्तगुरुणीओ सव्वसत्तवच्छलाओ’ ति तुट्टमाणसा गया ताण पिट्ठओ ।
निसीहियं काऊण पविट्ठा पडिस्सयं । ‘अउवा साहम्मिणि’त्ति पुट्ठागयाए
अब्भुट्टिया विमलमईए । कयउचिओवयाराए कयसमत्थसाहुणिवंदणा वंदिऊण
पुच्छिया य ‘कत्तो साहम्मिणि ?’ ति । तओ बाहजलपच्चालियगंडयला मच्चुभ-
रनिरुद्धकंठा परुण्णा सिरिमई । कहिओ वुत्ततो चेडीहिं । ताहे महुरवयणेहिं
संठविऊण भणिया विमलमईए -

जेत्तियमेत्तो नेहो, संतावो सुयणु ! तेत्तिओ चेव ।

उज्झियनेहं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ २३९ ॥

१ तेन मध्यम्=षण्मासान्तरम् । २ समतिक्रान्ताः । ३ “वेडामूल्यम्” प्रती टिप्पनकम् ।
४ निजस्वजनत्रियुक्तायाः ।

जं जुत्तीहिं न जुज्जइ, अंगीकरिउं न तीरणं जं च ।
 कम्मवसेणं तं पि हु, जीवेहिं सहिज्जए दुक्खं ॥ २४० ॥
 जेणं चिय संसारो, एरिसदुक्खेहि दारुणो निचं ।
 तेणं चिय कयउन्ना, चरंति जिणभासियं धम्मं ॥ २४१ ॥
 जारिसयं तुह दुक्खं, सुंदरि ! मज्झं पि तारिसं चेव ।
 ता मज्झ तुमं भइणी, इहइं चिय निव्वुया चिट्ठ ॥ २४२ ॥

कहिओ अप्पणो वुत्तंतो । पुच्छियाइं साहिन्नाणाइं, सव्वाणि मिलंति । नवरं
 विमलमई भणइ - 'मम भत्ता कणयगोरो आसि ।' सिरिमई भणइ - 'पियंगु-
 सामो' त्ति । तओ 'बहुरयणा वसुंधर'त्ति भणिऊण दो वि जणीओ जिणधम्म-
 परायणाओ अच्छिउं पवत्ताओ त्ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्या सह परिणयनम् । —

इओ य वरत्तछेयाणंतंरं मुक्कनीसाहारनियसरीरो खणमुब्बुड्डणे काऊण जल-
 मज्जे चेव तरमाणो चित्तिउं पवत्तो जिणयत्तो - केण पुण होज्ज छिण्णा एसा
 रज्जु ? न तावासंग(तायासंम ?)ओ को वि कम्मयरो अत्थि ।

अन्नं च - तोयम्मि विज्जमाणे, एयं को कुणइ निग्घिणं कम्मं ।

जीवंतयस्स फणिणो, को णु मणिं मुट्ठिणा हणइ ॥ २४३ ॥

ता सयमेव कइं चि तुट्ठा होही । अण्णं च -

सुयणो सरलसहावो, ताओ दुक्खेण धारिही पाणे ।

काही मज्झ विओए, न याणिमो सिरिमई किं पि ? ॥ २४४ ॥

अहवा किमेइणा पडियाराविसएण ? पुव्वकयकम्मपरिणामपरवसेहि संसार-
 जीवेहिं सोढवाइं चेव एयारिसाइं [एवं] विचिंतेइ, न उण सेट्ठिविसए संकं धरेइ ।

अवि य - नियहिययनिम्मलाइं, सुयणा पेच्छंति सबहिययाइं ।

पिसुणाउलं पि भुवणं, अप्पणयं तेण मन्नंति ॥ २४५ ॥

तओ पलोइओ जलही । केरिसो ? -

जलहत्थिमत्थयाहयहेसिरजलतुरयतसियमयरोहो ।

गुरुमयरगहियघणसिप्पिसंखगइब्भसहालो ॥ २४६ ॥

गुरुमच्छपुच्छउच्छलियतुंगकल्लोलभीसणायारो ।

संसारो इव अच्चंतदुत्तरो दिट्ठिमोहेण ॥ २४७ ॥

तओ चिंतिउमारद्धो, जेण -

गिरिसुद्धरंति पयरन्ति सायरं नहबलं पि लंघंति ।

तं नत्थि जए वित्थिन्नसाहसा जं न साहन्ति ॥ २४८ ॥

एत्थंतरे पावियं पुषभिनबोहित्थफलयं । तओ -

मणहरदइयालिंमणसुहलालियमउयसुप्पलंबाहि ।

वाहाहि तयं फलयं, दइयादेहं व उवगूढं ॥ २४९ ॥

एकं धीरसहावो, बीयं फलयं मणोहरं पत्तं ।

तरइ सुविसत्थचित्तो, सीहो अन्नं च पंक्खरिओ ॥ २५० ॥

कत्थइ महल्लकल्लोलपिच्छिओ खलइ विहुमलयासु ।

कत्थइ समुहागयदरियमच्छसत्थस्स अन्मिडइ ॥ २५१ ॥

अह को वि पुन्नपुरिसो, तरइ समुद्धं ति दडुमिच्छु व ।

अवणित्तु रंयणिजमणिं, सूरु उदयऽदिमारूढो ॥ २५२ ॥

तओ दिसाविभागं जाणिऊण पयट्ठो उत्तराभिमुहो । एत्थंतरे दिट्ठो गण-
संठिएहिं दोहिं विजाहरेहिं । 'अहो रूवाइसयपिसुणिजमाणपुण्णपठभारो को वि
महाणुभावो केरिसं अवत्थं पाविओ?' ति सवियकेहि पलोइयाहं परोप्परं
मुहपंकयाहं । पढियं च -

गरुयाणं चिय भुवणम्मि आवया होंति न उण लहुयाणं ।

गहकल्लोलगलत्था, ससि-सूराणं न ताराणं ॥ २५३ ॥

तहा - गरुय चिय गरुए भीसणे वि मुज्झंति न वरमुहवसणे ।

सूरु विडप्पगहिओ, तह वि य जोण्हं पयासेइ ॥ २५४ ॥

'अम्ह संतियं पओयणं एणं चैव सिज्झइ'त्ति तुट्ठा वि सत्तपरिक्खणत्थं
सकोवा इव गया समासन्नं । तओ छुरियाए हत्थं दाऊण भणिया षेण - 'ओ
भो ! पओयणं कइऊण एज्जह ।' तओ आयारभावकुसलेहिं 'महासत्तो को वि' ति
तुट्ठेहिं भणियं तेहिं - 'भो महाभाग ! अत्थि अम्ह पओयणं, किंतु न पारिमो
एयावत्थगयं भवंतं विन्नविउं । तो अणुजाणह ताव जेण उत्तारिमो' ति । 'एवं'
ति भणिए उत्तारिओ षेहिं । मज्जिओ महुरपाणिणं । परिहाविओ महग्घ-
वत्थाणि । ताहे सुहनिसन्नो भणिओ - 'भो महाभाग ! सुण -

अत्थि कुबेरदिसाए वेयड्डो नाम गिरिवरो रम्मो ।

'निम्मलकलहोयमओ, पुट्ठाऽवरसिंधुसंपत्तो ॥ २५५ ॥

जस्स य सिहरं गायंत-मत्तकिअरगणोहसहेण ।
 पम्हुट्टनिषयकअे, सुरसंवे निच्चले धरइ ॥ २५६ ॥
 जस्स य सेणीजुयले, नमि-विनमिनिवेसियाइँ रुंदाइँ ।
 चिद्धंति सुंदराइँ, सट्ठी पन्नासनयराइँ ॥ २५७ ॥
 विजाहरोहिं पउरं, 'विजाऽऽहरविवज्जियं अंमज्जायं ।
 मंज्जायज्जयंतहियं, रहनेउरचक्कवालपुरं ॥ २५८ ॥
 भुंजेइ असोगसिरी, चक्की विजाहराण हरिचरिओ ।
 तं नयरं नयरहिओ, न य रहिओ जो सुनीईए ॥ २५९ ॥
 वेगवइए धूया अंगारवई मब्भसंभवा तस्स ।
 लायण्ण-जोव्वणेहिं, सुरवहुउवहासिणी अत्थि ॥ २६० ॥
 तीसे समाणरूओ, पुरिसो न हि अत्थि खयरलोगम्मि ।
 अइनिब्भरं च वट्टइ, तारुन्नं जणमणाणंदं ॥ २६१ ॥
 ता तेणऽम्हे तीए, वरमञ्जिसिउं समंतओ पहिया ।
 दिट्ठो सि तुमं सुंदर !, अब्भभू(ब्भु)यरूवगुणकलिओ ॥ २६२ ॥
 ता तुम्ह पसाएणं, सामी अम्हाण निव्वुओ होउ ।
 आइसह जेण तुम्हे, नेमो तुरियं तहिं नयरे ॥ २६३ ॥

तओ वेयद्धदंसणकुऊहलिणा जिणयत्तेण 'एवं'ति भणिए, झत्ति नीओ पेहि
 असोगसिरिपायमूलं । 'अहो सुंदरो' तिं परितुट्ठो राया । सम्माणिओ जहोचि-
 ओवयारेण । दंसिओ अंगारवईए । तओ सा केरिसा जाया ?-

उप्फुल्लकमलवयणा, ससेयबिंदू करालरोमंचा ।
 सिद्धिलियसप्पाबंधा, गलंतधम्मेल्लमल्ला य ॥ २६४ ॥

तओ 'अभिरुओ' ति मुणियं राइणा ।

अवि य-जइ वि न हसइ न जंपइ, निहुयं झाएइ हिययमज्जम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी, लक्खिअइ लक्खमज्जम्मि ॥ २६५ ॥

तओ कारियं विच्छडेण पाप्पिग्गहणं । गाहिओ विविहविजाओ । विजाहर-
 सिरिं अणुहविज्जमाणो चिद्धइ । तहा भेरुगिरीनिच्चलसम्मचो वि मायाए
 उंवासगत्तं षयडेइ । तओ अण्णया भणिओ अंगारवईए- 'अज्जउत्त ! मिण्हाहि
 सावगधम्मं, जओ उवासगधम्माओ बहुगुणो एसो' ति । भणियं च-

१ वैद्या-ऽऽहरवज्जितं वैद्या-हरवज्जितं वैद्या-ऽधरवज्जितं वा, आहरः=तस्करः, अहर(दे०)=
 अन्नाहारः, अधरः=दुर्जनः । २ असयापं अमयादं वा । ३ मयाद्वाराजयान्तर्हितम् । ४ उपासकत्वं=
 ब्रह्मदर्शनित्वम् ।

सीहो व वणयरानं, गिरीण मेरू गहाण चंदो व ।

रेहइ उत्तमफलो, जिणधम्मो सवधम्माणं ॥ २६६ ॥

जिणयत्तेण हसिऊण भणियं - 'सुंदरासुंदरं वियारेण नज्जइ, ता कहेहि सुंदरि ! तुह धम्मे केत्तियाइं तत्ताइं ?' तीए भणियं - 'सत्त जीवाइयाइं ।' इयरेण भणियं - 'थेवमेयं, अम्ह धम्मे पंचवीसतत्ताइं सत्त-रय-तमाइयाइं ।' तीए भणियं - 'अज्जउत्त ! अविचलाइं सत्त तत्ताइं, परिगप्पणा चैव अहिया । जओ अम्ह धम्मे पंच इंदियाइं पंचविसयगाहित्तेण भञ्जंति, न य अन्नसंतियं विसयं अण्णं गिण्हइ । तुब्भे पुण हत्थ-पाय-उवत्था-ऽहिट्ठाण-ऽवाया(णा ?)हि सद्धिं दस परिगप्पह । तं जइ पाया इंदियं तो सीस-पट्ठि-पोट्ट-बाह-जंघाओ किं न इंदियाणि भञ्जंति ? किंच पंचवीसहि वि तत्तेहिं एगं जीवतत्तं न सिज्जइ, न य तेण विणा धम्मा-सेवणसाहल्लं होइ । एवं पुवाऽवरविरुद्धं सव्वं तुम्ह परिगप्पणं । अण्णं च महापा-संडिओ इव अज्जउत्तो लक्खिज्जइ । जओ उवासगचरिओ संखदरिसणतत्तेहि मं वेलवइ । बुद्धदरिसणे हि दुविहाइं तत्ताइं । अलं च तुम्हं जाणगाणं पुरओ तदुच्चरणेण, न य तेसु वि को वि परमत्थो' ति । तओ 'अहो कोसल्लं' ति तुट्ठेण भणियं जिणयत्तेण - 'पिए ! मा रूस तुह परिच्छा मए एवं कया । जं पुण तुज्ज पियं तं मए कायव्वं, ता कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं मोत्तूण पडिवन्नो मए तुह संतिओ धम्मो' ति । ताहे हरिसिया अंगारवई । तस्स थिरीकरणहेउं दावेइ नंदीसराईसु सासयचेइयाइं । चितइ य -

सो मित्तो सो सुयणो, सो च्चिय परमत्थबंधवो होइ ।

जो जिणवराणमाणा, धरेइ मालं व सीसेण ॥ २६७ ॥

अण्णया चित्तियं जिणयत्तेण -

जणणी-जणयविउत्ता, मज्झ विओयम्मि सिरिमई बाला ।

एत्तियमित्तं कालं, न याणिमो जीवइ न व ति ॥ २६८ ॥

वारं वारं तइया, भणिओ हं पुहइसेहरनिवेण ।

मम पाणपियं एयं, बालं जत्तेण रक्खेज्ज ॥ २६९ ॥

वाएण समं पत्ता, सा होही दहिपुरम्मि नयरम्मि ।

संजोइज्जउ तुरियं, पडिवण्णसुहावहा सुयणा ॥ २७० ॥

एवं संपहारिऊण भणिया अंगारवई - 'दइए ! वच्चामो अज्ज दाहिणसमुहकूले कीलानिमित्तं ।' तीए 'एवं' ति भणिए, वेउव्वियविमाणारूढाईं पत्ताइं चंपाए उवारिं । तओ 'विमलमई दइया किं करेइ ?' ति पवित्तो सविसेसं पलोइउं । जाव दिट्ठाओ भुवणुज्जाणे साहुणीसमीवे पढमाणीओ दो वि विमलमइ-सिरिमईओ । 'सोहणं जायं' ति तुट्ठो गओ कीलिउं । तओ य चिरं कीलिऊण

मज्झरत्तसमए पडिनियत्तेण भणिया अंगारवई - 'पिए ! भगवओ वासुपुञ्जस्स जम्मभूमीए निवाहेमो रयणिसेसं ।' तीए पडिवन्ने तम्मि चेव विमलमईउज्जाणे ओइभाई । तओ जिणयत्तेण चितियं 'सुंदरं जायं मिलियाओ एगतथ दइयातो, ता एयं पि अंगारवई एएसिं समीवे मोत्तूण पच्छण्णरूवधारी इहेव चिट्ठामि । अवि य - समदुक्ख-दुक्खियाणं, मेत्ती तिण्हं पि उत्तमा होउ ।

पच्छा वि जेण कलहं, एयाओ नेय कुवन्ति ॥ २७१ ॥

लद्धूण अवसरं तो, दाहं एयाण दंसणं पच्छा ।

एवं विचिंतिऊणं, अंगारवईं समुल्लवइ ॥ २७२ ॥

दइए ! सुवसु विसत्था, अहयं चिट्ठामि जग्गिरो चेव ।

को जाणइ परदेसे, सीलसहावं मणुस्साणं ॥ २७३ ॥

सुविसत्थमणा सुत्ता, अंगारवई अनायपरमत्था ।

इयरो वामणरूवं, काऊणं झत्ति ऊसरिओ ॥ २७४ ॥

अह पच्छिमराईए, अंगारवई विबोहमावन्ना ।

दइयं अपेच्छमाणी, चितइ किं सुविणओ एस ? ॥ २७५ ॥

नहि नहि नूण निलुक्को, बीहइ दइया न व चि कलिऊणं ।

पभणइ तत्तो दइयय !, धीरत्तं कत्थ नारीणं ॥ २७६ ॥

बीहेमि एहि तुरियं, दिट्ठो दिट्ठो सि नाह ! मा लुक्क ।

पेच्छ पहाया रयणी, अज्ज वि दूरम्मि गंतवं ॥ २७७ ॥

अइनिट्ठुरोसि जाओ, परिहासो एत्तिओ सुहावेइ ।

थरथरइ मज्झ हिययं, अच्छसि कयलीवणे तंसि ॥ २७८ ॥

जाहे न एइ दइओ, ताहे चितेइ हा किमेयं ? ति ।

चत्ता पिएण किमहं, निदोसं कीस वा चइही ॥ २७९ ॥

पभणइ जइ अवरद्धं, दइयय ! अण्णाणओ मए किं पि ।

पसिय कहिज्जउ मज्झं, बीयं चिय तं न काहामि ॥ २८० ॥

आणेऊण घराओ, मुक्का एगागिणी इह पएसे ।

किं पुव्वभवविट्ठो, दइयय ! तं वेरिओ मज्झ ॥ २८१ ॥

किं नाह मज्झ कुविओ, किं वा हरिओ सि अण्णखयरीए ।

हा दइयय ! कत्थ गओ, रुयमाणी किं न पेच्छेसि ? ॥ २८२ ॥

खणरत्तविरत्ताओ, नारीओ हुंति जीवलोगम्मि ।

सप्पुरिसाण महायस ! न हु छज्जइ एरिसं कम्मं ॥ २८३ ॥

सा पीई सो पणओ, दक्खिण्णं तारिसं पुरा आसि ।

एगपए चिय किं तं, दइयय ! काएहि अवहरियं ॥ २८४ ॥

हा नाह ! तुमे चत्ता, गंतूणं किं कहमि तायस्स ।

बुद्धा वयणिज्जले, न याणिमो कह तरिस्सामि ॥ २८५ ॥

एमाइ कलुणं रुयमाणी सुत्तविउद्दार्हिं निसामिया विमलमइ-सिरिमईहिं
'अहो अम्ह निव्विसेसा का वि दीणभावमावन्ना लक्खिज्जइ, ता गंतूण संठवेमो'
त्ति सणियं सणियं गयाओ तस्समीवम्मि संठविया एसा । भणियं च विमल-
मईए- 'अहो मम भत्तुणो वि निग्घणयरो को वि जो एत्थ मोत्तूण पलाणो ।
अहवा एरिसो सो चेव' त्ति पुच्छिया वुत्तंतं । कहिओ णाए । सिरिमईए
भण्णइ- 'सव्वं पि घडइ मम भत्तुणो, नवरं जं भणसि 'मम सिणेहेण उवासगधम्मं
कुलकमागयं पि मोत्तूण सावगो जाओ' त्ति तेण अन्नो को वि. जओ अहं
मिच्छत्तकइमाओ दइएण चेव उत्तारिय भिह ।' विमलमईए भणियं- 'होउ
को वि. किं तेण ? चिट्ठाहि अम्ह चेव समीवे जिणधम्मं कुणमाणी के वि
दिणे. पच्छा समयं चेव पव्वइस्सामो' त्ति ।

अन्नं च- दियहाइँ दो वि तिन्नि वि, रणरणओ होइ पवि(व)सिए दइए ।

वीसरइ तं तह च्चिय, दंसणसाराइँ पेम्माइँ ॥ २८६ ॥

तहा- पियविप्पओगमइयं, कोवसमुत्थं व परिहवकयं वा ।

जे च्चिय सहंति दुक्खं, ते च्चिय सुहभाइणो हुंति ॥ २८७ ॥

किं काही पियविरहो, जिणवरवयणेण भावियमईणं ।

पहवंति किं नु फणिणो, गारुडसारं सरंताणं ? ॥ २८८ ॥

एवं संठविया संती 'न जुत्तमेगागिणीए कुलहरगमणं' ति कलिऊण कय-
विमाणोवसंहारा गया ताहि सद्धिं साहुणिसमीवं ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य वामनकरूपस्वीकरणम् । —

इओ य जिणयत्तो वि वामणगरूवं काऊण विज्जामयवयंसपरिवारिओ
गंधव्वकहाणयविणोएण नयरीजणं हयहिययं कुणंतो नाऊण कोक्काविओ राइणा ।
विन्नाणरंजिएण य कया से दम्मसइगा दिवसवित्ती । अण्णया रायत्थाणे पवत्तो
उल्लावो- 'किरित्थ नयरीए तिन्नि सुवासिणीओ अप्पडिरूवरूवाओ महासइवयं
परिवाल्यंतीओ चिट्ठंति. न ताओ बलदेव-पञ्जुणालायन्नो वि को वि पुरिसो
अत्तणो समुहं नियच्छाविउं बोल्लाविउं हसाविउं वा तरइ' त्ति । ताहे हसिऊण
भणियं वामणणेण- 'भो ! एरिसा पंडिया तुब्भे संज्ञभरायचंचलहिययासु
कामिणीसु एवंविहं सिंगारं ठावेह ।' अवि य-

अंधो नरिंदचित्तं, पाइयकव्वं च पाणियं महिला ।

तत्तो च्चिय जंति फुडं, जत्तो धुत्तेहिं निजंति ॥ २८९ ॥

तओ अन्नेण सासूयमिव भणियं - 'रे रे वामणग ! जइ परं तुमं हसावेसि ?' तेण भणियं - 'अवस्सं हसावेमि, जइ महाराओ भणइ ।' ताहे सकोउगेण भणियं राइणा - 'एवं होउ ।' संचल्लो वामणगो । तओ पढियं केणावि -

कत्तो मरुम्मि सल्लिलं, हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।

मायण्हियाहि नडिया, अन्ने वि मया मया एत्थ ॥ २९० ॥

तओ अकन्नसुयं काऊण अणेगजणपरिवुडो गओ तमुज्जाणं । साहुणीओ पणमिऊणमुवविट्ठो नाइदूरतरुच्छायाए । ताव भणिओ पुवसंकेइगेण - 'भो वामणया ! कहेहि किं पि कहाणयं जाव रायकुले अवसरो होइ ।' तेण भणियं - 'कहाणयं कहेमि, उयाहु वुत्तंतं ?'. 'को उण एएसिं विसेसो ?'. 'पुवकालवुत्तं कहाणयं, थेवदिवसवुत्तो वुत्तंतो जस्स पच्चया वि दीसंति ।' तओ सब्बेहि भणियं - 'अलं कहाणएण, सकोउयं वुत्तंतं किं पि कहेहि ।' एयं च ताओ तिन्नि वि जणीओ नाइदूरत्थाओ सुणमाणीओ चिट्ठंति - 'अहो ! पिययमाणुरूवा वयणरिद्धि' ति ससिणेहमिव पलोयंति । अवि य -

अन्नभविए वि दइए, दिट्ठे वियसंति झ ति नयणां ।

मेहंतरिओ वि रवी, लक्खिज्जइ किं न उग्गमिओ ॥ २९१ ॥

वामणगेणावि पुत्तलियादंसणाइ कहिओ नियवुत्तंतो जाव उज्जाणे मोत्तूण पउत्थो ति । तओ भणियं 'अज्ज वि महंतो वुत्तंतो, कल्लं कहिस्सामि ।' एत्थंतरे 'जाणइ मम भत्तुणो वत्तं' ति हरिसियाए ईसि हसिऊण भणियं विमलमईए - 'भो महाणुभाव ! सुंदरं कहाणयं, मा रसविग्घा(घा)यं करेहि, कहेहि ताव ।' वामणगेण भणियं - 'निच्चंता तुमं, अम्हे अवसरे जइ न वच्चामो तओ राया वित्तिं न देइ । किं तु जइ तुह कोउगं ता पुणरवि सुए आगंतूण कहिस्सामि' ति भणंतो उट्ठिओ वामणगो । पुणो दुइयदियहे समागओ समुहपडणपजंतं कहिऊण थक्को । तहेव हसिऊण पुच्छिओ सिरिमईए तमेव भणिऊण निम्माओ । तइयदिणे वि कहिओ अंगारवइमोक्खपजंतो । अंगारवईए वि हसिऊण पुच्छिओ - 'संपयं सो कत्थ चिट्ठइ ?' ति । वामणगेण भणियं - 'परमेसरो खु सो, समीवत्थो वि नोवलब्भइ । मए वि एत्तियमेव निसामियं तच्चरियं' ति वोत्तूण गओ वामणगो रायसमीवं । 'अहो विन्नाणं' ति तुट्ठो राया पूइओ वामणगो ति ।

— जिनदत्तस्य रतिसुन्दरीपाणिग्रहणम् । —

अह रायकरिवरेणं, आलाणं भंजिऊण पारद्धो ।

तियचउक्क(क)चच्चरेसुं, उवइवो सव्वनयरीए ॥ २९२ ॥

खंभागरिसणनिवडंतहट्ट-देवउलखडहडुप्पेत्यो ।
 हाहारवं समंता, करेइ पुरसुंदरीसत्थो ॥ २९३ ॥
 अह एइ कत्थ जामो, एस जमो अह व दाणवो कुट्ठो ।
 सुव्वंति समंतेणं, नर-नारीणं समुल्लावा ॥ २९४ ॥
 तं दट्ठूण विसण्णो, राया वज्जरइ अत्थि भो ! कोइ ।
 जो मयपरव्वसमिमं, करेइ वसवत्तिणं हत्थि ॥ २९५ ॥
 भणिएण किं व बह्णुणा, जो एयं सिंधुरं वसे कुणइ ।
 देमि फुडं तस्साहं, नियधूयं अद्धरज्जं च ॥ २९६ ॥
 जाहे न को वि जंपइ, वामणगो भणइ देहि आप्पसं ।
 दिन्नो त्ति गओ तुरियं, अब्भासं मत्तहत्थिस्स ॥ २९७ ॥
 तह करणदक्खयाए, तत्तो कीलाविओ करी तेण ।
 जह राया जणसहिओ, विणिक्खिउं दाउमारद्धो ॥ २९८ ॥
 ठाऊण नाइदूरे, पारद्धं मंजुलं तओ गीयं ।
 निदागओ व हत्थी, निच्चलदेहो ठिओ तेण ॥ २९९ ॥
 विज्जुखे(क्खे)त्तेण तओ, आरूढो झ त्ति हत्थिणो खन्धं ।
 तुट्ठो भणइ जणो तो, वामणगो सुरवरो नूणं ॥ ३०० ॥
 आसीवायसयाइं, सुणमाणो संजमित्तु तं खंभे ।
 रायसमीवं पत्तो, वामणगो पूइओ रत्ता ॥ ३०१ ॥

चित्तियं च -

कत्थइ गुणा न रूवं, कत्थइ रूवं न चेव गुणनिवहो ।
 विरइंतएण विहिणा, विडंबियं निययविन्नाणं ॥ ३०२ ॥
 ताव इवो वामणगो, तिहुयणविम्हावणं च विण्णाणं ।
 देमि नव त्ति य धूयं, नियभणियं को नवा कुणइ ॥ ३०३ ॥

जेण भणियं -

तं जंपंति सुपुरिसा, तं चिय पमुहे कुणंति पडिवत्तिं ।
 रयणायरो व वेलं, कालेण वि जं न लंघंति ॥ ३०४ ॥
 अन्नं चेरिसचरिओ, सिद्धो च्चिय एस कोइ संभवइ ।
 ठाऊण विवित्तम्मी, एयं चिय पुच्छिमो अहवा ॥ ३०५ ॥

एवं संपहारिऊण पुच्छिओ वामणगो । तेण वि 'अलंघणीयवयणो गुरु,
 अवसरो एस' त्ति कहिओ जहट्टिओ सबुत्तंतो । राइणा भणियं - 'वच्छ ! उवसंहर

एयं विडंबणं'ति । पडिवन्नमियरेण । तओ हक्कारियाओ भारियाओ । भणियाओ राइणा - "एस वामणगो एवं भणइ एयाओ मम भारियाओ हवंति" तं किं सच्चमेयं?' ताहिं भणियं - 'भत्ता संपुण्णसरीरो आसि, न एरिसो' ति । तओ तेण ईसि हसिऊण उवसंहरियं वामणत्तं । पच्चभिन्नाओ अंगारवइ-सिरिमईहिं । तह वि पच्चयनिमित्तं अंगारवइसहिण्ण गंतूण आणियो णेण असोगसिरी पुहइ-सेहरो य । पुणो सबेसिं पुरओ नीणिया वण्णपरावत्तिणी गुलिया । तओ पच्च-भिन्नाओ सपरियणाए विमलमईए । भणियं च -

निट्टुरहियओ अच्चंतनिग्घिणो वयणमेत्तनेहिल्लो ।

बहुकूडकवडभरिओ, एसो सो पिययमो मज्झ ॥ ३०६ ॥

इमं पेच्छमाणो विम्हिओ सबलोगो । एत्थंतरे चंपाहिवेण दिण्णा रइसुन्दरी नियधूया । कयं विच्छड्डेण पाणिग्गहणं । ठाविओ अद्वरजे । पाउब्भूओ चंपा-उरीए महाणंदो ति । तओ पुहइसेहरं सट्टाणे पराणिऊण चउहि भारियाहि सहिओ सुहेण अच्छिउं पयत्तो जिणयत्तो ति ।

— जिनदत्तस्य स्वस्थानं प्रति गमनम् । —

अणया य पेसिया छप्पन्नदविणकोडीसहिया वद्धावगा जणणि-जणयाणं । आगएहि य सिद्धं तेहिं जहा - तुज्झ विओए असरीराइं ताइं दुहं चिद्धंति । तओ रायाणमणुभविय पत्थिओ वसंतउरं । कहं ?

आरूढो धवलगइंदकंधरं धुवमाणसियचमरो ।

धवलभविभमेणं, धरिएणं पुंडरीएणं ॥ ३०७ ॥

कयमंगलोवयारो, दाणं जम्मग्गिराण वियरंतो ।

जिणनाहचेइयाइं, पूइंतो रयणमालाहिं ॥ ३०८ ॥

पडुपडह-संख-काहल-भेरी-झल्लरि-मुइंग-ढक्काणं ।

आवूरिंतो विउलं, सहेण नहंगणाभोयं ॥ ३०९ ॥

संभासेंतो सयलं, पुरीजणं दाणवयणदिट्ठीहिं ।

अणुगम्मंतो रण्णा, नयरीओ निग्गओ वाहिं ॥ ३१० ॥

कह कह वि नियत्ताविय, रायाणं पउरमंतिपरियरियं ।

नरनाहनिउत्तेणं, सहिओ सामंतवक्केण ॥ ३११ ॥

नीसाहारविसज्जियतुरयक्खु(खु)रुच्छलियबहलरयनियरो ।

दरियकरितत्थघोडयसंदणकयघणघणारावो ॥ ३१२ ॥

अण्णोणसमुप्पेह्लियपत्तिसमुच्छलियगहिरसिक्कारो ।
 पासट्टियदइयाणं, दंसैतो सेण्णचरियाइं ॥ ३१३ ॥
 कत्थइ वेगविसज्जियखलंतनिवडंतअस्सवारोहा ।
 हत्थं परिहत्थेहिं, अण्णयरेहिं धरिजंति ॥ ३१४ ॥
 कत्थइ करहारावं, सोऊण तसंति मुद्धमायंगा ।
 मायंगकरुखि(विस्र)त्ता, रहनिवहा कत्थइ पडंति ॥ ३१५ ॥
 एवं च वच्चमाणो, लंघितो विविहगाम-नगराइं ।
 पत्तो थेवदिणेहिं, नियनयरं जीवदेवसुओ ॥ ३१६ ॥
 वद्धाविओ य जणओ, तुरियं गंतूण केहि वि नरेहि ।
 परिओसियं च दाउं, पच्चोणीनिग्गओ सो वि ॥ ३१७ ॥
 पिउणो कयप्पणामो, पारद्धो पविसिउं पुरवरम्मि ।
 नर-नारीनियराणं, संखोहं संजणेमाणो ॥ ३१८ ॥

कहं ?

धावइ का वि अरंजियनयणा, करगयघुसिणअमंडियवयणा ।
 का वि सकंकयमोकलवाली, अवरकरट्टियकुंडलवाली ॥ ३१९ ॥
 उभयकरट्टियहारमणोहर, धावइ अन्नक पीणपओहर ।
 का वि पहाविय चूडयहत्थी, अवर वि नेउरजुयलविहत्थी ॥ ३२० ॥

अवि य -

अह एइ एस पत्तो, एत्तो जोएहि देहि मे मग्गं ।
 इय जंपिरतरुणीहिं, रुद्धाइं भवणसिहराइं ॥ ३२१ ॥
 धण्णाण इमो दइओ, धन्नो जस्सेरिसाओ भज्जाओ ।
 पुरजुवइजुवाणाणं, सुवंति परोप्परुल्लावा ॥ ३२२ ॥

एवं नीसेसनायरजणस्स विम्हयाणंदपूरियाइं हिययाइं करेमाणो पविट्ठो
 विविहवंदणमालाउलं रुहरमोत्तियावलीविरायमाणं नियमंदिरं । तओ चिरकालवि-
 रहविहुरहिययाए समुहमांगंतूणमुवगूहिओ जणणीए । तओ वि अणवरयगलंत-
 बाहविदुसंदोहेण जणणिहिययं निवविऊण निवडिओ चलणेसु, तयणुचरो(रा)
 वहुओ । लद्धा धण्णाउसाणि पविट्ठाणि अर्द्धिभतरं । ताव जिणयत्तेण सम्माणिओ
 सयणवग्गो - को वि पणामेणं, को वि वायाए, को वि दिट्ठीए, को वि दाणेणं
 ति । किं बहुणा ?

काऊण चायभोएहिं सुंदरं वित्थरेण वद्धणयं ।

रइया जिणभवणेसुं, विहिणा अट्ठाहिया महिमा ॥ ३२३ ॥

तत्तो तिवग्गसारे, भोए भुंजंतयाण सव्वेसिं ।
 वोलीणो बहुकालो, सुमिणे वि अदिट्ठदुक्खाणं ॥ ३२४ ॥
 जाया य तओ पुत्ता, ताण चउण्हं पि जणमणाणंदा ।
 तारुणपुण्णदेहा, कालेणं ते वि संजाया ॥ ३२५ ॥

— जिनदत्तस्य धर्मोपदेशश्रवणम् । —

अह अब्बया कयाई, विहरंतो आगओ तहिं नयरे ।
 निम्मलनाणचउक्को, सुहंकरो नाम आयरिओ ॥ ३२६ ॥

सो य केरिसो? मंदरो इव खमाधरो राया असोगाउलो य, सायरो इव
 सारतरंगो बहुभंगगंगालिंगिओ य, संकरो इव सवाणीसंगओ उत्तमविसाहिट्ठिओ
 य, गोविंदो इव गोवालसेविओ विगयवाहणो य त्ति । अवि य—

हंसगई घणनाओ, वम्महरूवो समुद्दगंभीरो ।
 ससि-सूर-सोम-तेओ, सुरगुरुबुद्धी य सो भयवं ॥ ३२७ ॥

तस्स य वंदणवडियाए निग्गओ सबसामग्गीए जिणयत्तो । वंदिऊण य
 विहाणेण, सग्गा-स्पवग्गपावणप्पवणेण धम्मलाभेण आणंदिओ निविट्ठो नाइ-
 हरे । तओ सज्जलजलयगंभीरभारतीए पारद्धा भगवया धम्मदेसणा । अवि य—

जर-मरण-रोगतविए, संजोय-विओयदुक्खपडिहच्छे ।
 संसारे जीवाणं, एक्को नरवर! हिओ धम्मो ॥ ३२८ ॥
 धम्मेण धणसमिद्धी, संजुत्ता होइ चाय-भोएहि ।
 आरोग्गसुहसमेयं, धम्मेण य आउयं दीहं ॥ ३२९ ॥
 धम्मेण रायरिद्धी, धम्मेण य सग्ग-मोक्खसंपत्ती ।
 किं बहुणा धम्मेणं, लब्भइ हियइच्छियं सवं ॥ ३३० ॥
 पंचमहवयमूलो, धम्मो कहिओ तिलोयनाहेण ।
 अहवा चउप्पयारो, नायवो दाण-सीलाई ॥ ३३१ ॥
 दाणं गिहत्थधम्मे, मूलं सीलं च साहुधम्मम्मि ।
 मूलपरिवालणाए, जत्तो सेसेसु कायवो ॥ ३३२ ॥
 दाणेण होंति भोया, सीलेण य होइ बंधवोच्छेओ ।
 तव-भावणाहि श्लिज्जइ, बहुजम्मसमज्जियं कम्मं ॥ ३३३ ॥
 इयमाइवित्थरेणं, कहिए धम्मस्स पवरमाहप्पे ।
 लद्धावसरो पुच्छइ, जिणयत्तो मुणिवरं नमिउं ॥ ३३४ ॥
 भयवं! केण कएणं, पत्ता एयारिसी मए रिद्धी ।
 चत्तारि भारियाओ, थेवं थेवं च तह दुक्खं ॥ ३३५ ॥

अक्खाओ पुवभवो, गुरुणा दाणं च जह पुरा दिन्नं ।
 जेणऽह संकाविरई, निबंधणं अंतरायस्स ॥ ३३६ ॥
 उववूहिओ पहेणयहत्थाहिं तंह य चउहिं कन्नाहिं ।
 अणुमइफलेण ताओ, जायाओ^१ तुज्झ जायाओ ॥ ३३७ ॥
 एयं सुणमाणाइं, पंच वि जाईसराणि जायाणि ।
 संजायपच्चयाइं, तह ति वंदंति मुणिनाहं ॥ ३३८ ॥
 सुणिऊण इमं सव्वं, संपत्तो विम्हयं नयरलोगो ।
 जंपइ अहो महंतं, माहप्पं दाणधम्मस्स ॥ ३३९ ॥
 जिणयत्तो वि विचिंतइ, नूणं अइमूढमाणसो अहयं ।
 जइ दिट्ठपच्चओ वि हु, धम्मम्मि न उज्जमं काहं ॥ ३४० ॥
 अहवा किं बहुएणं, अणवज्जं लेमि अज्ज पव्वज्जं ।
 अन्नह जरज्जरिओ, होहं सोयस्स आवासो ॥ ३४१ ॥

एवं संपहारिऊण पणमिओ णेण भगवं । भणियं च—

भयवं ! संसारसरे, संखुत्तो विसयविसमपंकम्मि ।
 होज्ज निहणं गओ हं, जइ तुह पाए न पेच्छंतो ॥ ३४२ ॥
 ता एस जणणि-जणए, अणु जाणाविय करेमि साहल्लं ।
 तुह पयमूले मणुयत्तणस्स वरधम्मगहणेण ॥ ३४३ ॥
 तत्तो देवाणुपिया !, अहासुहं मा करेहि पडिबंधं ।
 इय गुरुणा संलत्ते, वंदिय नयरं अणुपविट्ठो ॥ ३४४ ॥
 चलणेसु निवडिऊणं, भणियाइं तेण जणणि-जणयाइं ।
 अणुजाणह लेमि वयं, सुहंकरगुरुस्स पयमूले ॥ ३४५ ॥
 सोऊण असुयपुवं, दुम्मियहियएहिं तेहिं पडिभणियं ।
 मा लवसु पुत्त ! एयं, दुहावहं अम्ह हिययस्स ॥ ३४६ ॥
 अंधलयजट्टिकप्पो, एको चिय पुत्त ! अम्ह संजाओ ।
 ता परिवालसु सुंदर !, जावम्हे जीविमो ताव ॥ ३४७ ॥

जिणयत्तेण भणियं—

सोऊण नरयवासे, विसयविवाणु^२भवाइं दुक्खाइं ।
 न तरामि ताय ! ठाउं, खणं पि खुत्तो विसयपंके ॥ ३४८ ॥
 दुक्खाइं दुरंताइं, असंखसंखासु तिरियजोणीसु ।
 पेच्छंतयस्स तायय !, संसारे मे धिई नत्थि ॥ ३४९ ॥

१ जातास्सव जायाः ।

सइरोग-सोगपउरे, संपत्ति-विवत्तिहुंतपरियत्ते ।
 माणुसभवम्मि तायय !, को जाणंतो रइं कुणइ ॥ ३५० ॥
 साहीणो अपवग्गो, सग्गो वा जिणवरिंददिक्खाए ।
 गिहवासपासबद्धो, तरामि न हु अच्छिउं तम्हा ॥ ३५१ ॥
 जे जे पेच्छसि जीवे, ते पुत्ता तुज्झ णंतसो जाया ।
 न य तेहि तुज्झ तायय !, साहारो संपयं को वि ॥ ३५२ ॥
 सब्बो सब्बस्स पिया, सब्बो सब्बस्स बंधवो आसि ।
 सब्बो वि मित्त-सत्तू, संसारेऽणोरपारम्मि ॥ ३५३ ॥

पुणो अम्ब-ताएहि भणियं -

अइदुकरं खु पुत्तय !, सामन्नं होइ सुणसु खणमेकं ।
 केसुप्पाडो' भिक्खा, अन्हाणऽणुवाहणत्तं च ॥ ३५४ ॥
 भूमीसेजा मल्लिणं, वरत्तणं तह परीसहा विविहा ।
 अइसुकुमालो सुंदर !, खणं पि सोढुं न पारिहिसि ॥ ३५५ ॥
 जिणयत्तेण पवुत्तं, अम्मो ! अच्चंतदुकरं तस्स ।
 जो नरयवेयणाओ, तिरिक्खदुक्खं व नो मुणइ ॥ ३५६ ॥
 जह गुरुवाहिविणडिओ, किरियं अइदुकरं सुहावेइ ।
 संसारदुक्खतविओ, तह पव्वजं सुहावेइ ॥ ३५७ ॥

— जिनदत्तस्य दीक्षाग्रहणपूर्वकं स्वर्गमनम् । —

इय लद्धनिच्छएहिं, मायामित्तेहिं सो अणुन्नाओ ।
 दाऊण महादाणं, काउं महिमं जिणगिहेसु ॥ ३५८ ॥
 सुपसत्थम्मि मुहुत्ते, तणए जणयस्स ओगणित्ता णं ।
 भज्जामित्तेहिं समं, पव्वइओ गुरुसमीवम्मि ॥ ३५९ ॥

तओ - पढियं विचित्तसुत्तं, चिन्नं छट्ठऽट्ठमाइ तवमुग्गं ।
 विविहाहि भावणाहिं, अहोनिंसं भाविओ अप्पा ॥ ३६० ॥
 अणवज्जं पव्वज्जं, सुइरं परिवालिऊण जिणभणियं ।
 संलेहणाकमेणं, कालं काउं समाहीए ॥ ३६१ ॥
 उववन्नो कयपुन्नो, अच्छरगविसंकुले विसालम्मि ।
 सुरलोयतिलयभूए, महाविमाणम्मि सुहकलिए ॥ ३६२ ॥

वसिऊण सुही तहियं, चुओ समाणो महाविदेहम्मि ।
लङ्घण कुले जम्मं, कयधम्मो पाविही सिद्धिं ॥ ३६३ ॥

जिणयत्तचरियमेयं, नियमइविहवेण तुम्ह वजरियं ।
संखेव-वित्थरेणं, जह कहियं पुव्वसूरीहिं ॥ ३६४ ॥
पुव्विल्लया विसेसो, दीसइ जो एत्थ कत्थई कोइ ।
तस्सइओ च्चिय भाओ, पयासिओ वित्थरेणेत्थ ॥ ३६५ ॥
अहवा मइदोबल्ला, ऊण-उहियं किं पि जं मए भणियं ।
खमियव्वं विउसेहिं, सोहेयव्वं च निउणोहिं ॥ ३६६ ॥

आसी असेसमेइणिअस्संतभमंतकित्तिपब्भारो ।
सिरिनेमिचंदसूरी, पाडिच्छयगच्छकप्पदुमो ॥ ३६७ ॥
चंदो व्व अमयमुत्ती, सूरो इव सत्तपीइसंपन्नो ।
सिंधु व्व विविहरयणोवसोहिओ नीरसहिओ य ॥ ३६८ ॥
जो सो उत्तमगुणरयणविउलनिहोसकोसभूएहि ।
सिरिसव्वदेवसूरीहि ठाविओ उत्तमपयम्मि ॥ ३६९ ॥
तस्स विणेएण इमं, बहुभवविबोहकरणतिसिएण ।
सुमइगणिणा विरइयं, जिणयत्तमहारिसीचरियं ॥ ३७० ॥
जाव जिणवीरतित्थं, वित्थरउ इमं पि ताव भरहम्मि ।
उप्पायउ सुयणाणं, आणंदं वीरवयणं व ॥ ३७१ ॥
कहिऊण इमं चरियं, पुन्नं जमुवज्जियं मए किं पि ।
लहु पुन्न-पावसुक्का, सोयारगणा तओ हुंतु ॥ ३७२ ॥ छ ॥

॥ जिनदत्ताख्यानकं समाप्तम् ॥

॥ ग्रंथाग्रं ॥ ७५० ॥ छ ॥ मंगलं भवतु पाठकस्य ॥ छ ॥

संवत् १२४६ वर्षे श्रावणवदि ६ गुरावद्येह श्रीमदणहिलपाटके श्रावकराव-
देवेन निजपितृव्यः(व्य)श्रेयोरथ श्रीमदरिष्टनेमिचरितं जिनदत्तकथासमं
लिखापितं पुस्तकं ॥ छ ॥

अथ द्वितीयं जिनदत्ताख्यानम् ।

नमिऊण[जिण]चलणजुयलं असुरसुरखयरवंदियचलण ।
 सुरइंदरइयपूयं मिच्छत्तविणासणं पवरं ॥ १ ॥
 तह गणहरआयरिए उवझाए साहुणो नमंसित्ता ।
 षोच्छं दाणस्स फलं पुवायरिएहि [जं भणियं] ॥ २ ॥
 [.....] न्नो अडविं व दरिं गुहं समुहं वा ।
 नंदति तहिं तहिं सो जिणदत्तो जह य कयपुन्नो ॥ ३ ॥

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाया वर्णनम् । —

तत्थ को सो जिणदत्तो ?—

अत्थि अवंतिणाम-जणवओ धणधन्नसमाउलो निच्चपमुइयजणो । तत्थ उज्जेणी नाम न[यरी ।ना]म राया । पउमसिरी नाम महादेवी । ताइं विसयसुहमणुहवमाणाइं रज्जधुरं च अणुपालंताइं चिट्ठंति ।

इओ य पउमपुरं नाम पट्टणं । तत्थ सिवधणो नाम वणिओ । असमत्ती नाम भारिया । [सिवदेवो नाम पुत्तो] ।

इओ य अन्नया कालन्तरेण महतीए सिरवेयणाए मओ सिवधणो । निवत्ति-याइं मयकिच्चाइं । ताव य सुहकम्मक्खएणं असुहकम्मोदएणं, चंचलत्तणओ थ लच्छीष, गयं असेसं दवं खयं । [.....] ताह वासाण पुरओ त्थकए पेसत्तणं काउं ।

तथा च — पुरिसेसु कलावियक्खणेसु संदेहपोच्छणिज्जेसु ।

पवसंतेसु मएसु य ते देसा सुन्नया होंति ॥ १

पुन्नेहिं होइ अत्थो अम्हं पु [ण.....] ।]

[....] दूण विहवकिरणे रवि व सो चेव अत्थमिओ ॥ २

अणुहरइ विओओ रोवस्स तह संगमो वि सग्गस्स ।

एकेणं चिय सुयणेण सगू(ग्ग)णरया समप्पंति ॥ ३

मा सो सुहाइं पावउ निच्चं दुक्खाण भायणं होउ । [प. १. २]

काऊण मेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ ४

गयकृष्णचला लच्छी मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

चित्तेह चित्तियवं दप्पणछायं समं पिम्मं ॥

५

तओ जसवईए चित्तियं-तेण विणा न तीरेण पाणधारणं काउं ।

चित्तेह [य]-

जाव [उ] अभग्गमाणं जीविज्जति ताव जीवियं सहलं ।

परिहवपरिमलियपयाव[ग]स्स भण किं व जीवेणं ॥

६

उज्झंति निययजीयं तिणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लभति पुणो व(वि) जीयं माणं पुण महलियं कत्तो ? ॥

७

अन्नं च-भत्ता महिलाण गती भत्ता सयणं च जीवियं भत्ता ।

भत्तारविरहियाओ वसणसहस्साइ पावंति ॥

८

छणु परियणु वद्धावणउं जं जं कज्जु पहाणु ।

कंति विणु असुहावणउं दीसइ नारि मसाणु ॥

९

ता गच्छामो उज्जेणिं ति । तत्थ गयाण दो वि भविस्संति इहलोगो परलोगो य । जओ भणियं-

धम्मत्थकामरहिया जे दियहा निद्धणाण वोलेति ।

जदि ते वि गणेइ विही, गणेउ न हु एरिसं जुत्तं ॥

१०

तओ तं दिक्करगं गहाय गया उज्जेणिं । ठिया एगं वाणियगं समासाइऊण । लाइओ दिक्करगो वच्छवालत्तणए(त्ते?)ण । सा वि तस्स गेहे कम्मं कुणमाणी चिट्ठति ।

इओ य वच्छगएणं बाहिं सिवदेवेणं मणनिहियलोयणो पलंबवाहू उद्धवा-
णट्ठिओ तवसुसियदेहो किं पि ज्ञाणं ज्ञायमाणो दिट्ठो महातवस्सी । तं
पेच्छिऊण सुहकम्मोदएणं जाव [५. २. १] अहो महातवस्सी एस ।

उत्तं च-तणसंथारनिवन्नो वि मुणिवरो भट्टराग-मय-मोहो ।

जं पावइ मुत्तिसुहं कत्तो तं चक्कवट्ठी वि ॥

११

वीतरागः सुखं शेते पतितः कण्टकेष्वपि ।

रागी न लभते निद्रां पट्टतूलीष्वपि स्थितः ॥

१२

तओ चित्तिऊण वंदिओ सविणएण, पमज्जिया से चोलियाखप्पडएण
नियचलणया । थिओ थेवं वेलं । एवं दिणे दिणे वंदति, पज्जुवासेइ, चित्तेइ
इमं-महापुन्नवंतो एस । अवि य-

अक्खंडियवयनियमा गुत्ता गुत्तिदिया जियकसाया ।

सज्झायज्ञाणनिरया निच्चंसुत्तिमुणिवरा होंति ॥

१३

ता एसो कस्स वि महापुन्नवंतस्सेव गेहे पारणयं करेइ । को एत्थ महाकल्ला-
णभायणो अत्थि ? तो सो वि वंदणीओ भविस्सइ । जेण -

ऊसरि वावइ जो अबुहु कउ वि जु वि पावेइ ।

हारइ सो धणु अप्पणउं जो निस्सीळहं देइ ॥

१४

रिसयह विसयविरत्ताहं वयधारहं नियमेण ।

दाणु सुपत्तेहिं देहु जणा बहुगुण लब्भइ जेण ॥

१५

तओ वंदिउं गओ वच्छवालो सगिहं । तम्मि य दियहे माहपुन्निमाए
भामेइ लोगो पहेणयाइं बम्भणाणं सोतासिणीणं च । आणिया य बहुएहिं
जसवतीए सोयासिणीहिं मंडया । पेसियो महाकाओ सामिणा मंडओ ।

इओ य तम्मि चेव दिवसे तस्स महाणुभावस्स रिसिणो पारणगदिवसो
जाओ । तओ आगमविहाणेण पविट्ठो नयरिं । जाव [५० २.२] पइट्ठो अञ्जुप्प-
न्नयाए विसुद्धकम(म्म)सुहपायववीयभूओ वणियकुमारस्स जसमईए घरम्मि ।
दिट्ठो य पप्फुल्लोयणेण सिवदेवेण ।

अन्नं च-जेण न किंचि वि कज्जं तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।

निउणं पहरिसवयणा नियसीसं आसणं देति ॥

१६

पत्ते पि य पाहुणए किं काही दुग्गओ तुरंतो वि ।

अन्धो मलिणहिं वि लोयणेहिं अन्धो च्चिय वराओ ॥

१७

उप्पाइऊण सुयणं सामन्नधणं हयास ! रे देव ! ।

इच्छा विउला तुच्छा य संपया कीस निम्मविया ॥

१८

अहो मे भागधेज्जाणं अन्ना मे सुहपरिणई ! अहो मे मणुयजम्मस्स सफलया !
अहो मे एस महालाभस्स संपायणत्थं खीणो अत्थो ! ता किं बहुणा ? पत्तं जं
पावियवं । अवि य -

एयाइं ताइं चिरचिन्तियाइं तिन्नि वि कमेण पत्ताइं ।

साहुस्स समागमणं संतं च मणप्पसाओ य ॥

१९

काले थेवं दिज्जउ माऽकाले बहं (बहुययं) पि देज्जाहि ।

न हु एगदिवसवुट्ठोदएण निप्पज्जए सस्सं ॥

२०

काले उवणिज्जंती थेवा वि महोसही जियावेति ।

अमयरसमीसिएण वि मयस्स किं लावयरसेण ॥

२१

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं त्थ किवणस्स ।

लद्धेण वि नत्थि गुणो पक्कविट्ठेण कायस्स ॥

२२

ता पुन्र्वन्तो हं जेण मम [प० ३. १] गेहे अज्ज भूमी महातवस्सिरिस्सिच-
लणेहिं अकंता । जाणामि अजेव दाणं विभवो, ता पडिलाभेमि सविभवेणं ।

जेण - अणवरयं पि व(उ) देंतो को वि नरो होति विविहरिद्विल्लो ।

निचं चिय संचंतो कोइ सया दुक्खिओ चेव ॥ २३

दाणस्स नत्थि नासो आहम्मिय(एँ) हम्मिए य दिन्नस्स ।

आहम्मिए अहम्मं धम्मं पुण धम्मिए होइ ॥ २४

तओ हरिसेणाऊरिज्जमाणहियएण उवाइयं कूरस्स मल्लयं । दिभं तस्सऽद्धं ।
मा जणणी अंवाडिस्सइ त्ति तओ न दिन्नं सवं । तओ उवाइयं पायसस्स मल्लयं,
दिभं तस्स वि अद्धं । दिन्ना सक्करापगब्भा पुणो दो मंडया । एत्थंतरम्मि
समागया सव्वरसपुन्ना थाली । तओ चित्तिं - अहो मे धन्नया ! । भणिओ य
जणणीए - 'वच्छ ! वच्छ ! एयं पि देह एयस्स महाणुभावतवस्सिणो !'

भणियं च - अणुदियहं दिन्तस्स वि झिज्जंति न सायरस्स^१ रयणाइं ।

पुन्नक्खएण खिज्जइ धणरिद्धी न उण चाएण ॥ २५

तओ पवह्णमाणसुहमाणसेण ढोइया रिसिणो । भणियं च रिसिणा - 'धम्म-
सील ! संपुज्जति मम एएण ।' तह वि य निवडिउं चलणेसु गहाविओ कवलमेत्तं
ति । तओ वंदिओ विणएण । तत्थ य पहेणयं घेत्तूण आगयाहिं दिट्ठो चउहिं
कुमारियाहिं । ताहिं अभिनंदिओ सिवदेवो । भणिओ य - 'वयंस ! [प० ३. २]
पुन्र्वन्तो तुमं, जेण तए एस रिसी पडिलाभिओ ।' पढियं च ताहिं -

जिणचलण[कमल]सेवारएहिं गुरु-साहुभत्तिजुत्तेहिं ।

पाविज्जहिं पुरिसेहिं बालय ! विउलं महारज्जं ॥ २६

जे पूयंति कयत्था साहुजणं नियविट्ठत्तद्वेणं ।

ताण सुलद्धी जम्मो सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ २७

ते होंति सुराहिवई सुइरं भुंजंति तत्थ सोक्खाइं ।

तत्तो चुंया समाणा पुणरवि पूयारिहा होंति ॥ २८

चोइसरयणाहिवई नाहो मणुयाण सुरसहस्साणं ।

दाणेण होइ चक्की सामी छक्खंडभरहस्स ॥ २९

वररूय-सत्त-संपय-गुणवया दरियसत्तुनिट्ठवणा ।

बलदेव-वासुदेवा वि भवन्ति सुपत्तदाणेणं^३ ॥ ३०

१ 'वि न झिज्जंति सायरस्स' प्रतौ । २ 'तत्तो य चुया' प्रतौ । ३ 'देवा भवन्ति सुपत्त-
द्विज्जदाणेणं' इति प्रतौ ।

एत्थंतरम्मि निग्गओ साहू । ताओ य सुइरं बहुमन्निऊण गया सभवणेसु ।
दसरगो वि जिमिओ । तं चेव भावेमाणो ठिओ कं पि वेळं । जाव नियया-
उयक्खएण मओ केण वि कालन्तरेणं ।

— जिनदत्तस्य जन्म-परिणयनादिकथाया वर्णना । —

इओ य वसन्तपुरे नयरे जीवदेवइब्भस्स जीवजसाए भारियाए महाओवाइ-
यसयाइं पयच्छमाणाणं उववन्नो कुंछिसि पुत्ताए त्ति । जाओ य नवणहं
मासाणं साइरेगाणं । जाओ महालक्खणधरो । कयं से नामं जिणदत्तो त्ति ।

तओ वड्डए देहोवचएण कलाक [५० ४.१] लावेण य । जाव गहिया
बाहत्तरिकलाओ । न य इच्छइ परिणेउं । तओ सिणेहेण माया-वित्तेहिं
छूढो दुल्ललियगोटीए । तओ आराम-काणणुज्जाण[.....]पाविओ वेसाण धरेसुं
च आयय[णेसु]दीहियासु य तित्थेसु महापहपत्तेसु आढत्ता हिंडावेउं
पेच्छणयसयाइं पेच्छमाणा गन्धव्वगीयवाइयसिंमारवे(वि ?)यारपरियरिया,
जाव देवउलपइट्ठेणं अउव्वदंसणीयं सव्वंगावयवसुंदरं पुराणनिकुट्टियं दिट्ठं
सुवइरूवं । तं च केरिसं ? -

भेत्तूण मयणदेहं मसिणं सुसुमूरिऊण अमएण ।

चित्तकलाकुसलेणं लिहिया नूणं पयावइणा ॥ ३१

निरूनि(वि)या य सुचिरं जिणदत्तेण । अवि य -

ससिणेहवियसिरिसरायसुहो (?) पसंतदिट्ठीए ।

पियइ व कयंजलिउडो आसायंतो तयं रूवं ॥ ३२

किं मे इमिणा निरत्थएणं जम्मेणं समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं सम-
सप्पेहसत्तभावं एकं पि माणुसं जस्स नत्थि । सो किं न मरइ ? त्ति । ता जइ
एरिसरूवं रइ व सुंदरं न पावेमि ता किं निरत्थएणं इमिणा जम्मेण मे कज्जं ?

भणियं च - धम्म-उत्थ-काम-मोक्खाण जस्स एकं पि नत्थि जियलोए ।

किं तेण जीविएणं किं तेण व नन्दपुरिसेणं ॥ [५० ४.२] ३३

.....तिन्नि वि एयाइं तरुणजोग्गाइं ।

निरइसयाइं ताइं च जस्स सो उत्तमो इहइं ॥ ३४

ता जइदि कामसेवणं कीरति तो एरिसरूवातिसयकलिएणं तह कीरति वो.....

..... न चेच्छया ।

मानुष्यं दुर्लभं प्राप्य न भुक्तं न विशोषितम् ॥

एवं चिंतेमाणो नियत्तिओ गेहं । गहिओ मयणावत्थाहिं ।

३५

- पढमं महुरासायं पच्छा हिययं रसेण वा[सेइ] ।
 [मारेइ विसं विणु ओसहे] ण पेम्मं परायत्तं ॥ ३६
- वरि मरणं मा विरहो विरहो दूमेइ अंगमंगाइं ।
 एकं चिय वरि मरणं जेण समप्पंति दुक्खाइं ॥ ३७
- एवं चिंतेमाणो पडिओ पल्लंके । आढत्तो म..... ।
 हारो चंदणपंकुज्जलो वि जलदो य सीयलो वाऊ ।
 विरहग्गितावियस्स य अहिययरं कुणति सो दाहं ॥ ३८
- गंधवं कन्नसुहं नेच्छइ से महुरयं पि सोउं जे ।
 कामरइराग..... ॥ ३९
- ।
 विसयविमोहियचित्तो मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥ ४०
- गविट्ठो जीवदेवसेट्ठिणा । दिट्ठो पल्लंके ठिओ । पुच्छिओ य—‘वच्छ ! किं
 बाहए ?’ तेण भणियं—‘न किंचि ।’ चिंतियं सेट्ठिणा—.....[५० ५. १]
 ।
- विरहवियारा सुकुलुग्गयाण हियए समप्पंति ॥ ४१
- तओ पुच्छिया वयंसया । कहिओ जहोवलद्वो वुत्तंते । सेट्ठिणा चिन्तियं—
 ता लज्जा ता माणो ताव..... ।
सहिओ, पेम्मपिसाओ न लंघेइ ॥ ४२
- तओ भणिया वयंसया—‘संवासेह कुमारं, करेउ आवस्सयाइ(यं) संपाडेमि
 से हिययं(य)समीहियं । गओ य जीवदेवो.....
रिसिओ चित्तएणं—‘भो ! सुंदररूवे अणुराओ कुमारस्स, ता जइ कह वि
 एव(य)रूवधारिणी माणुसी कुमारी हवेज्जा ता संपाडेमि सा, जइ वि रायकन्नग
 ति । ता तं.....
 यस्स गेहे कयोवयारेण गहियासणेण य भणियं सेट्ठिणा—‘सोहणं निवत्तियं
 आययणं तुब्भेहिं, ता अम्हाण वि जाया तारिसाययणकारवण.....
रूवं तं पुण न जाइ(रि)सयं पयावइणा निम्मविउं(यं)
 ति । सिप्पिएण भणियं—‘भो ! पयावइनिम्मियं चेव, अम्हाणं पुण हत्थ-
 लक्खणं’ति । सिट्ठिणा भणियं.....[५० ५.२]
 सिप्पिएण—‘मया चंपागएण विमलसेट्ठिधूया कन्नगा दिट्ठा । तीए रूवसंपयाए
 भो सेट्ठि ! न मया सहस्संसो रूवस्स संपाडिउं सक्किओ !’ तओ आणंदिओ
 सेट्ठी । पुच्छिओ य(अ)सेसवुत्तंत्तं । दाऊण पारिओसियं चित्तगरस्स गओ
 सभवणं सेट्ठी । चिन्तियं च—

तूरंतेसु न सका अत्थो विजा य रायलच्छी य ।

हियइच्छिया य भजा सत्तण य विप्पियं काउं ॥ ४३

कहिओ वुत्तंते से भारियाए । तओ हरिसाऊरियहियएहिं दोहि मिलिऊण
लिहावियं जिणदत्तपडिच्छंदयं गहाय पेसिया वरया । पत्ता य तहिं । दंसिओ
विमलसेट्टिस्स लेहो पडिच्छंदओ य । दिट्ठो य आसन्नट्टियाए कन्नयाए
जिणदत्तपडिच्छंदओ । निरूविओ य सविसेसं । तओ गहिया मयणाए
(ण्णेण) । अवि य -

जाईसराई मन्ने इमाई नयणाई लोयमज्झम्मि ।

जं पढमदंसणे च्चिय मुणंति सत्तुं व मित्तं वा ॥ ४४

जइ वि न हसति न जंपति निहुयं झाएइ निययहिययम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी लक्खिज्जइ लक्खमज्झम्मि ॥ ४५

पेच्छइ अलद्धलक्खं दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।

जंपइ य अपुवत्थं तह हियए संठियं किं पि ॥ ४६

पढियं से सक्खियाए -

लग्गो सि कोति गहो ऊससियंग ति किं न लक्खेहि । [प० ६.१]

मा विलवि(व)उ अणिवन्धं वेज्जघरे निज्जउ वराई ॥ ४७

निरूविऊण य सेट्टिणा रूवाइसयं, रूवाओ कलाइसओ चैव, पडिच्छिओ
रूवातिसएण ।

जत्थाकिई(इ) तत्थ गुणा जत्थ गुणा तत्थ संपया वसति ।

संपयसहिया पुरिसा कं सोक्खं जं न पावंति ? ॥ ४८

तओ दिन्ना हियएण तस्स । लद्धो कुमारीए अहिप्पाओ । वरिया य तेहिं ।
दिन्ना य सबहुमाणं तस्स । गया वरया । वद्धाविओ य जणओ । कइवयदियहेहिं
आणिओ जिणयत्तो । परिणिया य पसत्थे तिहिकरणजोए । कहाणयविसेसेण
नि(नी)या य सगिहं महाविभूईए जिणदत्तेणं । अच्छइ तीए सह विसयसुह-
मणुहवंतो । ता

उच्छ्रगामे वासो सेयं वत्थं सगोरसा साली ।

इट्ठा य जस्स भजा पिययम ! किं तस्स रजेण ? ॥ ४९

— जिनदत्तस्य द्यूतप्रसक्तिवर्णनम् । —

अन्नया य मणागं जाया सिरवेयणा जिणदत्तस्स । तओ आढत्तो कीलावि-
णोओ । जाया य तत्थेव रती । तओ आढत्तो जूएणं खेळ्ळिउं, जाव जायं
वसणं । आढत्तो खेळ्ळिउं अणवरयं ति, जाव हारिओ सत्तकोडीओ । मग्गिओ

भंडारिओ । तओ भंडारिएण चितियं—बहुयं दविणं हारियं ति, ता कयाइ अंभाडेसइ सामी, ता पुच्छामि ताव । तओ विक्खेवं किं पि काउं निसिद्धा जायगा । तओ सयमेव [५० ६. २] मग्गिओ विमलमईए भंडारिओ । जावऽत्थ कड्डियाओ तिन्नि कोडीओ । तओ तेण चितियं—बहुयं कड्डियं दव्वं ति, न याणामो किं पि भणिस्सइ सामी । ता किं पि व(वि)क्खेवं काऊण पुच्छामि । तओ किं पि भणिउं निसिद्धो ताव । तओ जिणदत्तेण चितियं—

कालेण जमिह दिज्जति जं च न दिज्जइ य मग्गमाणस्स ।

दुक्खेण जं च दिज्जति तं बहुसरिसं अदिक्खस्स ॥ ५०

भणिउं जाण न दिज्जइ बहुयं भणिऊण दिज्जए थोयं ।

कालो जत्थ गमिज्जइ ते तिन्नि विसज्जिया लोए ॥ ५१

ता भो ! पेच्छ, एत्तिएणेव कड्डिएणं धणेणं धरिज्जति मम धणं ति ।

इच्छा जं पडिवन्नं सुहयं थेवं पि प(व)हुत्तु ।

माणह भंगिं जइ पुहति, तो वि न लेयण जुत्त ॥ ५२

गिरिवरमन्दरंसरिसो ताव नरो होइ जीवलोयम्मि ।

परिभवसंचक्कारं देहि त्ति न जंपए जाव ॥ ५३

ता किं इमिणा गुरुपरंपरागएणं पराहीणेणं अहिमाणस्खयकारेणं अत्थेणं ? ति । ता कुलहरं पराणिऊण विमलमई, ता गच्छामि कहिं पि दविणोवज्जएणं ति । तथा च—

यस्यार्थास्तस्य मित्राणि यस्यार्थास्तस्य बान्धवाः ।

यस्यार्थाः स पुमान् लोके यस्यार्थाः स च पण्डितः ॥ ५४

तओ चितियं जिणयत्तेण—

जलहिविसंघडिएण वि निवसिज्जति हरसिरम्मि [५० ७. १] चंदेण ।

जत्थ गया तत्थ गया गुणिणो सीसेण बुज्जंति ॥ ५५

तओ उवसंघरियं जु(जू)यं । अच्छए विमणसो । कहियं च भंडारिएण सामी-सामिणीणं । तेहिं भणियं—‘असोहणं कयं जं निवारियं, संपयं जहामग्गियं देज्जह’ त्ति । चिन्तियं च सेट्टिणा—

मइलिज्जइ जेण कुलं जेण जसो जेण विहडइ पयावो ।

न समायरंति कज्जं तं वीरा मरणसमए वि ॥ ५६

हक्कारिऊण भणिओ जिणयत्तो सेट्टिणा—‘वच्छ ! किं इमिणा सिद्धजणगर-हिएण जूयवसणेणं ? ति. ता इमिणा दव्वेणं करावेह जिणाययणाइं, जिणपडि-

माओ, ताणं च पूयाओ, देह दीणानाहाण महादाणं । किं इमेण जूएणं ?
ति । जिणयत्तेण भणियं - 'न पुणो रमिस्सामि ।'

— जिनदत्तस्य विमलमत्या सह श्वसुरगृहे गमनम् । —

दिट्ठो विमणसो विमलमईए वि परिमुक्कनिययवावारो । तओ नायं तीए
पुट्ठिओ रोहिमाए एसो महाणुभावो । न सहंति माणिणो माणभंगं । पट्ठियं
च ताए -

अवि मरति धुरालग्गो संचुन्नियसंधिवन्धणो धवलो ।
न य पामरस्स वि रहे आरासंघट्टणं सहति ॥ ५७

अवि उड्डं चिय फुट्टंति माणिणो न य सहंति अवमाणं ।
अत्थवणम्मि य रविणो किरणा उड्डं चिय फुरंति ॥ ५८

थेवं पि माणमलणं न य विसहति माणिओ मरंतो वि ।
अत्थं पियं [५० ७. २] सएसं सुसामियं झ त्ति छड्डेइ ॥ ५९

तहा वि णियनयरगमणवक्खेवेण वीसारेमि एयस्स सोयं । तओ भणिया
नियमहंतया - 'विसज्जावेह अज्जउत्तसहियं मम' ति । तेहिं भणियं - 'एवं'
ति । तओ विसज्जावियाइं दो वि सेट्ठिणा समालोचिऊण वइयरं । महाविभूईए
नियपुरिसे सहाए दाऊण पेसियाइं दो वि जणाइं । जिणदत्तेण चिन्तियं - सोहणं
जायं अणुकूलं । तओ गयाइं जाव य कहाणयविसेसेण पत्ताइं चंपानयरिआस-
न्नमणोहरुज्जाणं । तओ भणिया नियपुरिसा जिणयत्तेण - 'भो भो ! नियत्तह
तुब्भे ।' तओ उवरोहसीलयाइ त्ति काउं पेस(सेइ ?)त्ति अम्हे एस । ता एवं
करेमो । तओ सपच्छयणा णियत्ता ते । ताइं च पविट्ठाइं नयरीए । बहुमन्निओ
जिणयत्तो ससुरवग्गेणं । ठिओ कइव[य] दियहे ।

— जिनदत्तस्य श्वसुरगृहादन्यत्र गमनम् । —

अन्नया कीलत्थं निग्गयाइं उज्जाणं । तत्थ केण वि छलेणं वेसपरावत्ति-
भियाए परावत्तिय वेसं ऊसरिओ जिणयत्तो । तेहिं च महापवंचेहिं गविट्ठो, न
य दिट्ठो । तओ महाविरहवेयणाभिभूया महामाणसदुक्खेण पीडियसरीरा
अट्टदुहट्टाइं चित्तेमाणा अच्छइ विमलमई । किं च -

एकेण विणा पियमाणुसेण सब्भावनेहमइएण ।

जणसंकुला वि पुहती अट्ठो रण्णं व पडिहाइ ॥

६०

- अन्नत्थ पिओ अन्नत्थ गेहिणी बन्धवा वि अन्नत्थ ।
 भूयवलि व कुडुम्बं विक्खित्तं कह कयंतेण ? ॥ ६१
- अणुवत्तिणी विणीया सीलवई निच्चकालगुणरत्ता ।
 हा न हु जुज्झइ दइयय ! मोत्तूणं एक्कियं [५० ८.१] इहई ॥ ६२
- पत्तिय कुविओ वि परं सुयणो च्चिय संजणेइ आणंदं ।
 जलहरमइलो वि ससी कुमुयवणं किं न बोहेइ ॥ ६३
- जइ ता जाएज्ज पुणो कम्मविहाणेण माणुसे लोए ।
 अवत्तजोवण च्चिय मरेज्ज मा मे पिओ होज्जा ॥ ६४
- जोइससहस्सपरिवारिओ वि घेप्पइ ससी विडप्पेण ।
 बहुपरियणेण वि जए निस्सामन्नाइँ दुक्खाइं ॥ ६५
- सयणे परिभूयाओ दोहग्गकलंकदूसियाओ य ।
 भत्तारदेवयाओ नारीओ होंति लोयम्मि ॥ ६६
- दिट्ठे तुमम्मि नरवर ! अण्णो हियए ण ठाइ मह पुरिसो ।
 अहिमयरं मोत्तूणं को दइओ होइ नलिणीए ॥ ६७

अह वा किं एएणं निरत्थविलव(वि)एण । जेण —

- जर-मरण-वाहि-रोग-रय-मल-किलेसबहुलम्मि संसारे ।
 नत्थि सरणं जयम्मि वि एकं मोत्तूणं जि[ण]वयणं ॥ ६८

ता एत्थ द्विया चेव पविसियवयं चरमाणी चिट्ठामि उज्जाणे । विमलमईए
 संपाडियं जहासमीहियं ति । चित्तियं च —

- असरिसविहंगपयपंतिमंडियं पेच्छिऊण कमलवणं ।
 मुक्कं माणसभरिण्हि माणसं रायहंसेहिं ॥ ६९
- मेच्छिज्जउ हंस ! सरं कत्तो वासो परम्मुहे दै(दे)वे ।
 जाव न ठवेइ अम्हं कायपयो मत्थए चलणं ॥ ७०

जिणयत्तो वि उज्जाणाओ निग्गंतूणं गओ दहिपुरं नाम नयरं । तत्थ हिंढंतो
 दिट्ठो दरिइसत्थवाहेण । तस्स य महाकाओ अणोयवणस्सइसंकुलो आरामो
 अत्थि । सो न फुल्लति । [५० ८.२] सो 'विसिट्ठाकिई' काउं पुच्छिओ
 सत्थवाहेण — 'भो भो ! जाणसि किं फलोवायं ?' तेण भणियं — 'जाणामि !'
 पढियं च तओ रुक्खाउवेयं । तओ दंसिओ जाव विदिन्ना डो(डा)हलगा,
 फुल्लाविओ फलाविओ य । तुट्ठो य सत्थवाहो गंहिओ पुत्तत्तेणं । नीओ घरम्मि ।
 मज्जिओ, कराविओ भोयणं(ण)विहिं सिणेहेणं । बहुमाणेणं दियहा वच्चति ।

अन्नया चित्तियं जिणयत्तेण —

अहलाई [ताई ?] दुरुद्धुल्लियाई धम्म-उत्थ-कामरहियाई ।

जनकरहयाई गयजोवणस्स हियए खुडुक्कंति ॥

७१

धर्मार्थ-काम-मोक्षाणां यस्यैकोऽपि न विद्यते ।

अजागलस्तनस्येव तस्य जन्म निरर्थकम् ॥

७२

तम्हा तावडम्हाणं धम्मो च्चिय नत्थि दाणरहियाणं ।

कामो अत्थेण विणा अत्थो वि न दीसए अम्हं ॥

७३

अत्थस्स उवाया [पुण] दिसिगमणं होइ चित्तकरणं च ।

नर[वइ]सेवाकुसलत्त[णं] च माणप्पमाणेसु ॥

७४

धाउद्धाओ मन्तं देवयआराहणं च केसिं च ।

सायरतरणं तह रोहणम्मि विण्णाण वाणिज्जं ॥

७५

नाणाविहं च कम्मं विज्झ(ज्जा)सिप्पाई णोगरूवाइं ।

अत्थस्स साहणाई अणिंदियाई च लोयम्मि ॥

७६

एवं चिंतिऊणं भणिओ [सत्थवाहो]- 'ताय ! गच्छामि सिंघलदीवं ।

अन्नं च - [प० ९.१]

जे च्चिय भमंति भमरा ते च्चिय पावंति सुरहिमयरंदं ।

मन्दपरिसक्किरणं होइ रई लिम्बकुसुमेहिं ॥

७७

अकमागया वि लच्छी दीसइ भुयणम्मि साहसधणाण ।

साहसरहियाण पुणो निया वि लच्छी पराहुत्ता ॥

७८

गिरिमुद्धरंति पयरंति सायरं महियलं पि लंघंति ।

तं नत्थि जए वित्थिण्णसाहसा जं न कुवंति ॥

७९

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् । —

तओ तेण वियाणियाहिप्पाएण भणियं - 'एवं होउ'त्ति । संजत्तियं पवहणं । पउणीकया आढ(ड)त्तिया । गहियाई इतरतीरजोगाई विविहभंडाई । तओ भंडं वेत्तूण कहाणयविसेसेण पत्ता सिंघलदीवं । आवासिया एकम्मि महाघरे । तम्मि य सपुत्तां थेरी परिवसइ । सा य केरीसा -

सीसं पलियं पलित्तं (वलित्तं ?) थाणंतर (थणंतरं) विगलिया मुहे दंता ।

कंपंति दो वि हत्था तह वि मणं(णे) जोवणं वहति ॥

८०

चिंतियं जिणयत्तेण -

ऊसेण विणा विणु पाणिण्ण संजोयज्जत्तिरहिण्णं ।

एमेव कहवि जरधोइयाए निकारियं सीसं ॥

८१

तं जि मुहुल्लउ तं जि सिरु, ताइं जि लोयणुलाई ।

नाइ 'बिहीसी संचरइ, दिन्नउ पाउ जराए ॥

८२

भणिया जिणयत्तेण— 'जणणी तुमं मज्झ ।'

इओ य तम्मि नयरे महारायकन्ना [५० ९,२] महावाहिगहिया । तीए य सरुवं—जो [ए]ईए आसन्नो सुयति सो य मरति । तओ परिचत्ता लोएहिं । राइणा कराविओ बाहिं पासाओ । पडिबद्धं च सवं नयरं 'एक्केणं सोयएणं गंतवं तीए समीवे ।' एवं वच्चइ कालो । जावागओ तीए थेरीए पुत्तस्स वारा(र)ओ । कहियं मज्झत्थेणं । तओ रोविउं पयत्ता थेरी । दिट्ठा जिणयत्तेण, पुच्छिया य । कहियं ताए । चितियं जिणयत्तेण । अवि य—

सयलम्मि वि एत्थ जए ते पुरिसा जे परं न पत्थंति ।

जे य पहु-मित्तकजे तणं व मन्नंति अप्पाणं ॥

८३

भइणतरु व सुयणा फलरहिया जइ वि निम्मिया विहिणा ।

तह वि कुणंति जणाणं उवयारं नियसरीरेणं ॥

८४

सो य(उ)वयार जु अग्गिलउ, चित्ति एगमणेणं ।

जो पुण कियति पडिक्कियति, रिणु छिज्जइ किं तेण ? ॥

८५

हुंति परकज्जनिरया नियकज्जपरम्महा फुडं सुयणा ।

चंदो धवलेइ मही न कलंकं अत्तणो फुसति ॥

८६

अन्नं च—

जस्स न गेण्हंति गुणा सुयणा गोट्ठीएँ रणमुहे सुहडा ।

नियजणणिजोवणुल्लूरणेण जाएण किं तेण ? ॥

८७

तओ रुयमाणी भणिया जिणयत्तेण— 'माए ! मा रुयसु, अहं पि ते पुत्तो । ता अहं गच्छिस्सामि' ति । [५० १०.१] तीए भणियं— 'पुत्तसरिसो तुमं पि, तेण, मम ता दोण्ह अच्छीणं ता कवणं फोडेजा ? ।' तहा वि निब्बंधेण बहुप्पयारं भणियं इच्छाविया तेण ।

तिणलग्गम्मि समद्दिएण, ओसविंदुसमेण ।

जइ जसु लब्भइ जीविण, तो मुइयह अद्धेण ॥

८८

तणलग्गम्मि समद्दिएण पवणाहयउदयविंदुसरिसेण ।

जइ जीएणं विट्ठप्पइ थिरो जसो किं न पज्जत्तं ? ॥

८९

भणिया बुद्धा— 'करेह संपत्तीफलसमालहणाइं ।' तओ ण्हाओ कयबलिकम्मो समालद्धो कुसुमकय.....माणो परिहियदिवंसुओ सवालंकारऽलंकिओ वसुणंद-खग्गवावडकरो विजाहरकुमारो व पयट्ठो नयरमज्जेणं । दिट्ठो राइणा पासा-

१ 'बिभीषिका' प्रती टिप्पणी ।

यद्विष्णु नयरलोण य । तओ राइणा पुच्छिओ आसन्नपरिवारो - 'भो ! को एस अउव्वरूवधरो ? भयवं कामदेवो कत्थ वा पत्थिओ ?' ति । तओ कहियं लोएहिं - 'कुमारिभवणे वासुगो' ति । तओ चिन्तियं राइणा - 'हा धिरत्थु ! मे जम्मस्स, धिरत्थु ! कन्नगाए, जेण ईइसा लोगदुल्लहा पुरिसा याजंति । ता देव ! [कंहं ?] तुमे एवंविहं रयणं उप्पाइयं ति । पढियं च -

दो पुरिसे धरउ धरा अहं [५० १०.२] वा दोहिं पि धारिया धरणी ।

उवयारे जस्स मती उवयरियं जो न संफुसति ॥

९०

अह वा भवियवं मज्झ केणावि अउवपावफलेणं तेण एवंविहा कन्नग ति पादुभूया । ता हे महाणुभाव ! अत्तणो महाणुभावेण रक्खिज्जउ अत्तणो सरीरं ति । तओ निरूविओ गच्छन्तो य बहुवेलं जाव अदरिसिणीइओ । तओ गओ राया बहुयाइं अट्टदुहट्टाइं चिंतमाणो जाव पत्तो सभवणं । तत्थ वि य तस्सेव रूवावयवमणुभावेमाणो चिट्ठति । सो वि पत्तो पासायं । चिंतियं च तेण - किं षुण एयं जं रायधूयासगासं सुत्तो मरति ? ता किं एस दिव्वपओगो ? किं वा एयाए चैव कण्णगाए को वि पओगो ? किं वा धरंगओ को वि एस उवसग्गो ? अहवा जो होउ सो [हो] उ ।

सहसा खयंकरीयं^१ अणत्थदंडस्स अग्गला परमा ।

अवराहिणं पि सहसा रक्खति अपमत्तया पुरिसं ॥

९१

अप्रमत्त-सुसम्बद्ध-गुणदोषानुयायिनः ।

दिशो निरीक्षमाणस्य नास्ति जागरतो भयम् ॥

९२

ता अप्पमत्तेण मया अप्पा रक्खियव्वो, निरूवेमि किंचि उवायं, निरूवेमि धरं । तओ निरूवियं बाहिं गंतूण धरं जाव न किंचि दिट्ठं आसंकाथामं ति । तओ बीयभूमीए चडिओ । तत्थ निरूविया दिव्वकण्णगा महावाहिगहिया । [५० ११.१] तओ आलत्ता तेण । सो वि य तीए । निसण्णो य तयासण्णे विर-इयपल्लंके । आढत्तो बोल्लावेउं । जाओ कुमारीए तस्सुवरि बहुमाणो । निन्दियं च अत्ताणं । आलावसंकहाहि प(य) ठियाइं थेववेलं । आढत्तं कुमारेण क्हाणयं महुराए हिययपल्लावणीए वायाए, जाव महावाही(हि)पीडियाए वि मणागं वयणमेयं कण्णोहिं पलिस्सायमाणीए आगया निदा । कुमारेण आणिया हेट्ठाओ खोडी^१ । मुक्का पल्लंके । पाउरिया पाउरणेण । थिओ अप्पणा अम्भित-रदीवे आयङ्गियखग्गो खंभंतरिओ निरूवमाणो चउदिसं ति । जाव महतीए वेलाए सुहपसुत्ताए कन्नगाए निव्वाइयमुहविवराए धोरमाणाय(ए) दिट्ठाओ

१ 'सहसा खयंकरी पयं' प्रती । २ काष्ठखण्डः ।

तणुयाओ बे जीहाओ पर्यंपमाणीओ^१ । तओ जाया से आसंका, थिओ चैव संकमाणो, जाव दिट्ठं मुहाओ निग्गच्छमाणं सप्पमुहं ति । तओ नायं—एयाओ सयासाओ भयं ति । जाव अवलोइउं आढत्तो पासेसु पन्नगो, न दिट्ठो छाहिं^२ अंतरिओ जिणयत्तो । तओ ससंको नीसरिउं आढत्तो जाव निग्गओ सव्वो । अवयरिओ कुमारिपल्लंकाओ । आरूढो कुमारपल्लंके । आढत्तो सिरपएसे किल दसिउं जाव, ताव करणदक्खयाए कुमारेण कओ अट्ठखंडाईं पण्णगो । [प० ११.२] उवसंहरियं खग्गं । छूढो तीए चैव आभरणकरंडियाए पन्नगो । ओसारिया खोडी । निसन्नो पल्लंके । परिसमाणियमहासमरभरो व्व गहिओ वि(वी)सत्थिमाए । नयरयारजणसूयणेण य आणंदिओ वयणेणं । सा वि निग्गयवाही परमनिवुईं(ईं) गया सुविऊण वीसत्थविसिद्धमहुरगन्धवरवाऊरि-ज्जमाणसवणविउद्धा । जाओ ससंभवं(मं?) मणम्मि तोसो । आढत्ता चिंतिउं—अहो किमेयं सहसा समुब्भूयं? जओ अयगओ मे वाही सरीराओ, जायं मे लहुयं उयरं, गहियाइं उच्छाहेण अंगाईं, सो महाणुभावो वि सत्थो चिट्ठति । ता एयस्स एस पहावो, न अन्नो एत्थ वियप्पो ति । ता पुच्छामि एयं 'किमेत्थ तत्तं?' ति । तओ सविणयं सबहुमाणं समहुरवयणं च पुच्छियं—'सामि! किमेयं?' ति । कुमारेण भणियं—'सामिणि! तुमं न जाणसि?' कुमारीए भणियं—'नाह! नायं मए, तह वि य विसेसेण नाउमिच्छामि ।' कुमारेण भणियं—'जइ एयं (वं) ता समलिगाए^३ तत्तं अच्छइ, निरूवेह एयं ।' ततो ससंभंताए निरूविया य तीए जाव सहसा 'सप्पो सप्पो' ति भणमाणीए मुक्का । तओ धीरविया कुमारेण—'धीरा धीरा होहि, एस सो सरीरद्रोहगो दुरायारो वाही, कओ विगयपाणो तुज्झ कल्लाणेहिं ।' कुमा [प० १२.१] रीए भणियं—'कहं चिय?' तओ कहिओ वुत्तंते । तं च सोऊण आणंदिआ सुइरं हियएणं । कुमारीए बहुमणिओ—'सामि! को तुमं मोत्तूण अण्णो उवायकुसलो धीरो महाणुभावो परोवयारव-च्छलो पडिवन्ननिरउ' ति । जेण—

हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो [सु]पुरिसाण लक्खिज्जति फलेहिं ॥ ९३

कुमारेण भणियं—'मुद्धे! तुज्झ चैव पुन्नप्पहावो' ति । तओ थियाइं विसिद्धकहाए थेववेलं ।

— जिनदत्तस्य सिंहलराजकुमार्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य राइणा महाणुभावदंसणु(णू)सुएण पेसिया गवेसगा—'भो भो! गवेसह को वुत्तंते तस्स महाणुभावस्स वट्ठति?' गया य ते । सुओ य जंपंताणं

१ प्रकम्पमल्लौ । २ छायायाम्—दीपकपश्चाद्वर्तिनि तमसीत्यर्थः । ३ अपगतः । ४ करणिकयायाम् ।

सद्दो । वद्धाविओ राया - 'जीवइ सो महाणुभावो ।' तओ आगओ सतोसं राया । अञ्चुद्धिओ कुमारेण । निसन्ना दो वि । पुच्छिओ य राइणा शरीरपउत्ती । दिट्ठा य पहट्टलोयणा कुमारी तणूदरा य । तओ पुच्छिओ कुमारो - 'भो महाणुभाव ! सुहं वसिओ रयणीए तुमं ?' कुमारेण भणियं - 'तुम्ह पसाएण सुहं' ति । राइणा भणियं - 'भो ! कुमारी अज्ज सोहणच्छाया दीसति. ता नायं मए 'महाणुभावो तुमं. तुम्ह प्पहावेण एयं सब्बं' तहा वि कोउगेणं विसेसेणं जाणिउं इच्छामि, ता किमेयं ?' ति । कुमारेण भणियं - 'सामि ! कुमारी पुच्छह ।' तओ [५० १२.२] पुच्छिया रायपुत्ती । कहिओ असेसवुत्तंतो तीए. दंसिया 'सामलिगा । तओ आणंदिओ राया । तओ बहुमन्निओ कुमारो - अहो !

छंदं जो अणुयत्तइ मम्मं रक्खइ गुणा पयासेइ ।

सो नवरि माणुसाणं देवाण य वल्लहो होति ॥ ९४

तओ राइणा समइच्छिओ साहुकारेण । समादिट्ठं नयरे वद्धावणयं । आगओ पउरलोगो । पूइओ य साहुकारेण । चिंतियं कुमारीए । अवि य -

वयणिजं चिय मरणं होइ कुसीलाण सयणमज्झम्मि ।

जं पुण मरणं सा कालपरिणई लोयसामण्णा ॥ ९५

अहं एएण विक्रमबलेण जिणेऊण गहिया, मज्झं पि एयं वज्जिय अण्णस्स पुरिसस्स निवित्ती । भणियं च -

सो चिय कीरति मित्तो जो चिय पत्तम्मि वसणसमयम्मि ।

न हु होइ पराहुत्तो सेलसिलाघडियपुरिसो व ॥ ९६

राइणा दिण्णं पारिओसियं ति । पडिच्छियं किं पि सेसमेत्तं कुमारेण । परिक्खिऊण राइणा इंगियाइं, नाऊण कुमारीहियं जहा 'पडिवन्नो कुमारीए कुमारो' । किं च -

दिट्ठे दइयम्मि जणे निहुयनिरुंभंतहासओभीसं ।

अंतग्गओ वि नेहो नयणपलोए चिय कहेइ ॥ ९७

ता एवं चेव उच्चियं । उच्चमो सब्बेसिं पि एसो । ता ममावि एवं चेव उच्चियं' ति । तओ दिन्ना राइणा लोयपच्चक्खं कुमारी कुमारस्स । तेण वि काऊण बहुमाणं पडिच्छिया । संभोजिया य वेजेहिं जाव जाया पुण्णवा । तओ पसत्थे[हिं] तिहि-करण-मुहुत्तेहिं परिणीया य जहाविहवेणं । अच्छंति [५० १३.१] पंचप्पयारं विसयसुहमणुहवंताणि जाव विणिइयं' सत्थवाहसंतियं भंडं ति । चिंतियं जिणयत्तेण -

नियमंडलं चयंता पडंति तुंगत्तणं न पावंति ।

सयलजणे हसणीया हुंति नरा थेरिथणय व ॥

१८

जेण - किं ताएँ सिरीए पीवराएँ जा होइ अन्नदेसम्मि ।

जा य न मिचेहिँ समं जा य (जं च) अमिच्ता न पेच्छंति ॥ १९

पियमित्तविरहियाणं जा लच्छी होइ अण्णदेसम्मि ।

अच्चंतसुंदरा वि हु न कुणइ मणनिच्चुइं तह वि ॥

१००

तओ विसज्जाविया राइणो कण्णगा एकवीसकोडीमोल्लालंकारेणालंकियदे-
हा । पूजिऊण कुमारं, दाऊण य बहुयं दव्वं, दासचेडीजुयलयं च पेसियं । कुमा-
रेण वि कया सा जिणधम्मपरायणा । दंसियं साहुणिनेवच्छं । तओ पुच्छिय
महारायं जणणिं च आरोवियसयलदव्वो सपरिवारो चडिओ कुमारो वणियबो-
हित्थे । दिण्णो य अग्घो । पुणदंसणं भणियं भणिय नियत्तो राया ।

— जिनदत्तस्य श्रेष्ठिप्रपञ्चेन समुद्रपतनम् । —

इयरेहिँ पि वाहियं जाणं । जाव पत्तं समुद्रमज्जे, ताव चंचलत्तणओ इंदियाणं,
अनिरुवियकारित्तणओ विसयाणं, उवलुद्धो रायधूयाए उवरिं सेट्ठी । चित्तियं
च तेणं—जाव एस जीवए न ताव मं एया इच्छइ त्ति, ता उवाएण वावाएमि
त्ति । तओ भिन्ना नियपुरिसा—‘जइ कोइ वक्खरो पडति ता मा उत्तारेसह
तुम्हे, महग्घो भारमोल्लो वि ।’ तेहिँ भणियं—‘एवं’ ति । तओ घत्तियं किंचि
महग्घमोल्लं भंडं ति । हाहारवो कओ । तओ भणिया कुमारेण [५० १३. २]—
‘भो भो आडत्तिया ! उत्तरउ कोवि ।’ तीए (तेहिँ) भणियं—‘कोऽभिपलियाए
चियाए अत्ताणयं खिवति ?’ कुमारेण भणियं—‘अहं ओयरामि, ओयारेह वरत्तं ।’
तओ ओयारिओ वरत्ताए । छिन्ना असिधेणुए वरत्ता सेट्ठिणा । गओ महावेणेण
बोहित्थो थेवं भूमिभागं । आढत्ता उवलमेउं रायधूया । अक्खिओ वुत्ततो—
‘मया एसो वावाइओ’ त्ति । तीए भणियं—‘तुब्भे चेव पहाणा एत्थ । किं च—

जं जंपंति सुपुरिसा तं चिय पमुहे करंति पडिवन्नं ।

रयणायर व वेला कालेण वि जं न लंघंति ॥

१०१

अन्नं च -

पडिवन्नं जं च कुलुमाएहिँ, तं जंमह वि न वीसरइ ।

सब्भाउ समप्पइ तइय पर, जइयहं जीविउ नीसरइ ॥

१०२

१ पुनर्दर्शनं देयम् इत्येवंरूपां भणितिं भणित्वा । २ रहसि भणिताः ।

ता तुमं ससुरो, अकरणीयं च मिणं सुकुलजायमहिलाणं । भणियं सेट्टिणा -

सामिणि ! सुण विण्णत्ति दासो हं पाययाण ते निच्चं ।

तुज्झ चलणप्पसाएण देवि ! मह जीवियं होज्जा ॥ १०३

जाणामि अहमकज्जं तह वि य मे वम्महो अहिभवेति ।

वम्महसरपहा(प्पह ?) रज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ १०४

ता मे कुणसु पसायं सुरयं अणुहवसु ता तुमं सययं ।

पायाण निच्चकालं सुस्ससकरा (रो ?) [तुहं ?] होह (हं ?) ॥ १०५

अत्थि य सुती पुराणे पंचहिं पंडवेहिं दोमती भुत्ता ।

जाओ रहदीसाओ [प० १४. १] सा जाय सहस्सई नामं (?) १०६

भणियं च ताए -

पावो पुणो इमो धम्मो (?) जइ तुब्भं एरिसाँ वट्टंति ।

ससुरो सुण्हाहि समं अहिरमति अहो अमज्जायं ॥ १०७

पुणरवि भणियं -

अहह कह ताण सोक्खं न साहसं साहसेकरूयाण ।

परिणामविरस[मइ] वाहिराण विमुहं मणं जाणं ॥ १०८

जाण परजुवइमणहरभमुहाधणुमोकलोयणसरेहिं ।

सीलकवयं न भिन्नं नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ १०९

माय व परकलत्तं जो मन्नइ कंचणं कयारसमं ।

जीवेषु य कुणइ दयं सो पुरिसो जंगमं तित्थं ॥ ११०

लज्जिज्जइ जेण जणे मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।

कंठट्टिएण जीए मा सुंदर ! तं कुणिज्जासु ॥ १११

जइ वि अहं परिचत्ता सुइणे वि अलंघिया परनरेणं ।

नत्थि महं अन्नवयं मोत्तूण पइवयाभावं ॥ ११२

हा हियय ! किं विसूरसि रूवं दट्टूण परकलत्ताणं ।

पावेण नवरि लिप्पसि पावं पाविहसि तं न [पुणो ?] ॥ ११३

अवि चलइ तियससेलो पायालपवद्धूरमूलो वि ।

न वि चलइ सईण मणं मणयं पि हु मरणकालम्मि ॥ ११४

मोत्तूण निययनाहं अन्नं नेच्छामि ताव सुइणे वि ।

आवइपडिया वि दटं रयणिकरं महइ किं नलिणी ॥ ११५

अन्नं च -

सीहह केसरु सइहि उरु, [प० १४.२] सरणागउ सुहडस्स ।

मणि मत्थइ आसीविसह, न वि छिप्पति अमुयस्स ॥ ११६

ता मा एवंविहं भणेह, वप्पतुल्लो तुमं । तहा वि लग्गो निवन्धेण । पुणो वि भणइ -

ताव पुरिसो त्ति [बुच्चति ?] जाव य सीलम्मि संजुओ होइ ।

सीलेण विप्पमुक्को तणाउ लहुयत्तणमुवेति ॥ ११७

देवेहिं परिगरिओ जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।

तह वि अकित्तिं पावइ पुरिसो परनारिसंगेण ॥ ११८

नियक्कित्तिविणासेणं जं सोक्खं होइ होउ किं तेण ।

लब्भति पुणो वि सोक्खं कित्ती पुण मइलिया कत्तो ॥ ११९

तीए वि चित्तिं - विसयाभिभूयो एस ।

मोहमहग्गहगहिओ वम्महवाणेहिं वाधियसरीरो ।

सुरयग्गहाभिभूओ जायइ निच्चेयणो पुरिसो ॥ १२०

न गणेइ पच्चवायं धम्मं न सुणेति उज्झए लज्जं ।

विसयविमोहियहियओ मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥ १२१

अयसं च सव्वलोए अत्थविणासं च जीयनासं च ।

जाणंतो वि न जाणति परदाररतिप्पिओ पुरिसो ॥ १२२

जणणि-जणयाण सुकयं न गणेन्ति य मित्त-बंधु-सामीणं ।

विसयविसमोहियमणा पुरिसा परलोयमग्गं च ॥ १२३

तीए पुणो पट्ठियं -

जे किरि वि रक्खगा ते विलुंपगा कत्थ रक्खिउं सक्का ।

जत्थ जलं पि पलित्तं [प० १५. १] भण सरणं कं पवज्जामि ॥ १२४

ता एण कयमकज्जं, ता कयाइ अन्नं पि कुणयति सुमरिया'रायकन्नगाए

नीती -

साधुर्यं प्रमदाजने सुललितं दाक्षिण्यमार्ये जने,

शौर्यं शत्रुषु मार्दवं गुरुजने धर्मिष्ठता साधुषु ।

मर्मज्ञेष्वनुवर्तनं बहुविधं मानं जने गर्विते,

शाठ्यं पापजने नरस्य कथितं प्रयांसमद्यौ गुणाः ॥

१२५

ता काऊण साढं छम्मेण केणावि ओयरेयवं । ततो बहुविहं आलोइऊण भणियं - 'ता जइ एवं तुह निबंधो, को तुमं मोत्तूण मम सरणं ? किंतु पडि-क्खसु जाव छम्मासं, जाव तस्सेव नामेण करणगाइं करेमि ।' तओ तेण भणियं - 'एवं' ति । इओ य उत्तरदिणेसु पयडियं तीए पुप्फवइत्तणं । ताव पत्तो तीरं बोहित्थो । उत्तरिया य समुद्दाओ । आढत्तं वद्दावणयं जाव गओ सेट्ठी कोसिच्छियादि घेत्तूण राइणो दंसणत्थं । दिन्नं च कम्माराणं पि य नियनियं तओ दवं । पमत्तमत्ताणं सवाण वि न्हाणच्छलेण निययदासचेडीसहिया निययाहरणं पहाणयरं च महारायदिन्नं दविणं च घेत्तूण निग्गया सणियसणियं । गया गामं-तरं । दिट्ठो तत्थ आवासिओ सत्थो । ठिया [५० १५. २] तत्थ सत्थवाहं पुच्छिय । पयट्ठा तेण समं, जाव पत्ता चंपं ति । जाव कम्मधम्मसंजोएण दिट्ठा विहरमाणसाहुणीओ । तओ ताओ पेच्छिऊण चित्तियं - एयाओ ताओ जाण संतियं नेवच्छं अज्जउत्तेण दंसियं आसि, बहुमयाओ अज्जउत्तस्स, ता एयाण सगासं वच्चामि । तओ गया ताण पिट्ठओ । काऊण य निसीहियं पविट्ठा पडि-स्सयम्मि । इओ य तत्थ तीए विमलमतीए सुओ निसीहियासहो । तओ ससं-भंताए सागयं निसीहियाए उट्ठिया । दिट्ठा य अउवल्लवण्णधारिणी जक्खणि व पडिहारीहिं समेया । गहियं चेडीहिं किलप्पलंयं(?) दिन्नाइं आसणाइं । तीए वि वंदियाओ साहुणीओ । कयं वंदणयं साविगाए । निसन्नाओ, पमहियाओ जंघाओ पुच्छिया सरीरपउत्ती । तओ समासत्था समाणा पुच्छिया विमलमतीए - 'कओ तुग्हेहिं ?' ति । तीए वि सया(वा)हमंथरवयणाए भणियं - 'पियसहि ! महल्ला कह' त्ति, वयंसि !

जत्तियमेत्तो राओ संतावो होति तत्तिओ चेव ।

उज्झियरायं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ [५० १६. १] १२६

कम्ममओ संसारो कम्मं पुण नेहबंधणं जाण ।

नेहनियलेण बद्धा भमंति भवसायरे जीवा ॥ १२७

इन्दत्तं पत्तस्स वि जय(ण ?)स्स विसएसु नत्थि संतोसो ।

अणुसरिसपरियणस्स वि जस्स सहीणाइं सोक्खाइं ॥ १२८

विषस्य विषयाणां च, दूरमत्यन्तमन्तरम् ।

उपमुक्तं विषं हन्ति, विषयाः स्मरणादपि ॥ १२९

एवं सुणिऊण समासासिया विमलमतीए - एवंविहो एस संसारो । जओ -

सइ रोग-सोग-पिय-विप्पयोग-बहुदुक्खजलणसंतत्ते ।

नडपेच्छणयसमाणे संसारे रे सुहं कत्तो ? ॥

१३०

दीणत्त दुहसयाइं सोगो मणसंतावया,
 सत्तण समागमो दारिद् उव्वेवया,
 पुव्वञ्जियवसएण एए होंति अविराहया ।
 संसारम्मि अणंते जाइ - जरा - मरण - रोगपउरम्मि ।
 मणुयाणं पि य पियसहि ! एयाइँ हवंति दुक्खाइं ॥ १३१
 संगलति पुणो वियलति पुणो वि संगलति वियलणं होति ।
 पुरिसाणं पि य तच्चिय धणरिद्धी चंदजोण्ह व ॥ १३२
 मणुयाणं ज(जि?)यलोए अन्नाण वि एत्थ किं तुह अउव्वं ? ।
 संसारम्मि अणंते न(त?)न्नत्थि च्छेरयं किं पि ॥ [प० १६.२] १३३
 ता सहि ! चय उव्वेयं संसारासारयं वियाणंती ।
 जिणवयणभावियाणं न होंति उव्वेवया पायं ॥ १३४
 जं एइ अवसरेणं अणुपरिवाडी सुहं व दुक्खं वा ।
 तं सहह अदीणमणा जाव पसायं विही कुणाति ॥ १३५
 वारिगमायं सच्छन्दगामिणी अन्नमन्नमणुरत्ता ।
 नारि व चलसहावा चिंता पुरिसं विणासेइ ॥
 चिन्ता डहति सरीरं डहति अणाहत्तणं परविएसे ।
 डहइ य अब्भक्खाणं डहइ अकज्जं कयं पच्छा ॥ १३७

पुणो वि भणियं -

विणओ वेयावच्चं सज्जायं निच्चमेव कुणमाणी ।

धम्मज्झाणोवगया चिद्ध तुमं निच्चकालं पि ॥ १३८

एवं समासासिया, कहिओ असेसवुत्तं[तो] अत्तणो वि, कहिया भत्तुणो गुणा,
 कहियं च सरीरसंठाणं । तओ से जाव बोहित्थे वि य एस मे व (?) भत्तारो ।
 जाव वण्णेण सामो, तओ विण्णायं 'अण्णो को वि एस' जओ अणेगरयणभरिया
 वसुन्धरा । तओ तीए पुणो वि समासासिय कहिओ य अत्तणो वुत्तंतो । मज्झ
 वि एवंविहं समालं(णं ?) जायं । जेण समाणदुक्खा तुमं मम, समाणसाविया
 य, ता तुमं मम भइणी । पडिच्छामि चेव एत्थ ठियाओ कइच्चि वरिसाणि ।
 पुण सरिसाओ चेव कुसलाणुट्ठाणं काहामो । [प० १७.१] नीया य सगिहं । कयं
 ण्हाणाइयं कम्मं, अच्छंति य जिणाययणे सुस्सस(सं) कुणमाणीओ पढंतीओ
 वायंतीओ य । कुणइ य अणवरयं महापूयं जिणाण । सिरिमती पयच्छइ य
 साहुणीणं फासुयदाणाइं । एवं च ताव एवं ।

इओ य सो जिणयत्तो उव्वुड्ढो समाणो पेच्छिय विगयबोहित्थं पएसं
 आढत्तो बाहाहिं तरिउं । पावियं च तेण फलहयं । तं च केरिसं ? -

कोमलदइयालिंगणफाससुहासायजायसोक्खाहिं ।

बाहाहिं तेण फलहं अवगूढं दइयदेहं व ॥

१३९

कहिंचि अंघाहिं कहिंचि कडीओ कहिंचि पट्टीओ कहिंचि बाहाहिं, एवं
अविसाइणो' तरंतस्स समुदं । एवं च ताव एवं ।

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य वेयड्डुपव्वए दाहिणपव्वसेटीए असोयसिरि(री) विज्जाहरचक्कवट्टी ।
तस्स अंगारिणी नाम धूया । सा य अणोवमा रूवेणं कलाहिं य । न य इच्छइ
सामन्नपुरिसं ति । दंसिया य सव्वे विज्जाहरकुमारा । न य एगो वि से चित्तं
रमइ त्ति । तओ पेसिया दिसोदिसिं विज्जाहरा पुरिसरयणअन्नेसणनिमित्तं ।
तओ हिंडंतेहिं दोहिं विज्जाहरेहिं दिट्ठो जिणयत्तो महुमहो' इव समुदं तरंतो ।
तओ चित्तियं 'को पुण एस समुदं बाहाहिं तरइ ?' आसन्नेहिं होऊण निरूविओ
रूवेण कामदेवो व, वीरो व [प० १७.२] धीरिमाए । तओ भणियं परोप्परं—
'भो भो ! पिच्छ पिच्छ, अच्छरियं ईईसा रूवसंपया होऊण केरिसं अवत्थं
पत्तो ?' त्ति ।

परिहरिय साहुसाई(°हसाई ?) जुत्तिविह(हा)णाइ जाइँ लोयस्स ।

कजाइँ मणोहरवाहिराइँ वीरा समाणंति ॥

१४०

अवि य— गरुय च्चिय गरुए भीसणे वि मुज्झंति नवर बहुवीरा ।

सूरो विडप्पगहिओ वि तह वि जोण्हं पयासेइ ॥

१४१

जो विसमे वि [य ?] कजे कज्जारंभं न मुंचए धीरो ।

अहिसारिय व लच्छी निवडइ वच्छत्थले तस्स ॥

१४२

जइ होइ निरारंभो वयंस लच्छी पमुंचए हरी वि ।

फरिओ वि य आरंभो लच्छी पयटोसिया हिट्टी ॥

१४३

तं किं पि कम्मरयणं धीरा वरसं(विरचं)ति साहसहाया ।

जे बंभ-हरि-हराण वि लग्गइ चित्ते चमुक्कारो ॥

१४४

तओ तेहिं भणियं विज्जाहरेहिं परोप्परं—पेच्छामो अन्तरसत्तं ति । तओ
हक्किओ एक्केण विज्जाहरेण जिणयत्तो । जिणयत्तो वि एगेण हत्थेण तरिउमा-
ढत्तो, अवरो लाइओ कुरियाए मुट्टीए—भो भो ! आगच्छह किं मे बाहिं
सुन्नपोकाराहिं ?

मा [मा] जाणह तुंगत्तणेण पुरिसाण होइ सोंडीरं ।

मडहो वि[य] मइंदो करिवराण कुंभत्थलं दलइ ॥

१४५

इयरेहिं चितियं—अहो महाणुभावया एयस्स । भणियं च—‘मा अम्हाणं उवरि कोवं करेह, एयं परिक्खणत्थमेव कयं तुम्ह । अम्हेहिं [५० १८.१] गवेस-यंतेहिं तुमं दिट्ठो, न य तुम्हमंतरेण पुरिसरयणं अत्थि अण्णं, ता कुण पसायं, देह आएसं जेण उत्तारिमो ।’ कुमारेण भणियं—‘अहं उत्तरामि सयमेव ।

अण्णो कह पत्थिज्जइ हियए माणं समुव्वहंतेणं ।

सुरए वि पियासुहचुं वणस्स अब्भत्थणा हलुई ॥ १४६

तहा वि जइ निवन्धो ता एह ।’ तओ उत्तारिओ तेहिं । नीओ महुरज-लासन्नं, कयं अंगपक्खालणं, अप्पियाणि दिव्वत्थाणि, नीओ असोगसि-रिसगासं । विम्हिओ रूयाइसयदंसणेणं चक्कवट्ठी, हरिसिओ हियएणं, पुज्जिया विज्जाहरा । सा वि अंगारमई तं पेच्छिउण लद्धावसरेण गलेण गहिया मयणेणं, आढत्ता मयणवियारे काउं ति । अवि य—

न जलंति न धगधगंति न सिमिसिमंति न सुयंति धूमवट्ठीओ ।

अंगाइं माइ पियविरहियं इन्दि हुयाइ डझ(ज्झं)ति ॥ १४७

नीसाससरसदोवळ्ळिमाए नच्चइ नडो व हयलोओ ।

विरहे मरणेण विणा सणेहरेहा न निव्विडई ॥ १४८

तओ आणंदेण दिण्णा तस्स । परिणीया य तेणं । आगासगामिणीए विज्जाए आगच्छति(अच्छंति ?) य विसयसुहमणुहवंताइं । अइसंधियां विज्जाहरा परक्कमकलाहि । दिण्णाओ विज्जाओ असोगसिरेण(रिणा ?) । दसिउं यंतथुउ-वास (?) गरुयत्तणं जिणयत्तेणं । कुणइ य धम्मकहा । अंगा [५० १८.२] रमइ(ई)ए नियडिवज्जए दवउ, तग्गोहंसए(?) सासयाइं जिणाययणाइं । ताव भणियं कुमारेणं—‘सुयणु ! बुद्धो अम्हाण कुलपरंपरागओ देवो, तहा वि तुज्ज नेहेणं पडिवन्नो मए एस, गहिओ धम्मो ।’ तओ जाओ विसेसओ तीए तस्स उवरि पडिवंधो । अण्णया समुद्वेइयाभिमुहं गच्छंतेणं दिट्ठाओ नियभारियाओ । ‘एगत्थ मिलियाओ’ त्ति गहिओ हरिसेणं । उ(न ?) संभासियाओ तेणं । चितियं च जिणयत्तेणं—

सो मित्तो सो सयणो सो चिय परमत्थवन्धवो होइ ।

जो जिणवराण आणा धरेइ माल व सीसेणं ॥ १४९

तओ भणिया अंगारमई—‘महे ! वच्चाओ सायरं’ ति । तओ चलियाइं पुण्फविमाणरूढाइं वसंतपुराहिमुहं ति । वट्टए मज्जरत्तं । पत्ताइं चंपं । तओ भणियं जिणयत्तेणं—‘एत्थ अवयरिय सुयामो थेववेलं ।’ स्तीए भणियं—‘एवं’

ति । तओ अवयरियाइं जत्थ ताओ अचच्छंति । तो [तेण] वि भणिया अंगारमई—‘अहं सुयामि, तुमं पि जागरमाणी चिट्ठ !’ तीए भणियं—‘एवं’ ति । तओ पसुत्तओ थेववेलं ति । उट्ठिओ, भणिया य अंगारमई—‘भदे! सुयसु थेववेलं, अहं अच्छामि ।’ तओ पसुत्ता । जिणयत्तो वि न(तं) पसुत्तिं परिचइय अवगओ । पक्खित्ता गुलिया जंघाहिं । जाओ वामणो । सा वि उट्ठिया संता सहसा अपेच्छमाणी रोविउमाढत्ता । किह ?

जं कइयवेण [प० १९.१] कीरइ चाहुं विणयं च दाणधम्मो य ।

दासो कज्जसमुल्लो नेहेण विणा विसंवयइ ॥ १५०

सब्भावनेहरहिओ जइ वि नरो देइ धणस्स कीडिं पि ।

तह वि न करेइ पीई(ई) तिसियस्स महासमुदो व ॥ १५१

जं जम्मह वि न चित्थियं, सुविणंतर्रेण मणेण ।

सज्जणविहडण पियविरहु, तं विहि करइ खणेण ॥ १५२

अकंदंती कलुणं मोभयरोननिय (सोयभरोनमिय ?) मउल्लियच्छिजुया ।

अणवरयवाहसलिलुच्छलंतधोयंतगंडयला ॥ १५३

आसासिजइ चक्को जलगयपडिबिंबदंसणसुहेण ।

तं पि हरंति तरंगा पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ १५४

सा ई(पी)ई सो पणओ अणुराओ तारिसा(सो) मम पियस्स ।

हा जह खणेण झीणो धिरत्थु संसारवासस्स ॥ १५५

हा नाह ! कत्थऽसि या(ग)ओ, एगुम(एगं अ)डवीए उज्झिऊण ममं ।

सा पीई सो पणओ सणु(सो अणु)राओ कहिं वु(तु)ज्झ ? ॥ १५६

हा च(द)इय ! सुसामिय ! गुणनिहाण ! हा जीयनाह ! त्ति(?) ।

कत्थ गओ कत्थ गओ मं मोत्तुं णिक्कियं(वं) रण्णे ॥ १५७

आणेउं नयराओ रण्णे मोत्तूण एक्कियं रहइ ।

मा दइय ! वच्चसु तुमं अहव घरं चेव मे(मं?) नेसु ॥ १५८

ता जह तुमं परोक्खे पडिही मे अयसपवओ उवरि ।

सुण्णंतो हियय [प० १९.२] घरं जुण्णदुगं विज्जपुंजो व ॥ १५९

गु(तु)ह दोसस्स महायस्स(स)! थेवस्स वि एत्थ एत्थि(णत्थि!) संबंधो ।

अइ दारुणाण सामिय ! मह दोसो पुव्वकम्माणं ॥ १६०

अहवा वि अन्नजम्मे घेत्तूण वयं पुणो य मे भग्गं ।

तस्स उदएण एयं दुक्खं अइदारुणं जायं ॥ १६१

अहवा पउमसरत्थं चक्काण जुयं सुपाएसंजुयं भिन्नं (?) ।

पाषए परो, तस्स फलं आगयं विउलं (?) ॥ १६२

किं वा वि कमलसंडे विओइयं हंसजुवलयं पुष्टिं ।
 अइमिमि(निग्घि)णाएँ संपइ तस्स दलं च मोत्तवं (?) ॥ १६३
 अहवा किमिहारन्ने निरत्थयं विलविलेण एएण ।
 किं पुण अणुहवितवं जं पुव्वकयं मए कम्मं ॥ १६४
 जइ पइससि पायालं महासमुदं च लंघिमो जइ वि ।
 मेरुम्मि आरुहामो तहवि कयंतो पलोएइ ॥ १६५

पुणो पढियं अंगारमईए -

सुर-मणुयरिद्विसंपय-बंधव-धण-रयण-कणयपरिभोगा ।
 लायण्ण-रूय-जोयण-बलं च जीयं चऽणिच्चाइं ॥ १६६
 विसयाणं सिवियाणं सुद्ध वि प[उ]राण हियय [प० २०.१]हारीणं ।
 अयच्छ(पत्थ)भोयणाणं परिणामो दारुणो होइ ॥ १६७
 अइवल्लहम्मि रोसो माणो ईसा य तामसो होइ ।
 पियमूलियं च दुक्खं अलाहि अमहं पियजणेण ॥ १६८

सुओ अंबिभतरत्थाहिं विमलमइ-सिरिमईहिं सद्दो । निग्गयाओ ताओ 'हा किमेयं?' ति । तीय वि उग्घाडिए समाणे दिट्ठं वीयरागाण देहरयणं । 'हा मिच्छा दुक्कडं' ति कुणमाणीए उवसंहरियं विमाणं । पविट्ठा निसीहियं कुणमाणी । वंदिया देवा । पुच्छिया य बुत्तंतो ताहिं । कहिओ जहाविहो अवगओ सिरिम[ई]ए मम भत्तार त्ति जाव कहियं ईईसो त्ति, मम उवरि पडिबंधो आसि जेण कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं परिच्चइय पडिवन्नो जिणधम्मो त्ति । संपयं पुण एवंविहं कयं ति जेण परिच्चइय गओ त्ति । पुणो वि पढियं अंगारमईए -

अच्चंतमणहरस्स वि सहि दोसा उवरि दड्ढपेम्मस्स ।
 जं तणतणुएण वि विपि(प्पि)एण गिरिस[प० २०.२.]न्निहं दुक्खं ॥ १६९
 असरिसजणम्मि नेहो जइ कीरइ कहवि विहिनिओएण ।
 नवनलिणीदलठियपाणिय व किं सो थिरो होइ ॥ १७०
 जो घडइ दुज्जणो सज्जणो य कहकह वि जइ सुलग्गेणं ।
 तो तक्खणं विरज्जइ तावेण हलिहरागो व ॥ १७१
 सम्भावनेहमइए रत्ते रच्चिज्जइ त्ति रमणीयं ।
 अणहियए पुणु हिययं जं दिज्जइ तं जणो हसइ ॥ १७२
 जो पुण सिणेहस(सं ?)ताणमलणपायडियविप्पिओ निसय(?) ।
 यम्मिकरेतो (?) पणयं भूयाणं वायए वंसो ॥ १७३

ता एवंविहा नेहा पुरिसाणं । सिरिमईए भणियं—

किं काही सो पुरिसो सव्वत्थामेसु उज्जमतो वि ।

पुवि(द्वि) कयंतमल्लेण जस्स वग्गाइ (वंगाई?) भग्गाईं ॥ १७४

नणु सो महासावओ आसि, जेण अहं पि साविगा कय त्ति । ता अन्नो को वि एस, जेण अणेयरूयभरिया वसुंधरा ।' तओ परिसंथवणिया ताए कहिओ निययवुत्तंतो । भणिया ताहिं— 'साहम्मिणी समाणदुक्खा य, ता भगिणी तुमं अम्हाण, अच्छामो ताव एत्थ, पडिच्छामो कयवयदियहे, पुणो कुसलाणुट्ठाणं काहामो । अन्नं च—

पियविप्पओगमइयं कोवसमुत्थं व परिहववासवो(वसं वा ?) ।

जे चिय सहंति दुक्खं सुहाईं ते [प० २१.१] चेव पावंति ॥ १७५

ता एत्थेव द्विया चेव पडिगा(च्छा)हि ताव, एगागिणीए कुलहरगमणं न बहुमयं' ति । तीए भणियं— 'एवं' ति ।

— जिनदत्तस्य वामनकरूपेण स्वचरितकथनम् । —

तओ सो वि जिणयत्तो अणेगवयंसयपरिवारिओ गायमाणो य कहाणयाइं कहेमाणो चिट्ठइ जाव कओ सव्वो नयरलोओ हयहियओ । गया राइणो वत्ता । हकारिओ राइणा, दिण्णं च से जीवणं, अच्छए य राइणो सयासे गंधवाइविणोएण । जाया य नयरे वत्ता राइणो सयासे— भो ! एत्थ नयरे तिन्नि सोयासिणीओ अपडिरूवदंसणाओ सिरि-हिरि-लच्छीणं उव्वहमाणीओ उ(रू?)यं अच्छंति, न ताओ को वि देवो वि हसाविउं बोलाविउं वा सकइ । राइणा भणियं— 'अणेगरयणभरिया नयरी ।' एत्थंतरम्मि जिणयत्तेण भणियं— 'भो भो ! एवंविहाओ तुब्भे जेण माणुसमेत्तेसु एवं एयंविहासि(हि?)गारं आरोवेह ।' रायलोगेहि भणियं— 'एवंविहाओ चेव ताओ ।' तओ तेण भणियं— 'भो भो ! पेच्छंतु भवन्तो, पेसउ अप्पयारए पुंसंरा(पुरिसे?)य राया जेण ताण पुरओ बोह्लावेमि सा(ताओ?) । तओ राइणा पेसिया पहाणपुरिसा । जिणयत्तेण वि निययवसं(यं)सया भणिया— 'तत्थ गया मं कहाणयं पुच्छे [प० २१. २] ज्जह । एवं ति । पुणो वि भणिया— 'चरियं कप्पियं?' ति चरियं पुच्छेज्जह । भणिऊण गया तत्थ । ताओ विचं(चिट्ठं?)ति । आढत्तो जिणयत्तो खलियारेउं— 'भो भो वा[म]णय ! ता किं पि कहाणयं कहेहि, जाव राउले बेला भवइ ।' तेण भणियं— 'भो ! ताव किं चरियं कहामो अहो कप्पियं?' इयरेहिं भणियं— 'चरियं' ति । तओ आढत्तं चरियं अत्तणो, आबल्लप्पमीइ' कहिउं जाव गओ चंपं, उज्जाणा निग्गओ य पणट्ठो । तओ

भणियं तेहि—‘उस्स(स्स)रं वड्डए, अइकमइ य राउले वेला, गच्छामो ताव ।’ तओ विमलमईए संजायपच्चयाए सहसा भणियो वामणगो—‘भो वामणग! तओ पुण कहिं गओ? त्ति, ता कहसु मणागं सोहणयं ति ।’ वामणगेण भणियं—‘किं तुज्झ गच्छए हत्थाओ? मम राउले वेला उवगच्छइ ।’ तओ गओ । वीयदियहम्मि आगओ । पुणो भणियं वयंसएहिं तहेव जाव आढत्तो अत्तणो चेव यवलंभोओ (?) जाव समुहपडणं ति । तओ वीयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तइयदियहे चंपगमणपज्जन्तं कहियं । तओ तइयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तओ तहेव बहु(पणहु)त्तरं [प० २२.१] दाऊण अवगओ । कहिया राइणो वत्ता । विम्हिओ राया । पूइओ वामणगो ।

— जिनदत्तस्य चम्पाराजपुत्र्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य छुट्टो रायहत्थी, गओ उम्मूलिय खंभो, भंजमाणो घराइं, विणासेमाणो लोगअट्टारिउं त्ति । निवेइयं राइणो । द्वाविओ राइणा पडहगो—‘भो भो! जो हत्थी गिण्हइ तस्स रज्जं दिज्जइ दिक्करिगा य ।’ एवं हिंडेमाणो छित्तो पडहगो वावणगेण । धाविओ गयाभिमुहं । हकारिओ हत्थी, नियसिक्काए नियत्तो वेगेण । तओ महंतं चेव वेलं खेलाविओ हत्थी, करणदक्खयाए गहिओ त्ति । अट्टालिओ कुंभे, आढत्तं गवव(गंधवं?), ठिओ निच्चलकुणो (कण्णो?), लोगेहिं [कओ] साहुकारी । आणीओ य हत्थी आलाणखंभं । आरोविओ मिंठो, अंदुइयओ । गओ रायसगासं । जाओ राया चिंतावरो न याणिमो किं पिक (करि?) हामो, मया एवं पडिवण्णं । एसो अणणसरीरो विण्णणं च एवंविहं जेण हत्थी अकंतो त्ति! ता एएण कि (के) णावि पच्छण्णरुविणा सिद्धउत्तेण होयवं ति । एयं चिंतिउं भणियो कुमारो—‘भो! नाओ मए तुमं जहा ‘पच्छन्नरुवधारी को वि सिद्धउत्तो तुमं’ ति तो संपयं उवसंहर एयं; जेण महया विभूईए करेमो विवाहो, केण वा पओगेण एयं परिवक्कं (त्तणं?) ति एयं च कोउयं [प. २२.२] मम फेडेह, अहं गुरू तुज्झ, अणइकमणीयवयणो हवति गुरू । तओ ‘अहो हं नाओ एएणं’ [ति चिंतेऊणं?] सविणयं कहिओ सब्बो बुत्तंतो जिणयत्तेण—‘एयाओ मम भारियाओ भवन्ति ता हकारेह ताओ, जेण ताण पुरओ फेडेमि एयं रूवं’ ति । तओ पेसिया महंतया ताण सयासे । भणियाओ—‘राया भणइ तुम्हं भत्ता आगओ ता आगच्छह एत्तिर्यं भूमिं; पच्चिहाणह (पच्चहिण्णाह?) त्ति । तओ ताओ सपरिवाराओ समहल्लगाओ आगयाओ । दिन्नाइं आसणाइं । भणियाओ राइणा—‘भवतीओ! एस वामणगो एयं भणति ‘मम थ्याओ भारियाओ हवंति’ ता एत्थ पमाणं तुम्हे ।’ ताहिं भणियं—

‘जाणेइ अम्ह भत्तुणो चरियाइं, न उण एस’ त्ति । तओ फेडिया जिणयत्तेण एगा गुलिया । अवगयं से वामणत्तणयं । जायं सिरिमत्ति-अंगारमती [णं] पक्कमिआणं । उट्टियाओ ससंभंताओ, निवडियाओ चलणेसु । भणियं च— ‘सामि ! अम्ह एस भत्तारो ।’ तओ हरिसिओ राया । समवसरियाओ कुमारीओ षडिवन्नाओ तेणं । निसण्णाओ तस्सासण्णे । विमलमतीए भणियं— ‘ममावि भत्तुणो घडइ सव्वमेयस्स. सत्ति (किं तु ?) वण्णेण विसंवओ’ त्ति । तओ कहिओ वुत्तंतो । समप्पिया सिरिमती-विमलमतीओ राइणा (णो) । उप्पइयाइं दो वि [प० २३.१] जिणयत्तो अंगारवती आगासेणं वेयडुं । कहिओ वुत्तंतो असोग-सिरिणो अंगारवतीए । ता संस(प?)यं फेडेह एस(य)वन्नपरावत्तं । ता पक्कखी हो (हू) ओ । तओ हरिसवसुब्भिन्नपुलइओ उट्टिओ आसणाओ । पयट्टो पहाणपरियणसमेओ । सिंघलनयरओ मज्जेण पुहविसेहरं गयणेणं घेत्तूण आगओ चंपं । अब्भुट्टिओ राइणा । कओ महंतो उन्नयारो असोगसिरी-पुहविसेहरमहारायाणं । फेडिय(या) वण्णपरावत्तिणी जिणयत्तेण गुलिया । तओ तं उत्तत्तकणयसप्पहं उइयमिव सहस्सकिरणं रविं, कामदेवं व रूवगुणगारवग्घवियं विभिया सव्वे विजाहरा राया का(रा)यकुमारा य । पडिवन्नो सओसं विमलमईए । चित्तियं च—

तुह विरहतावियंगं सुसइ य जलवज्जियं व आरोप्पं ।

दंसणजलेण सिंचह ओमुंचइ जेण संतावं ॥

१७६

इ(त ?)ओ य राइणा कन्नाए कओ महापमोएणं विवाहो । पूजिऊण विजाहरचक्कवट्टी गओ सनयरं । बहुमन्निओ पुहतिसेहरो राइणा । पराणीओ कुमारेणं, पच्छा कइवि दियहेहि अंगारवतीए सह नयरं । राइणा कओ महासामंतो । पसाहियाइं रजंतराइं । अच्छए ताण समं अउवविसयसुहमणुहवंतो । [प० २३.२] वद्धाविओ जीवदेवसेट्टी । पेसियाओ छप्पन्नकोडीओ कुमारेण ।

—> जिनदत्तस्य स्वगृहे पुनर्गमनम् । <—

पच्छा कइवयदियहेहिं चउभारियासमेओ महया पड(रि ?)यरेंणं गओ वसंतपुरम्मि जिणयत्तो । तओ महाविभूईए पविट्टो सगिहं । समाइच्छिओ पिउणा बहुमन्निओ । निग्गया गिहाभित्तराओ जणणी । तओ सुयसिणेहेण पभूयकालदंसणेण य रोविउं पयत्ता । समासासिया जिणयत्तेण । तओ ताए समाइच्छिऊण अग्घाइओ उच्चमंता(ने) । कयं च वद्धावणयं जीवदेवेण । पवत्तियं महादाणं । कारावियाओ पूयाओ जिणाययणेसु । एवं सुहंसुहेण वच्चए कालो । समुप्पन्ना जिणयत्तस्स चउण्हं पि भारियाणं पुत्ता ।

अभया वसंतउरउजाणवरे^१ समागओ सुहंक्रो नाम आयरिओ । सो य
चउनाणी भयवं । गच्छन्ति वन्दणवक्षियाए नागरलोगा । कहियं उवरोहिएण
जिणयत्तस्स जहा—समागओ उजाणम्मि भयवं सुहंकरायरिओ । चितियं जिण-
[५० २४.१] यत्तेण—गच्छामि भयवओ समीवं, पुच्छामि पुव्वभववइयरं,
केणेरिसं दुक्खं अणुहवियं पुणो पत्ता महारिद्धी । तओ [निग्गओ] विमल-
मती-सिरिमती-अंगारवती-विलासवतीसमेओ बहुपरियणेण । दिट्ठो भयवं ससि
व्वे साहुगणपरियरिओ साहूहिं । तओ पाहिणी काउं सव्वेहिं वंदिओ, पच्छा कयं
सयलसाहूणं वंदणयं । उवविट्ठाइं रिसिपुरओ । पारद्धा भयवया धम्मकहा—

भूएसु जंगमत्तं तम्मि य पच्चिदियत्तमुक्कोसं ।

तत्तो वि य माणुस्सं माणुस्से आरिओ देसो ॥ १७७

आरियदेसे वि कुलं^२ कुले पहाणम्मि जाति मुक्कोसा ।

तीए रूयसमिद्धी रूए वि बलं पहाणयरं ॥ १७८

होति बले वि य जीयं जीए वि पहाणयरं विण्णाणं ।

विण्णाणे सम्मत्तं सम्मत्ते सीलसंपत्ती ॥ १७९

सीले खाइयभावो खाइयभावे वि केवलं नाणं ।

केवलिए पडिपुत्रे पत्ते परमक्खरे मोक्खो ॥ १८०

ता दुल्लहाणि एयाणि पन्नरस ठाणाणि । अपरं—

जातिविसुद्धं भुवणम्मि पाय[२४.२] उं गुणसएसु सुमहग्घं ।

माणिकं पि व लब्भति कहिं पि मणुयत्तणं दुलहं ॥ १८१

मणुयत्तणे वि दुलहा धम्मायरिया । जेण—

न हि तत् कुरुते माता न पिता न कलत्र-बन्धुजनवर्गाः(र्गः) ।

यत् कुर्वन्त्याचार्याः हितोपदेशेन सत्त्वानाम् ॥ १८२

ता तुम्हेहिं पत्ता एस सामग्गी । तथा चोक्तम्—

सम्प्राप्य मानुषत्वं संसारासारतां च विज्ञाय ।

हे जीव ! किं प्रमादाद् न चेष्टसे शान्तये सततम् ॥ १८३

ननु पुनरिदमतिदुर्लभमगाधसंसारजलधिप्रपतितं(जलनिधौ पतितं ?) ।

मानुष्यं स्वर्द्योतक-तडिल्लिताविलसितप्रतिभम् ॥ १८४

आहार-संज्ञा-भय-मैथुनं च सामान्यमेतत् पशुभिर्नराणाम् ।

धर्मो नराणामधिको विशेषो धर्मेण हीनाः पशुभिश्च तुल्याः ॥ १८५

धनदो धनार्थिनां प्रोक्तः कामिनां सर्वकामदः ।

धर्म एवापवर्गस्य पारम्पर्येण साधकः ॥ १८६

१ 'वरेण समा' प्रतौ । २ 'कुलं पहाणं कुले' प्रतौ ।

खणभंगुरे असारे मणुयत्ते चवलअब्भसारिच्छे ।
सारं एत्तियमेत्तं जं कीरति सोहणो धम्मो ॥

१८७

सो य दाण-सील-तव-भावणामइओ ।

सत्पात्रं महती श्रद्धा काले देयं यथोचितम् ।

धर्मसाधनसामग्री धन्या सेयं प्रजायते ॥

१८८

शील-चारित्रयुक्तानां दीक्षितानां तपस्विनाम् ।

गृहारम्भनिवृत्तानां यतीनां दत्तमक्षयम् ॥

१८९

सर्षपत्रिभागमात्रं वटस्य बीजं महीतले न्यस्तम् ।

आपःक्षेहितमूलं जनयति विपुलान् महास्कन्धम् (न्धान् ?) ॥

१९०

तद्वत् कडच्छुभिक्षा नियोजिता [२५.१] ब्रह्मचारिणः पात्रे ।

श्रद्धाक्षेहितमूले जनयति विपुलान् महाभोगान् ॥

१९१

अपि तद् वटस्य बीजं वाता-ऽऽतपशोषितं विनश्येत् (तः) ।

न हि दक्षिणा विनश्यति नियोजिता ब्रह्मचारिभ्यः ॥

१९२

काले सुपत्तदाणं सम्मत्तविसुद्धि बोहिलाभं च ।

अंते समाहिमरणं अभवज्जीवा न पावंति ॥

१९३

दिण्णं सुहं पि दाणं होइ कुहम्मेण असुहफलमेव ।

सप्पे वि दिण्णखीरं तं चेव विसत्तणमुवेइ ॥

१९४

तुच्छंमि(पि) सुपत्तम्मि उ दाणं नियमेण बहुगुणं होति ।

जह गावीए दिन्नं तणं पि खीरत्तणमुवेति ॥

१९५

मा मा मारेह जिए अलियं पर(रि)हरह मुय[ह] परदव्वं ।

बंधव्यं च धारह परिग्गहे मुयह अणुबन्धं ॥

१९६

अयसाऽभिओयसंतावियस्स पुरिसस्स सुद्धहिययस्स ।

होइ वहंतस्स फुडं चंदणरससीयलो अग्गी ॥

१९७

अलियं न भासियव्वं अत्थि हु सच्चं वयं न वत्तव्वं ।

सच्चं पि होइ अलियं जं परपीडाकरं वयणं ॥

१९८

ता भो ! न हिंसियव्वा पाणिणो, न भासियव्वं अलियं, न गेण्हियव्वं परधणं,
परिहरियव्वं परदारं, संवरियव्वो परिग्गहो, न भोयव्वं रयणीए, दारुणो एएसिं
विषाणो त्ति । कायव्वो महातवो ।

वरमरसविरसकयसणगोयरविहिविहिए(य)सुद्धभावेण ।

अप्पाणेण य कवलो गहिओ कुहवेयणासमणो ॥

१९९

- मा नरयवालविहियं संडासविडिं चवियं वयणे[ण] । [५० २५,२]
 उक्त्तिऊण सयलं मा मे मांसं रसंतस्स ॥ २००
 वरमुसिरखारतिच्चयकडुयंबिलअरसविरसपाणेहिं ।
 अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥ २०१
 मा न्दयवालविहियं आवत्थियकढकढेंतकढयंतं ।
 जाल-फुलिगमुयंतं नरयजलं मा हु या(पा?)इयसि ॥ २०२
 वरमायंबिल-छट्ट-ऽट्टमोह मासद्ध-मासखवणेहिं ।
 अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥ २०३
 मा पिट्ठि-खंधदव(वह?)णं ताडण कसघाय अंकुसनरोहो ।
 तुह खलण नासबन्धण डहणंकणवेयणसयाइं ॥ २०४
 धम्मेण य धम्मंतं ताविजंतं तवेण विउलेण ।
 जीवस्स गलति पावं जह किट्ठं काललोहस्स ॥ २०५

भावियवाओ भावणाओ -

- एकोऽहं न मे कश्चिद् नाहमन्यस्य कस्यचित् ।
 न तं पश्यामि यस्याहं ना[सौ] यो मम विद्यते ॥ २०६

तओ भणियं जिणयत्तेण - 'भयवं! इमं भावयंतस्स किं हवति?' भयवया भणियं -

- एगग्गया य नाणे इंदियमलणं कसायमलणं च ।
 जयणापरो य सावय! सज्जायसमो तवो नत्थि ॥ २०७
 जावइयं सज्जाये कालं चिट्ठति सुहेण भावेण ।
 ताव खवेति पुराणं नवयं [५० २५,१] कम्मं न संचिणति ॥ २०८

ता भो! एस चउरंगे धम्मे आयरो कायवो ।

- दीहयरवाससहपंथिएण धम्मेण कुणह संसग्गी(गं?) ।
 सब्बो जणो नियत्तति तुमए सह तेण गंतव्वं ॥ २०९
 धम्मेण धणं विउलं आउं दीहं सुहं च सोहग्गं ।
 दालिहं दोहग्गं अकालमरणं अहम्मेण ॥ २१०
 आरंभाण सयाइं करेति रिद्धीए हारणे मूढो ।
 एकं न कुणति धम्मं जेण पलोएं(डुं?)ति रिद्धीओ ॥ २११
 धम्मु करेज्जह एक्कु पर, किं अन्नं बहुएण ।
 जं जं चंघउ एत्थु जगि, होइ असेसु वि तेण ॥ २१२

तओ भणियं सब्बेहिं - 'भयवं न कुणति धम्मं, एवमेयं ।'

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाश्रवणम् । —

तओ कहाणयावसाणे सविणयं जिणयत्तेण भणियं—‘भयवं ! किं मे अन्न-भवे समायरियं ति, जेण एरिसा रिद्धी, अवंतराले य तुच्छदुक्खं ? ति, केणावि (केण य ?) चत्तारि भारियाओ ?’ ति । भयवया भणियं—‘सुदाणफलं’ ति । जिणयत्तेण भणियं—‘कहिं सुदाणं ?’ तओ साहियो पुवभववइयरो—दसउरनयराओ जाव गयाणि उज्जेणि । तत्थ तुमं वच्छवालो आसि सिवदेवो नाम । वच्छगएणं दिट्ठो तए रिसी उज्जाणे । जाओ तस्सुवरि बहुमाणो । तओ मासपारणए धम्म-कम्मजोएण पविट्ठो तुज्झ गेहे । तम्मि दियहे ऊस*वो बहुमन्निओ तए अत्ताणयं । तओ उवाइयं भत्तसूपमल्लयं । तओ अणुमन्निओ जैणणीए । दिन्नं जाव साहुणा निसिद्धं । तओ उवज्जियं सुहकम्मं ति । एयाओ पुण विमलमई सिरिमई अंगार-वई विलासवई तम्मि काले तत्थेव आसि इब्भकन्नगाओ । तओ पहेणयमागयाहिं पसंसिओ रिसिं पारावयंतो तुमं । तओ एयाहिं पि बद्धं सुहकम्मं ति । तओ आउक्खएणं तुमं मरिऊण उप्पन्नो वसंतउरे । एयाओ पुण दुवे चंपाए, एगा सिंघलदीवे, अवरा वेयङ्के असोगपुरम्मि । ता भो एयाओ तए पुन्नोदएणं परिणीयाओ ।

तओ संवेगपराणं पंच्ह वि जायं जाईसरणं । दिट्ठो सयमेव पुव[भव ?] वइयरो । तओ संजायसंवेगेणं भणियं जिणयत्तेण—भयवं !

अनित्यं यौवनं रूपं, जीवितं द्रव्यसञ्चयम् ।

अनित्या प्रियसंवासा, वरं सुचरितं तपः ॥ अहवा— २१३

एसेव गतो जम्मो असारसंसारकारणरयाण ।

परमत्थकारणं कारणाण न हु सिक्खियं किं पि ॥ २१४

ता भयवं ! एवं भावेमाणस्स उव्विग्गं मे चित्तं संसारवासाओ, ता जणणि-जणएसु अणुण्णाविय गिण्हामि भगवओ सयासे वयं ति । भयवया भणियं—भो सुकुमालसरीराणं दुक्करं वयधारणं ति, जेण भक्खियवो निरासाओ वालुयाकवलो, तरियवो बाहाहिं समुट्ठो, तोलेयवो महागिरी, संचरियव्वं खग्गधाराए, पढममेव सिक्खियव्वो किरियाकलावो, उप्पाडियवा ससोणिया केसा, भुंजियव्वं परगिहे लद्धावलद्धं कयसणं, सोयव्वं च कक्कसपुढवीए, सहियवा बावीसपरीसहा, धारिय-वाणि पंचमहद्वयाणि, साहियवाणि इंदियाणि,

रक्तः शब्दे हरिणः, स्पर्शे नागो रसे च वारिचरः ।

कृपणपतङ्गो रूपे, भुजगो गन्धेन तु विनष्टः ॥ ता भो ! २१५

१ * * एतच्चिह्नान्तर्वर्ती पाठो व संज्ञकप्रतेरवगन्तव्यः ।

पञ्चसु रक्ता पञ्च विनद्या यत्रागृहीतपरमार्थाः ।

एकस्तु पञ्चसु सक्तः प्रयाति भस्मान्ततां मूढः ॥ २१६

अपरं च तिगुत्तिगुत्तेण होयव्वं, निवारियवा चत्तारि कसाया, होयव्वं च
पंचसमिइसमिएणं, रक्खियव्वो छव्विहो जीवनिक्काओ, न कायव्वो सयणाइएसु
अणुबंधो, एवमाति, किं बहुणा ?

बुभंति नाम भारा, ते च्चिय बुभंति वीसमंतेहिं ।

सीलभरो वोढव्वो जावजीवं अविस्सामो ॥ २१७

अहवा न दुकरं इमं भावेमाणस्स,

नरएसु सायणाए तिरिएसु कुमाणसेसु दुक्खाणि ।

देवेषु य दोगच्चं लहंति विसयाउरा जीवा ॥ २१८

पेक्खंतो ऊरुत्थलमुहकुहरुच्छलियरुहिरगंडूसे ।

करवत्तुक्कत्तदुहा विरिक्खिवइन्नदेहद्धा ॥ २१९

जंतंतरभिजंतुच्छलंतसंसद्भरियदिसिविवरे ।

मुक्ककंदकडाहुक्कढंतसंसद्दिसिविवरे ॥ किं बहुणा ? २२०

अच्छिनिमीलियमित्तं नत्थि सुहं दुक्खमेव संतत्तं ।

नरए नेरइयाणं अहोनिस्सिं पच्चमाणणं ॥ २२१

नरएसु जाइं अइक्खखडाइं दुक्खाइं परमतिक्खाइं ।

को वन्नेही ताइं जीवंतो वासकोडिं पि ॥ २२२

ता भो सोहणमभिलसियं,

यावच्चित्तं च वित्तं च, यावन्न स्वलते मनः ।

तावदात्महितं कुर्याद्, धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥ २२३

ता भो ! करेहि सिग्घमेव अत्तणो समीहियं ति ।

तओ वंदिऊण भयवंतं सह वयंसएहिं भारियाहिं च चलिओ गि*हामिमुहो
जिणयत्तो ।

गच्छंते भणिया वयंसया - 'भो सोहणो एस आयरिओ ।

तं पेच्छिऊण चिंता जाया अम्हाण एस लोयम्मि ।

सफलो जीवइ एक्को चत्तो जेणं घरावासो ॥ २२४

घरिणी यत्थो सयणो माया य पिया य जीवलोयम्मि ।

मायिंदजालसरिसं तह वि जणो पावमायरति ॥ २२५

जा य उवयारबुद्धी घरिणीपमुहेसु सा वि मोहफला ।

मोत्तूण जओ धम्मं न मरणधम्मीण उवयारो ॥ २२६

सो पुण संपाडेउं न तीरए आसवाऽनियत्तेहिं ।
 आसवविणियत्ती न य गिहासमं आसमंतेहिं ॥ २२७
 नियमा तत्थारंभेण वड्ढई पावबंधणा हिंसा ।
 हिंसावओ य धम्मो उद्दिट्ठो सत्थयारेहिं ॥ २२८
 वज्जंतो चिय एसो सव्वेणं चैव जीवलोयम्मि ।
 नियमेण उज्झियच्चो ता अलमेएण पावेण ॥ २२९

एयं च चित्तयंतो संजायचरणकरणपरिणामो गुरुपामूला सवयंसो पत्तो
 नियघरं कुमारो । तओ चलणेसु निवडिऊणं जणणि-जणयाणं साहिओ पुवभव-
 वइयरो । संविग्गाणि एयाणि । तओ भणियं जिणयत्तेण [प० २७. १]—‘करेमि
 अहं परलोयहियं ।’ जणणि-जणएहिं भणियं—‘वच्छ ! तया विणा अम्हाणं
 पाणधारणं पि न होइ’ कुमारेण भणियं—

अनाद्यनन्तसंसारे कस्य केन न सङ्गमः ।

सम्बद्धो जन्तुना जन्तुः केयं स्वपरकल्पना ॥ २३०

तओ जाणिओ निबन्धो, अणुण्णाओ माया-वित्तेहिं । तओ सोहणे तिहिवार-
 नक्खत्तकरण [पत्र ६९A] जोए पवत्तियं महादाणं, कारावियाओ जिणाययणोसु
 पूयाओ । तओ आरुहिऊण सिवियं गओ आयरियसयासे । तओ समं भारियाहिं
 वयंसेहिं य महाविभूईए पवइओ एसो ।

तओ करेइ उग्गतवच्चरणाइं । जेण—

जाव न सोसहि निययदेहु विविहिहिं तवचरणिहिं,
 छट्ट-ऽट्टमं चंदायणोहिं ता(मा)सिय-छम्मासिहिं ।
 ता किं पाविहि सिद्धिसोक्खु जरमरणविवज्जिउ,
 सासउ अयल्ल अणंतु जीव कम्मक्खयवज्जिउ ।

तत्र न जन्म न मृत्युर्न जरा न व्याधयो नेष्टवियोगो नानिष्टसंयोगो न च क्षुत्तृष्णे
 न कामरोषौ ॥ तत् सुखमव्याबाधं सर्वज्ञानां त्रिलोकमूर्द्धस्थितानां आत्यन्तिकमेकान्तिक-
 मनित्यसंसारकं भवति सिद्धानाम् । तओ काऊण महातवं आराहिऊण मरणयाळं गओ
 सुरलोयं । तओ पारंपरेण निव्वाणं ति जिणयत्तो ॥

॥ इति जिनदत्ताख्यानं समाप्तम् ॥

संवत् ११८६ अद्येह श्रीचित्रकूटे ।
 लिखितं माणिभद्रेण यतिना यतिहेतवे ।
 साधवे वरनागाय स्वस्य च श्रेयःकारणम् ॥
 मंगलमस्तु वाचकजनानाम् ॥ ॥

स्थितआत्मानन्दजैनज्ञानमन्दिरवडोदरास्थ'व'संकज्ञप्रतेः पाठभेदाः ।

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४१	१३	अणुपालंताई	अणुपालेमाणाई	४२	१५	वोलेंति	वोलीणा
”	१४-१६	सिवधणो	सिवधम्मो	”	१७	दिक्करंगं	डिक्करंगं
”	१५	“नाम भारिया” अनन्तरम्- ताणं पुत्तो सिवदेवो नाम ।		”	”	समासाइऊण	समासासिऊण
”	१७	‘ताव य’ स्थाने	जाव	”	१८	वच्छवालत्तण- ए(त्ते?)ण	वच्छवालत्तणेणं
”	१८	लच्छीण	लच्छीए	”	”	तस्स गेहे कम्मं	तरसेव किइकम्मं
”	”	खयं । [...]ताह	खयंति । न य एत्थ	”	२०	वच्छगएणं	वच्छवाले गएणं
”	२०	वासाण	साहवासाण	”	२२	जाव...अहो	जाओ बहुमाणो- अहो
”	२२	तथा च	पढियं च	”	२३	“निवज्जो	“निसज्जो
”	२२	अम्हं पु [ण...]	अम्हं [...]इमाई	”	२४	एकादशमीगाथापश्चात्-“जेण”इति	
”	२४	ट्टूण विहव°	नट्टाई । घेतूण विहव°			अधिकः पाठः ।	
”	२४	अणुहरइ विओओ	अणुहवइ विओओ	”	२६	द्रादशाङ्कपद्यपश्चादयमधिकः पाठः-	
”	२५	रोरवस्स	रवरवस्स			तथा चोक्तम्-वेत्थञ्जारसमं विकाशि	
”	२५	सगू(ग्ग)गरया	सग्गनिरया			कुमुदं पद्यल्लतं बिसं, चन्द्रं वहि-	
”	२६	समपंति	पहुपंति			मिवेक्षते प्रहणं तद्वत् फुल्लिणोपमम् ।	
”	२६	भायणं	भायणो			उज्जिद्रो निशि चक्रवाकविहगस्तोयेऽपि	
”	२७	मेल्यं	मेलणं			सन्दह्यते,.....गदग्धमनसां बहे (ह्ये)	
”	”	चतुर्थगाथापश्चादियमधिका	गाथा-			कहूणं जगत् ॥	
”	”	पंडियए दारिई, वेहव्वं तरुणियाण दंतेण ।				चञ्चूखण्डितमुज्जितं कथमपि त्यक्तं	
”	”	किं ते कयंत लद्धं,				प्रहीतं पुनः, कण्ठं नो विशति प्र.....	
”	”	अमयंव(म्मि) विसं छुईतेण ? ॥				स्वादितं जिहया ।	
४२	६	°पयाव[य]स्स	°पयावइस्स			चकाङ्गस्य सुवा मृणालसकलं प्राणैः समं	
”	८	व(वि)	वि			ध्यायतो, नानादुःखशतानि चेह लभते	
”	९	‘अन्नं च-’ स्थाने ‘पुणो वि पढियं’				प्रेमार्द्रचेतो जनः ॥	
”	”	सयणं	सरणं			तीरात् तीरमुपैति रौति करुणं चिन्तां	
”	१०	अष्टमगाथापश्चादिममधिकं पद्यम्-				समालम्बते, किञ्चिच्छायति निश्चलेन	
”	”	कंतु विहुरि कंतु कंतारे कंतु पुण				मनसा योगीव युक्तेक्षणः ।	
”	”	आवईहिं कंतु होइ विरहे विसहिज्ज ।				खां छायामवलोक्य कूजति पुनः कान्तेति	
”	”	विणु कंति सोक्ख क.....				मुग्धः खगो,	
”	”	सयणमज्झे कह होंति लज्ज ।				धन्यास्ते भुवि ये निवृत्तमदना धिग्	
”	”	जावहिं विहुरि समावडिए मज्झि एइ				दुःखिताः कामिनः ॥	
”	”	अणत्थु । तावहिं क.....णु विडाविड				चोलियाखप्पड-	
”	”	सत्थु ॥				एण°	
”	”	छणु	धणु			चोलियाफरकएणं	
”	१२	कंति...दीसइ	विणु कंति एकंग- णउं दीसइ	”	२७	चोलियाखप्पड-	चोलियाफरकएणं चलणा । थिओ

पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४३	१ महाकलाण०	महापुत्रवंतो [सु]क- यभायो अत्थि ता अवस्सं वंदणीओत्ति, जेण-	४३	३० द्वाविंशतितमीगाथापश्चादियमधिकः पाठ- अहवा-उवमुंजिउं न याणइ, सिद्धिं पत्तो वि पुत्रपरिहीणो । पउरं पि जलं तिसिओ, वि मंडलो लिहइ जीहाए ॥	
"	३ जु	जु	"	१ जेण०	जेण अज्ज मम गेहं महातवस्सिरिसिच- लणेहिं अकंतं ।
"	६ सुपत्तेहिं०	सुपत्तह देहु जण वूहुं	४४	१ जेण०	जेण अज्ज मम गेहं महातवस्सिरिसिच- लणेहिं अकंतं ।
"	८ सोतासिणीणं	सोवासिणीणं	"	२ दाणं विभवो०	दाणविभवो ता पडिलाहेमि एयं सविभवेणं
"	११ बहुएहिं	बहुताहिं	"	३ विविहरिद्धिल्लो	विहवरिद्धिल्लो
"	१२ सोयासिणीहिं	सोवासिणीहिं	"	४ दुक्खिओ	दुग्गओ
"	१३ मंडओ	वंदओ	"	५ त्रयोविंशतितमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-	सो दियहो जत्थ सुहं, सा राई जा गया सह पिण्ण । सो अत्थो जो दिच्चो तं जिमियं जं न एक्केण ॥
"	१४ पदट्ठो०	पविट्ठो अपुव्वपुत्र- याए विसुद्धकम्मसु- हवीयपाउब्भवाओ य वणियं	"	६ सक्करापगब्भा	सक्करोयगब्भा
"	१५ दिट्ठो य० एतदग्गे इदमधिकम्-	दिट्ठो य पहट्ठलोयणेण सिवदेवेणं । पढियं च-	"	७ सक्करसपुत्रा थाली	सक्करससंपुत्रथाली ।
"	उत्तमस्य च वर्णस्य, नीचोऽपि गृहमागतः । बालो वा यदि वा वृद्धो, सर्वस्याभ्यागतो गुरुः ॥ जेण न किञ्चि		"	८ धन्नया !	धन्नयाए !
"	१६ अष्टादशमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	उट्ठंति मणोरहकं- दलीउ सरसाउ विविहरेहाओ । असमतकज्जदालि- इयस्स हियए समपंति ॥ उप्पज्जंति तहिं चिय विहसंति तहिं तहिं समपंति । रत्तसरे कमलाइं व मणोरहा रोरहिययम्मि ॥ चितियं च-	"	९ देह	देहि
"	१७ ०धेज्जाणं०	०धेज्जाणं ! अहो मे सुहकम्मपरिणइं ! अहो जम्मस्स ! अहो मे लाभसंपा- वणत्थं खीणो	"	१० भणियं च-अणुं	पढियं च तीए-अणुं
"	१८ साहुस्स०	साहुण य आगमणं	"	११ खिज्जइ	खिज्जइ
"	१९ बहुं(बहुययं)पि	बहुविहं पि	"	१२ गहाविओ	गिण्हाविओ
"	२० निप्पज्जाए	निप्फज्जाए	"	१३ पडिलाभिओ	पडिलाभिओ त्ति
"			"	१४ जिणचलण [कमल]	जिणचलणजुयल- सेवा० सेवा०
"			"	१५ पाविज्जहिं	पाविज्जइ
"			"	१६ पूर्यंति	पूरंति
"			"	१७ ताणं च	तेसिं च
"			"	१८ सप्तविंशतितमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-	दे देह धणं पूए- ह गुरुअणं मा करेह रे गव्वं । दंडाहयविसमभुयं- गभंगुरो दिव्वपरिणामो ॥

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	
४४	२७	वररूप०	वररूपसत्तसंपय- गुणघ्नया	४५	२०	'जम्भेण' इति पाठस्यान्वयमधिकः पाठः पठियं च-जररोग वाहिरयमल- किल्लेसबहुलम्भि नवर संसारे ।		
"	२८	०वासुदेवा०	०वासुदेवा हवंति पत्तप्याणेण			कत्तो अन्नत्थ सुहं अव्वो ! पियसंगमा रहियं ॥ जेण-		
४५	१	एत्थंतरम्मि०	इओ य निग्गओ रिसी । ताओ य	"	२१	न मरइ ? ति० न पव्वइओ ? ॥ जइ एरिसरूवावय- वसुंदरिं सुंदरिं न पावेमो ।		
"	"	बहुमञ्जिऊण	बहुमञ्जिय			ता किं निरत्थएणं इमिणा चवळेण जम्भेण ॥		
"	३	मओ०	मरिऊणं इओ य			"	२४	व नंदपुरिसेणं ॥... व इच्चपुरिसेणं ॥ धम्मो अत्थो कामो
"	६	०सयाईं	०सयपयच्छमाणाणं उववन्नो जीवजसाए कुच्छिसि पुत्तत्ताए जाव नवल्लं			"	२६	निरइसयाईं निरयासयाईं चतुस्त्रिंशत्तमीगाथान्तेऽयमधिकः पाठः- उक्तं च-स्वर्गद्वारकपाटपाटनपटुर्धमो न चीर्णो मया, द्वारापेक्षणधूलिधूसर- मुखा नैवार्थिनस्तोषिताः । कामं चारुविलासिनी मदवसा स्वप्नेऽपि नास्वादिता, हा कष्टं विफलीगतो मम भवोऽरण्ये यथा मालती ॥
"	९	तओ०	तओ जायसिणेहेणं मायावित्तेणं			"	२७	कामसेवणं की० कामसेवणं पि की० "तह कीरति वो...न चेच्छया" स्थाने सह कीरति न अन्नेणं ति । जइ किज्जइ विट्ठालडउं, गंजिज्जइ अप्पाणु । ता वरिं गहिलियतेण सह, जो दंगडइ पहाणु ॥ इन्द्रियाणि न गुप्तानि लालितानि न खेच्छया ।
"	१०	०काणणुज्जाणं०	काणणुज्जाणवाविवे- साणवरघरेसुं च आययणदीहियति- त्थेसु महापहपहेसु आढत्ता हिंडिउं			"	२९	उत्तरार्थं यथा-दुर्लभं प्राप्य मानुष्यं न भुक्तं न च शोषितम् । चित्तेमाणो नि० चित्तेमाणो तं चैव पलोयमाणो नि०
"	१२	०सिंमारवे(वि)- यार०	०सिंमारवियार०			"	३०	'मयणावत्थाहिं' इत्येतस्य पश्चादयम- धिकः पाठः- अवि य-एक्केण विणा पियसं- गमेण बहुयाईं होंति दुक्खाई । आल्लसं रणरणओ, नीसासो विब्भमो पुल्लओ ॥
"	१३	०पइट्टेणं	०पविट्टेणं					
"	"	पुराणनिकु०	दुवारनिकुट्टियं दिट्ठं पुत्तल्लियारूवं					
"	१४	'तं च केरिसं' एतत्पाठपश्चादियमाधिका गाथा-	समउत्तुंगविसाला, उम्मत्थियकणयकल्लससंकासा । कामनिहाणं व थणा, पुत्तविहूणाण दुप्पेच्छा ॥					
"	१५	भेतूण	हंतूण					
"	१७	निरुनि (वि) या०	निरुवियं च जिण- दत्तेण । तओ ससि- णेहं					
"	१९	द्वात्रिंशत्तमीगाथापश्चादियमाधिका गाथा-	ताव च्चिय गणइ फुडं, कुल्लवएसो(सं?) नरो समत्थो वि । जाव न निवडइ हियए, मयरद्ध[प]मुक्कसरनिवहो ॥					

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
		सुपइद्विए वि पियमा- णसेण मा पुत्ति ! वहसु आसंघं । अमुणियपरमत्थगुणो, न सुंदरो पेम्मपरिणामो ॥		४६	१७	ताव...सहिओ, ताव चिय गुरुय- णम्मि आसंका । जाव य विलास- सहिओ,	
४६	१	रसेण वा०	रसेण भावितं । मारैइ विसं व विणो- सहेण पेम्मं	”	१९	संवासेह आवस्सयाइ [यं]	समासासेह आवस्सयाइ
”	५	आढत्तो म... हारो	आढत्तो मयणविया- रेण गाढं उव्वहिउं, चित्तिर्यं च-	”	२०	जीवदेवो...चि- त्तएण-‘भो !	जीवदेवसेट्ठी तमाय- यणं । दिट्ठा सा पुत्तलिया । हरि- सिओ चित्तेणं-‘भो !
”	६	चंदणपंकु०	चंदणपंको जलं ज- ल्लाए सीयलो वाओ	”	२१	‘कुमारस्स’ इति पाठस्य पश्चादयमधिकः पाठः-‘पढियं च सेट्ठिणा- होइ सुखे पेम्मं, होइ विखे वि कम्मि वि जणम्मि । मा होइ ख्वं ता, पेम्मस्स न कारणं ख्वं ॥ जत्तो विलोपमहल- धवल्लाइ वलंति नवर नयणाइ । आयन्नपूरियसरो, तत्तो चिय धावइ अणंगो ॥ अणुरायतंतुआय- द्वियाइ जणसंकुले वि नवणाइ । वल्लिऊण सणिय सणियं, जत्थ पियं तत्थ वैच्चंति ॥	
”	७	तावियस्स य अहिं तावियाणं अहिं		”	२२	एव(य)ख्वं	एयख्वं
”	”	कुणइ सो दाहं हवइ से दाहो		”	”	सा	से
”	९	“राग...विसयविमोहिय” स्थाने- रागवसओ,पियजणविरहम्मि संतत्तो ॥ स चिय रेवा ते सर- सपल्लावा ताइ विंझगहणाइ । करिणिविओए जूहा- हिवस्स न कुणंति परिओसं ॥ न चरेइ वणं न चरे- इ नंदणं पाणियं न पुंइइ । करहो करहिविओए, मुणि व्व ज्ञाणट्ठिओ नाइ ॥ अत्थक्कं [च] अगम्मं, दुग्गम्मं मञ्जुभयविणासं च । धम्मविरुद्धं जणहा- सयं च कामी न पिच्छेति ॥ न गणेइ पच्चवार्यं, धम्मं न सुणेइ उज्झए लज्जं । विसयविमोहियं		”	२३	ता तं...यस्स	ता तं चिय सिप्पियं पुच्छामि । तओ तस्स सिप्पियस्स
”	१२	गविट्ठो जीवं	गविट्ठो य जीवं	”	२५	कारवण...ख्वं०	कारवणबुद्धी, जं पुण तत्थ तं पुत्त- लियारुवं तं पुण न नज्जए सयमेव पया- वइणा निम्मियं ति ।
”	१३	सेट्ठिणा...विरहविं	सेट्ठिणा-साहिप्पंति न कस्स वि वोत्तूणं मेय पायडिज्जंति । विरहविं	”	२७	हत्थलक्खणं ति	हत्थलक्ख ति
”				”	२८	भणियं...सिप्पिएण	भणियं-कहं चिय ? तओ कहियं सिप्पिएण
”				”	२९	चंपागएण	चंपं गएण
”	१६	जहोवल्लो वुत्तंतो	तओवल्लवुत्तंतो	”	”	‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिकः पाठः- अवि य-सा वल्लइ खल्लइ वेवइ	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
		सेयजलं फुसइ बंधए लक्खं ।		४८	१	हारियं ति	कच्चियं ति
		सुरयपडुय व्व बाला			२	सामी,	सामिणी,
		कंडुयलीलाए वटंती ॥			३	जावत्थ कच्चि०	जाव तत्थ वि कच्चि०
४६	३१	पुच्छिओ०	पुच्छियमसेसं । दाउं च पारिओसियं		४	तेण चितियं	तेण वि चितियं
४७	२	चतुर्थचरणस्थाने	विप्पियकरणं च सत्तुणं		५	व(वि)क्खेवं काऊण०	विक्खेवं काऊण पु- च्छामि सामिणी । तओ
	३	वुत्तंतो से भारियाए	वुत्तंतो नियभारियाए		६	भणितं निसिद्धो	भणित्तण निसिद्धं
	५	आसन्नट्टियाए	आसन्नत्थाए		७	ताव	ताव
	६	मयणाए (णेण)	मयणेण		८	काले ण जमिह	काले जाण न
	८	मन्ने०	मन्ने जणस्स नय- णाइं होंति लोयम्मि ।		९	दिज्जति	दिज्जइ
	१०	झाएइ निययहि- ययम्मि	झाएइ हिययमज्झ- म्मि		१०	उत्तरार्धं यथा—	कालो जाण गम्भि- ज्जइ ते होंति विस- जिया पुरिसा ।
	१२	पेच्छइ अलद्धलक्खं	पेच्छइ य अद्धलक्खं		११	'धणं ति' इत्येतस्य	पश्चादयमधिकः
	१३	जंपइ य अपुव्वत्थं	जह जंपइ अफुडत्थं		पाठः—'पडियं च—मानोपहतचित्तस्य,		
		तह	तह		लाभोऽपि न सुखावहः ।		
	१४	पडियं से सक्खियाए	पडियं च सयक्खि- याए		पौरुषं मानमूलं हि,		
					माने म्लाने कुतः सुखम् ॥		
	१५	उससियंग ति०	उससियं किं ति कह वि लक्खेहि		१२	पडिवन्नं सुहर्यं०	पडिवन्नसुहुं तं धेवं पि बहुत्तु
	१६	विलवि(व)उ	विलवउ		१३	तो वि न लेयण	तो लेयणह न जुत्तु जुत्त
	१७	सेट्टिणा रुवाइसयं,	सेट्टिणा रुवं,				
	१८	रुवाइसएण ।	कलाइसयाओ ।				
	१९	जत्थाकिई (इ)	अविय—जत्थाकिइ				
	२०	अष्टचत्वारिंशत्तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— संता वि गुणा गुणवं- तयाण दालिइतमभरकंता । अत्थुज्जोवेण विणा पयडा वि न पायडा होंति ॥					
	२५	ता-उच्छुगामे	अवि य-उच्छुगामे		१५	त्रिपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादयमधिकः श्लोकः	
	२७	इट्ठा य	एक्का य		गुरुपूर्वाव सा ज्ञेया, या श्रीर्वशक्रमागता ।		
	२९	अन्नया य	इओ य		स्वभुजोपार्जिता या तु,		
		आढत्तो कीलाविणो- ओ । जाया	आढत्तो पासयकीला- विणोओ । जाव य जाया		सा च सत्त्ववतां मता ॥		
	३१	वसणं । आढत्तो	वसणं । तओ आढत्तो		१६	किं इमिणा	किं मे इमिणा
		अणवरयं ति	अवि [र] यं ति		१७	० खयंकरेणं	० खयंकरेणं
						पराणिऊण विमल-	पराणेमि विमलमई
						मई, तां ग०	ग०

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	
४८	२०	चतुःपञ्चाशत्तमपद्यपश्चादयमधिकः पाठः- अर्थेन [तु] विहीनस्य, पुरुषस्याल्पमेधसः । व्युच्छिद्यन्ते क्रियाः सर्वाः, प्रीञ्चे कुसरितो यथा ॥ अक्षं च-छद्म इ लज्जा परिहर- इ पोरुसं तह धरेइ मज्जायं । दीणत्तणं पवज्जइ, उज्जइ मित्तं कलत्तं च ॥ नीयघरेसु वि भत्तं, भामइ लंघेइ उच्चियमायारं । कं कं न करेइ नरो, लोए उयरग्गिणा तविओ ॥	४८	३०	'इमिणा दब्बेणं' यावत् 'दिट्ठो विमणसो' स्थाने-इमिणा दब्बेणं आरामतडाग- देवभवणाइयं करावेहि, देह दीणाणा- हाण महादाणं, कारावेह सत्तागारे, कारावेह जिगाययणाइं जिगपडिमाओ जिगपूयाओ, किमेएणं जूयवसणेणं ? जिगयत्तेण भणियं-न उणो उवल- भिस्ससि ति । दिट्ठो विमणसो	
"	२१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादियमधिकं गाथा-'विंशो गएहिं सोहइ, विंशो चिय होइ तेहि पासुको । अत्तथ गया वि गया, तह वि हु लक्खेहिं लब्भंति ॥	४९	८	विरहे आरासंघट्टणं विहुरे आरापरिय- ट्टणं सप्तपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-'अहवा मरंति गुरुवय- णलंधिया कच्चिऊण नियजीहं । न वि गंतूण खलणं भणंति दीणं महासत्ता ॥	
"	२३	पञ्चपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादियमधिकं पद्यम्-'ताहइं छेयउ वरसरह, जे हंसिहिं मुंचति । ते पुणच्छिरपाणिए वि, महिमंडंत भमंति ॥	"	१०	य वि	
"	२४	जु (जू)यं जूयं	"	११	'धेवं पि माणमलणं' यावत् 'गमणव- क्खेवेण' स्थाने-धेवं पि खुडइ हियए अवमाणं सुपुरिसाण विमलाणं । वायालीहयरेणुं पि पेच्छ अट्ठि दुहावेइ ॥ अहवा-जत्थगओ तत्थगओ सामणिसीहो न जुप्पइ हलम्मि । सप्पुरिसा वि तह चिय फुसि नयणा किं व रुत्तेणं ॥	
"	२५	जं निवारियं, जं धरियं,	"	"	तहा वि ता निययनयरविवस्सेवेण	
"	२६	त्ति । चिन्तियं च त्ति । भणियं जीव- सेट्ठिणा-मं देवसेट्ठिणा, अवि य-मं	"	१५	तओ विसज्जा° तओ तेहिं विसज्जा° सेट्ठिणा समालोचि° सेट्ठिणा तमेव आलोचि°	
"	२८	षट्पञ्चाशत्तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः तथा च-काव्यशास्त्रविनोदेन, कालो गच्छति धीमताम् । व्यसनेन तु मूर्खाणां, निद्रया कलहेन च ॥ मूर्खत्वं हि सखे ममापि रुचितं तस्यापि चाष्टौ गुणा, निश्चिन्तो बहुभोजनो वठरताभावो दिवा सुप्यते । कार्याकार्यविचारणान्धबधिरो मानाप- माने समः, कृत्वा सर्वजनस्य मूर्ध्नि [स्व]- पदं मूर्खः सुखं जीवति ॥	"	"	१६	निय पुरिसे सहाए नियपुरिसा दाऊण दाऊण सहाया
"	२९	सिट्ठजणगरं° सिट्ठलोगरं° जि० ६० ११	"	१७	जायं अणुकूलं जायं, अणुकूला ग- तओ (गा)मछड्ढि ति । तओ	
"			"	१९	'उवरोह' यावत् उवरोहसीलया 'एस' एत्तियं काउं पेसेइ अम्हे एस	
"			"	२०	करेमो काहामो	
"			"	२३	कीलत्थं कीलणत्थं	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४९	२४	°णियाए परावत्तिय	°णियाए मूलीए परावत्तिय	५०	१५	‘एएणं’ यावत् ‘जर-वाहिं’	एएणं विलविएणं निरत्थएणं ? जं होउ तं होउ । जर-वाहिं°
”	२५	°दुक्खेण पीडिय°	°दुक्खपीडिय°	”	१७	जि[ण] वयणं	जिणवयणं
”	२६	किंच	पडियं च	”	”	एकोनसप्ततितमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः-‘जेण-जिणसासणम्मि भत्ती, पंडियगोट्टी विसिट्ठसंसग्गी । मुणिवरदाणपसंगो, न होइ येवेहिं पुणेहिं ॥’	
”	२८	षष्टितमीगाथाप्रान्ते इमास्तिस्सो गाथा अधिकाः-‘सग्गसरिस्सो वि देस्सो पियविरहे कुणइ दारुणं दुक्खं । रत्तं पि सग्गसरिसं जायइ पियसंगमो जत्थ ॥ जसु दीवहु रवि उग्गमइ, पुणु अत्थमणइ जाइ । तहि विचालिहि(१), चंपिजंतु न माइ ॥ आरामघरनिवेसा, भमियउच्छियरमियजंपियुद्देसा । दीसंति ते पएसा, ते च्चिय पुरिसा न दीसंति ॥		”	१८	‘ता’ यावत् ‘चर- माणी’ स्थाने-	ताव इत्थ द्विया चैव पढमाणी पव- सियभत्तावर्यं चर- माणी
५०	१	‘अन्नत्थ’ यावत्, ‘बन्धवा’ परियणो बंधवा	अन्नत्थ पिया अन्नत्थ ‘बन्धवा’ परियणो बंधवा	”	१९	‘ति। चितियं च-असरिसविहंगं’ स्थाने- ति । आगओ विमल्लसेट्ठी । भणियं च तेण-वच्चामो घरं ति । चितियं च ताए-एवं च ताव एवं । भणियं च- परतत्तितग्गयमणो, दुस्सीलो अलियजंपओ चवलो । जत्थ न दीसइ लोओ, वणं पि तं चैव रमणीयं ॥ असरिसविहंगं	
”	२	एकषष्टितमीगाथापश्चादधिकमिदमार्या- चतुष्टयम्-‘बहुपक्खसंधिघडिओ, घेप्पइ चंदो वि राहुणा सयलो । देव्वम्मि पराहुत्ते, किं कीरइ सयणविहवेहिं ॥ जइ कारणेहि कुप्पइ, तह वि न छेइइ मोहियं सुयणो । न हु राहुमुहग्गत्यो, सोमभियंको मुयइ कंति ॥ दुज्जणदुव्वयणकिला- मिओ वि पयइं न सज्जणो मुयइ । पज्झरइ राहुमुहसं- ठिओ वि अमयं चिय मियंको ॥ सुज्जणो न याति विक्कतिं, परहितनिरतो विनाशकालेऽपि । छेदेऽपि चन्दनतरुः, सुरभयति मुखं कुठारस्य ॥		”	२१	माणसभरिएहि	मारब्भरिएहि
”	११	°कलंकदूसियाओ य ।	°कलंकदुक्खतवि- याओ ।	”	२२	मेल्लिज्जउ	मेल्लिज्जइ
”	१३	मह	मम	”	२३	दै(दे)वे	दिब्बे
”	११	°कलंकदूसियाओ य ।	°कलंकदुक्खतवि- याओ ।	”	२३	‘अम्हं’ यावत् ‘दहिपुरं नाम नयरं’ स्थाने- अम्हं कूडवगो मत्थए चलणं । एवं चित्तेमाणी ठिया अज्जाण सगासे विमल्ल- मई । उज्जाणाओ सो वि जिणयत्तो गओ दहिपुरं नयरं ।	
”	१३	मह	मम	”	२६	फुल्लति सो विसिट्ठा°	फल्लइ ‘एसो अउव्वो विसिट्ठा°
”	१३	मह	मम	”	२७	किं फलोवार्यं ?	किं पि फलणोवार्यं?
”	१३	मह	मम	”	२८	‘दंसिओ’ यावत् ‘तुट्ठो’ स्थाने	दंसिओ ढोहलाइणा फलाविओ फुल्ला- विओ य । तुट्ठो
”	१३	मह	मम	”	२९	पुत्तत्तेणं	पुत्तत्तेणं
”	१३	मह	मम	”	३०	विहिं सिणेहेणं । बहुमा°	विहिं । सिणेहवहुमा°

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
५०	३१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादयमधिकः पाठः- 'अवि य-धम्मो अथो कामो, पुरिसत्था तिञ्चि निम्मिया लोए । ताणं जस्स न एकं, पि तस्स जीयं अजीयसमं ॥				पुहवी इ होइ निय- पाउय व्व धीरेहिं अकंता ॥ गुरुबंधवसयणुक्कं- ठिया वि गरुए वि वसणपब्भारे । अगहियववसायफला कतो धीरा नियत्तंति ॥	
५१	१	अहलाई [ताई] अफलाई जाई दुरु- दुरुद्धुल्लियाई फुल्लियाई		५१	२२	'भणियं' यावत् भणियमेवं । एवं 'पवहणं' । भणंतेण संजत्तियं वहणं ।	
"	२	जनकरं मणकरं		"	२३	'आड(ड)त्तिया, यावत् 'भंडाई' आडत्तिया । गहि- याई परतीरजोगाई नाणाविहभंडाई	
"	"	°ति॥ धर्माथं° °ति ॥ तथा च- धर्माथं°		"	२४	घेतूण गहिऊण	
"	६	कामो अत्येण विणा कामो वि अत्थर- अथो हिओ अत्यो		"	"	महाघरे महानयरे	
"	७	'अत्थस्स' यावत् अत्थस्स ता उवाया 'दिसिगमणं' दिसिगमणं		"	२६	पूर्वार्धं यथा— सीसं पलियपलितं ठाणंतरवियल्लिया मुहे दंता ।	
"	८	उत्तरार्धं ईइग्- नरवइसेवा कुसल- त्तणं च माणावमाणेषु ॥		"	२७	अशीतितमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः- वंकालोय[ण]सद्ध- च्छिपेच्छियं महुरम्मणुल्लवं । आयणसोहहि(?)णवरि पुत्ति पल्लिए समुब्भिन्ने ॥ गयउ त जोव्वणु बप्पडउ, आवासडा डहेवि । एव्वहि जर आवासिड, धवडा धयवड देवि ॥	
"	९	च पि		"	३०	जरधोइयाए जरधोव्वियाए	
"	११	विज्झ(जा)° विज्जा°		५२	२	बशीतितमपयस्य पश्चादियमधिकः गाथा वदनं दशनविहीनं वाचो न परिस्फुटा न गतिशक्तिः । नितरामिन्द्रियवृत्तिः, पुनरपि बाल्यं कृतं जरया ॥	
"	१३	'एवं' यावत् 'अन्नं च-' एयं चित्तिऊण भणिओ सिट्ठी-ताय । गच्छामो सिघल्लदीवं दव्वोवज्जणत्थं । अवि य- विद्वत्त्वं च नृपत्वं च, नैव तुल्यं कदाचन । स्वदेशे पूज्यते राजा, विद्या सर्वत्र पूज्यते ॥ अन्नं च-		"	३	'भणिया' यावत् गहिया य सा तेण 'तम्मि नयरे' जणणी । तम्मि य नयरे	
"	१६	सप्तसप्ततितमीगाथाप्रान्तेऽयमधिकः पाठः- अक्खुडियालउ अंगु वढघाएहि हुयउ न जस्सु । तसु संपइ लगंति य वि फेळ्हुसि पडइ अवस्सु ॥ अपरं च-उज्जमंतह धीरे साहसिए बोळंतए साहसिए (?) को वि कालु संसए चडंतहु । जिह रामह तह नरहु होइ लच्छि उज्जम करंतहु ॥ पढियं च-		"	५	जो [ए]ईए आसन्नो जो तीए आसन्नो	
"	२०	कुव्वंति साहंति		"	६	'नयरे' यावत् नयरे परिव्वाडीए 'सोयएणं' स्थाने एक्केणं सोवएणं	
"	"	एकोनाशीतिगाथापश्चादयमधिकः पाठः- अन्नं च-मेरं तणं व सत्तं (रन्नं) घरंगणं गोपयं व मयरहरो ।		"	७	वारा(र)ओ वारओ	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
५२	८	दिट्ठा जिण°	दिट्ठा ख्यमाणीजिण°	५३	१७	'पुरिसं' यावत् 'गुणदोषा°' स्थाने-	
"	९	ताए	तीए			पुरिसं ॥ अपि च-अप्रमत्तसुसन्नद्धो	
"	११	'मन्नति' यावत् 'सुयणा'	मन्नति नियजीयं ॥ चंदणतरु व्व सुयणा	"	२१	बाहिं	बाहिरओ
"	१४	य(उ)वयारु	उवयारु	"	२२	निरुविया दिव्वक्क-	निरुवियं । दिट्ठा
"	१५	पडिक्कियति	पडिक्करइ	"		ण्णगा महा°	कण्णगा महा°
"	"	पञ्चाशीतितमपयस्य पश्चादिमे द्वे गाथे		"	२३	आलत्ता तेण । सो आलत्ता सा तेण ।	
"	"	अधिके-		"		वि य तीए । सो वि य इयरीए ।	
"	"	सो उवयारो जो विह-		"	२४	बोह्लावेत् । बोह्लालावो ।	
"	"	लियाण विहवे वि कुणइ सव्वे वि ।		"	२५	°हि प(य) ठियाइं °हि चिट्ठिय येव°	
"	"	भद्दवयम्मि महायस-		"			
"	"	पवाइ किं कीरए कज्जं ॥		"	२६	हिययपल्हावणीए	हिययजल्लावणीए
"	"	पणयागयस्स गुणिणो		"		वायाए,	वाणीए,
"	"	उवयारं जं कुणति किं चोज्जं ।		"	२८	पाउरणेण	णिययपाउरणेण
"	"	सव्वो वि देइ भिक्खं		"	"	अब्भितरदीवे आ°	अब्भितरदीवासधे
"	"	अव्वो सोवन्निए थाले ॥		"	"	आ°	
"	२४	'भणियं' यावत् 'जइ जसु' स्थाने-	भणिया इच्छाविया । चितियं च तेण-	"	३०	घोरमाणाय(ए)	घोरमाणीए
"	"		तणल्लगे वि समुट्ठि-	५४	१	'थिओ' यावत् 'जाव' स्थाने-	थिओ ताओ चैव
"	"		एण जलविंदुयसरि-	"			पलोएमाणो, जाव
"	"		सेण । जइ जसु	"	३	छाहिं अंतरिओ	छाहंतरिओ
"	२९	संपत्तीफल°	संजत्तीफल°	"	९	'वि(वी)सत्थिमाए'	वीसत्थिमाए । नय-
"	३०	कुसुमकय...माणो परि°	कुसुमकयसुंडमालो परि°	"	"	यावत् 'सूयगेण'	रंसंरक्खणसूयगेण
"	३१	'नयरमज्जेणं' यावत् 'भो को एस' स्थाने		"	११	ससंभवं(मं)	ससंभमं
"	"	नयरमज्जेणं । पासायट्ठिएहिं दिट्ठो		"	१३	सो	एस
"	"	साणुराएहिं नायरलोएहिं । दिट्ठो य		"	१६	तुमं न जाणसि?	तुमं जाणसि ।
"	"	राइणा अहिमुहमागच्छंतो, पुच्छिओ		"	१७	कुमारेण	तओ कुमारेण
"	"	य आसन्नपरियणो-भो को एस		"	"	एयं(वं) ता सम-	एवं ता इत्थ सम-
५३	४	'जेण' यावत् 'रयणं' स्थाने-		"	"	ल्लिगाए	ल्लिगाए
"	"	जेण एरिसा देवलोगदुल्लहयरा महा-		"	१८	ससंभंताए	ससंभमं ताए
"	"	पुरिसा खयं गच्छंति, तो दिव्व! किं तुमे		"	२०	सो सरीर°	सो तुह सरीर°
"	"	एवंविहं रयणं		"	"	कओ विगय°	कओ चिय विगय°
"	१०	गच्छंतो य बहुवेलं गच्छंतो बहुयं वेलं		"	२३	'परोवयार°' यावत् 'जेण'	
"	१२	तेण	गेण	"		परोवयाररओ पडिक्कवच्छो त्ति । जेण	
"	१३	°सगासं	°सयासे	"	२६	[सु] पुरिसाण	सुपरिसाण
"	१४	घरंगओ	घरगओ	"	३०	°दंसणु(णू)°	°दंसणू°
"	१५	[हो]उ	होउ	"	३१	जंपंताणं सद्दो	जंपणयसद्दो
"	१६	सहसा खयं करीयं अण°	सहस्सघायखयं करी अण°	५५	३	तओ पुच्छिओ	तओ संजायहरिस-
"	"						कोउगेण राइणा
"	"						पुच्छिओ

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
५५	४	तुम्ह पसाएण सुहं	तुम्ह चलणाणुभा- ति				सिरिमई । संठाविया य सेट्टिणा—अहं ते
”	९	सामलिया	समलिया				तस्स ठाणे होहामि ति । तओ आढत्ता
”	”	अहो	अहवा				ताया च्चव
”	११	सो नवरि	न हु नवरि	५६	२३	तुम्हे च्चव	
”	”	य	वि	५७	१	‘अकरणीयं’ यावत्	‘सामिणि ! सुण’
”	१९	षण्णक्तीतमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— उवहासेण व मित्तो त्ति जंपियं ताइं दोन्नि वयणाइं । टंकुक्किञ्चाइं वज्जपत्थरे ताइं सुयणाण ॥		”	४	अहिभवेति	अकत्तव्वं च सुमहि- ल्लणं । भाणियं च तेण—सामिणि ! सुण अभिद्वइ
”	२४	अंतग्गओ	अंतरगओ	”	५	उत्तरार्धं यथा— वम्महरपरपरपरा- जिएण लज्जा मए चत्ता ।	
”	२८	जहाविहवेणं	महाविहवेणं	”	६	पञ्चोत्तरशताङ्कमती गाथेदशी— ता मे कुणसु पसायं सायं अणुहोमि ता तुमे समयं । पायाण निच्चकालं सुस्सूसकरो य ते होइं ॥	
”	२९	विणिइयं	विणिओइयं	”	९	उत्तरार्धं यथा— जाओ भारद्वाओ सा जाय महासई नाम ॥	
५६	२	सयलजणे हसणीया	सयलजणहासणिज्जा	”	११	प्रथमपादं यथा—	पावो हु इमो धम्मो
”	३	ताए	तीए	”	१२	सुण्हाहि	सुण्हाइ
”	३-५	अन्नदेसम्मि	अन्नरजम्मि	”	१४	साहसेकरूयाण	साहसिकनिरयाण
”	६	शताङ्कमतीगाथापश्चादियमधिका गाथा— विन्नाणं लच्छी पो- इसं च चाय(इ)त्तणं च नियदेसे । जह बंधूसु वि रज्जइ न तहा कइया वि परविसए ॥		”	१५	उत्तरार्धं यथा— परिणामविरसविसया- भिलासविमुहं मणं जाण ॥	
”	७	विसज्जाविया राइणो	विसज्जिया राइणा	”	१७	नवोत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः— अहवा—ते कइ न वंदणिज्जा जे ते दइण परकलताइं । धाराहय व्व वसहा वच्चंति महिं पलोयंता ॥ ता जीवियं गणिज्जइ नरिंद ! पुरिसस्स महिलियाए वि । सरयससिनिम्मलगुणं जाव य सीलं न खंडेइ ॥	
”	९	पुच्छिय	आपुच्छिय	”	१९	दशोत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः— जेण—परदारु रूवगुण- ज्जिए वि निकामया सकामे वि ।	
”	१३	वहियं	पवाहियं	”			
”	१४	०ओ विसयाणं, उवलुद्धो	०ओ मयणस्स, अइ- विसमत्तणओ विस- याणं, लुद्धो	”			
”	१५	ताव मं एवा इच्छइ त्ति	ताव इमा ममं इच्छइ त्ति	”			
”	१६	नियपुरिसा—जइ	नियपुरिसा, भणि- या य—जइ	”			
”	१७	किंचि महग्घ०	किंचि अच्चंतमहग्घ०	”			
”	१९	तीए(तेहिं)	तेहिं	”			
”	२२	‘भूमिभागं । आढत्ता’ स्थाने—	भूमिभागं । तओ महयाए वेलाए कओ कोलाहलो ज- ह्वा—जिणयत्तो गओ त्ति । तं च सोऊण आढत्ता विलविउं	”			

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
		एयं महव्वयं न उ-		५९	८	निग्गया सणियस-	निग्गयाओ सरि-
		ण रट्टिमुद्दासमुव्वहणं ॥ तथा च-				णियं ।	याओ य ।
५७	२३	द्वादशोत्तरशतगाथापञ्चदशमधिकः पाठः—			११	विहरमाणसाहु-	साहुणीओ
		पुणो वि पढियं				णीओ	
	२५	तं न [पुणो] ॥ तं न पाविहसि ॥			१२	आसि, बहुमयाओ	आसि, ता बहुम-
		त्रयोदशोत्तरशतगाथापञ्चदशमधिकः				अज्ज°	याओ एयाओ अज्ज°
		पाठः—कत्तो मरुम्मि सल्लिलं			१४	तत्थ तीए विमल-	तत्थगयाए विमल-
		हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।				मतीए सुओ	मतीए सुणिओ
		मायञ्जियाय नडिया			१५	°भंताए सागयं	°भंताए भणियं तीए
		अन्ने वि मया मया इत्थ ॥ अहवा—				सागयं	
	२६	पायालपवद्ध°	पायालावद्ध°			अउव्वलावण्ण°	अउव्वरूवलावण्ण°
	२७	°कालम्मि	°काले वि		१६	'पडिहारीहिं' यावत्	पडिहारिसहिया ।
५८	२	उरु	थण			'दिच्चाइ'	गहियं कलप्पलयं
	३	तुर्यं चरणं यथा-	हरइ कु जीवतस्सु ?				(करपलंबं ?) दिच्चाइं
	४	'निबंधेण' यावत्	निबंधेण पयारिउं ।		१७	'वंदिया' यावत्	वंदिया देवा साहु-
		'ताव'	भणियं च ताए-ताव			'साविगाए'	णीओ । कयं वंदणं
	६	[वुच्चति ?]	वुच्चइ				साविगाए
	८	आद्यचरणं यथा-	देवेहि परिग्गहिओ		१८	सरीरपउत्ती । तओ	सरीरपउत्ती सील-
	१३	वाधियसरीरो	तावियसरीरो			पउत्ती य । तओ	
	२०	तृतीयचरणं यथा-	विसयविमोहियम-		१९	सया(वा)ह°	सवाह°
			णसा			२०	राओ
							नेहो
	२१	पुणो पढियं	पुणो वि पढियं		२१	उज्जिन्यरायं	उज्जिन्यनेहं
	२२	जे किर वि रक्खग्गा जे चैव रक्खग्गा					षड्विंशत्युत्तरशतगाथापञ्चादियमधिका
	२३	चतुर्विंशत्युत्तरशतगाथापञ्चादियमधिकः					गाथा—ता डेओ पुत्ति । जणो
		श्लोकः—जत्थ राया सयं चोरो,					जाव न नेहस्स गोयरे पडइ ।
		भंडिओ य पुरोहिओ ।					नेहेण पुणो छेयत्तणस्स खम्मति मूलाइं ॥
		विस्संभघायया चोरा,			२३	नेहनियलेण	नेहनियलेहि
		जायं सरणओ भयं ॥					सप्तविंशत्युत्तरशतगाथापञ्चादियमधिका
	२४	कयाइ अञ्चं पि	कयाइ किं पि अवरं पि				गाथा—त्तणकट्टेहि व अग्गी
	२८	°ध्वनुवर्तनं बहुविधं	°ध्वनुवर्तना बहु-				लवणजलोहो नइंसहस्सेहिं ।
		विधा	विधा				न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं कामभोगेहिं ॥
५९	१	साढं	सट्ठं		२४	जय(ण)स्स	जियस्स
	२	केणावि ओयरे-	केणावि उव्वरणं				अष्टाविंशत्युत्तरशतगाथापञ्चादिमे अधि-
		यव्वं ।	कायव्वं ।		२५	के गाथे—जित्तिमित्तो कीरइ	मणोरहो नवर अत्थकामेसु ।
	३	मोत्तूण मम	मोत्तूण अन्नो मम				तत्तियमेत्तो पसरइ ओहट्टइ संवरिजंतो ॥
	४	करणगाई	करणीयाणि				वरि विसु खड्डउ मं विसय
	५	इओ य उत्तर°	तओ उत्तर°				एक्कसि विसिण मरंति ।
	६	कोसिल्लियादि	कोसल्लयाइं				विसयामिसु पुणु धारिया
		'कम्माराणं' यावत्	कम्माराणं पिय-				नर नरइहिं निवडंति ॥
		'पमत्त°	णियं । तओ पमत्त°				

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	
५९	२८	त्रिंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिका गाथा—खणदिद्वनद्विविहवे खणपरियद्वंतविविहसुहदुक्खे । खणसंजोगविओगे संसारे रे सुहं कतो ॥		६०	२६	पडिच्छामि कइचि वरिसाणि ०ययणे सुस्सुस(सं) पेच्छिय विगयबो- हित्थं प० बाहाहिं तरिउं केरिसं ?— ६१ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२	पडिक्खामो कइवयवरिसे ०ययणेसु सुस्सुसं पेच्छइ विगयबोहि- त्थप० बाहाहिं समुदं तरिउं केरिसं ? अवि य— दाहिणपव्वसेदीए असोयसिरी (री) अंगारमई रूवेणं कलाहिं य । चित्तं रमइ त्ति । तरइ ? आसनेहिं ‘निरुविओ’ यावत् ‘भणियं’ त्ति । परि० साहुसाई(हसाई) जुत्तिविह(ही)णाइ नवर बहुवीरा वि तह वि विसमे वि [य] सुंचए उसरार्थं यथा— वरसं(विरचं)ति पेच्छामो ‘०राहिं’ यावत् ‘तुंगत्तणेण’ ६२ १	विहवसुहदुक्खे । संसारे रे सुहं कतो ॥ समागमो दारिइ समागमो य दारिइ उव्वेवया भवुव्वेवया ०वसएण ०दोसएण '०पउरम्मि' यावत् 'संगलति पुणो' स्थाने ०पउरम्मि । जे होंति सुहपसंगा अच्छ- रियमिणं सुधम्मणीं ॥ उक्तं च— चला विभूतिः क्षणभङ्गि यौवनं, कृतान्तदन्तान्तरवर्ति जीवितम् । तथाप्यवज्ञा परलोकेसाधने, अहो नृणां विस्मयकारि चेष्टितम् ॥ मणुयाणमेव पियसहि । एयाइं होंति चडणपडणाइं । इय जाणिल्लण धीरा विहुरे वि न कायरा होंति ॥ अवि य—संगलइ पुणो संगलति विय० संगलणविय० पि य त च्चिय पि तह च्चिय प्रथमं चरणं यथा— सामन्नाणि य लोए न(त)ब्रत्थि च्छेरयं न नत्थि अच्छेरयं आर्थं चरणं यथा वारियवामा सच्छंइ षट्त्रिंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः पसरइ अणिरुब्भंती महिला महिलि व्व माणसे इच्छा । गुणतंतुनिबद्धा पर वयंसि ! दुक्कञ्चिया होइ ॥ ता वर पढमयरं च्चिय अणंतदुक्खुब्भवा महापावा । इच्छा मणे निरुद्धा पसरंती दुट्टमहिल व्व ॥ जेण पुणो वि भणियं पुणो पढियं ०वुत्तं [तो] ०वुत्तंतो 'तओ' यावत् तओ जाया से अव- 'सामो' गइ सो चेव एस मे भत्ता जाव कहिओ- वण्णेण सामो

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६२	३ कुण	कुणसु	६३	१४ १५३ तमीगाथापश्चादधिकः पाठः-	
"	४ देह	देसु	"	पढियं च तीए-	
"	" उत्तारिमो	उत्तारेमो	"	१५ दंसणसुहेण	दंसणखणेण
"	" सयमेव । अण्णो	सयमेव । पढियं च-अण्णो	"	१७ ई(पी)ई	पीई
"	६ हलुई	लहुई	"	" तारिसा(सो)	तारिसो
"	७ एह	एवं	"	१८ झीणो	छिणो
"	९ विम्हिओ रुयाइ°	विम्हिओ य रुवाइ°	"	१९ 'कथसि' यावत्	कथसि गओ इहं
"	" पुजिया	पूइया	"	'उज्झिऊण'	अयंडम्मि उज्झि- ऊण
"	१० 'त' यावत् 'गहिया'	तप्पेच्छणवावडा लद्धावसरेणेव खलेणं गहिया	"	२० सुणु (सो अणु)	सो अणु
"	११ 'अवि य-' इत्येतस्य पश्चादिममधिकं		"	" वु(तु)ज्झ	तुज्झ
	पद्यम्-खणि पासिज्जइ पुल्ल य, खणि रोयइ खणि सोयइ । हियइ पइट्टउ कामएउ, हरिसविसायहि जाइ ॥		"	२१ पूर्वार्धं यथा-	हा हा दइयय ! सामिय ! गुणनिहि! जियनाह! नाह ! नाह ! ति ।
"	१४ नीसासरस°	नीसासरोस°	"	२२ आर्यं चरणं यथा-	आणेऊण घराओ
"	१६ आणंदेण	साणंदेण	"	" रहइ	इण्हि
"	१७ आगच्छंति(अच्छंति) अच्छंति		"	२४ तुमं	तुज्झ
"	१८ °सिरेण (रिणा) °सिरिणा		"	२६ गु(तु)ह	तुह
"	२४ उ(न)	न	"	" महायस्स(स)	महायस
"	३० अवयरिय सुयामो	अवयराओ थोव- थेववेलं ।	"	" एत्थि(णत्थि)	नत्थि
६३	१ 'ताओ' यावत् 'तुमं'	ताओ दो वि अच्छंति। स्थाने भणिया अंगारवई जिणयत्तेण-अहं सुयामि ताव तुमं	६४	२ अइमिमि(निविघ)- णाए	अइनिघिणाए
"	४ सुयसु थेववेलं	सुयसु तुमं थेववेलं	"	३ किमिहारजे	वि इहारजे
"	" न(तं)	तं	"	१० प[उ]राण	पवराण
"	६ 'माणी' यावत्	'माणी विलविउं पयत्ता, अवि य- जं कइए वि न कीरइ	"	१५ 'समाणे' यावत्	कवाडे दिट्ठं वीयरा- 'दुक्कडं' यदेवहरयं 'हा मिच्छा मि दुक्कडं'
"	८ तृतीयचरणं यथा-	तं कयकज्जस्स पुणो	"	१८ 'सिरिम°' यावत्	सिरिमईए सो चेव
"	१० पीई(इं)	पीई	"	'उवरि'	एस्स मे भत्तारो ति जाव कहिओ एरिसो मम उवरि
"	११ चितियं सुविणंतरेण	चितिउं सुविणंतरि वि	"	२४ जइ	जं
"	१३ मोभयरोनमिय	सोयभरोनमिय (सोयभरोनमिय ?)	"	२६ सज्जणो य	सज्जणेण
			"	२७ तो	सो
			"	२९ १७२ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-	जो अणुकूले रच्चइ पडिकूले विपियं समायरइ ।

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	
	पडिबिबह् अहाउ		६६	१ उस्स(स्सू)रं	उच्छूरं	
	व्व परजणे सो सुहं जियइ ॥		२	सहसा	सहासं	
६४	३१ पणयं	विनयं	३	सोहणयं ति	सोहणं कहाणयं ति	
६५	१ 'पुरिसाणं' यावत्	पुरिसाणं विसया य हवंति । सिरिमईए पडियं	४	'तुज्ज' जाव 'राउळे'	तुज्ज एत्थ हत्थाओ जाइ ? मम पुण राउळे	
५	अणेरुयभरिया	अणेरयणभरिया	६	'बीयाए' यावत्	बीयाए वि तहेव	
८	अणं च	पडियं च		'तइयं'	संजायपच्चयाए	
१०	१७५ तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः-				संहासं जंपियं ति । तओ तइयं	
	अणं च-कुप्पह कुप्पाविज्जह		८	तइयाए	तइयाए वि	
	जइ इच्छह सासयाइं सुक्खाइं ।		१२	लोगअट्टारिउ ति ।	लोगं, अवसीहूओ	
	दंता वि य णं विणु चूं-			निवेइयं	ति । तओ निवेइयं	
	डियाए रायं न बंधंति ॥		१५	खेलाविओ हत्थी,	खेलाविऊण करणं	
१२	'तीए' यावत् 'सो तीए वि एगाणिणीए	वि जिणयत्तो' स्थाने कुलहरगमणं न बहु-		१६	गवव्व(गंधव्वं)	गंधव्वं
	मयं ति । ता एत्थ			'निच्चल' यावत्	निच्चलकण्णो दिओ	
	ठिया चैव पडि-			'साहु'	लोगेहिं साहु'	
	क्खामि ति चिति-		२०	हत्थी	हत्थी वि	
	ऊण भणियं-एवं			रूविणा	रूवधारिणा	
	च ताव एवं । सो			'एयं' यावत्	एयं चितिय एगंते	
	वि जिणयत्तो			'कुमारो'	भणियो तेण कुमारो	
१७	सोयासिणीओ	सोवासिणीओ		हकारेह	हकारावेह	
१८	उव्वहमाणीओ उ-	उव्वहासमाणीओ		भणियाओ-	राया भणियाओ ताओ-	
	(रू)यं अच्छंति	रूवेण अच्छंति			राया	
१९	भणियं-अणेगं	मणियं-आमं, अणेगं		२८	पच्चिहाणह(पच्चि-	पच्चिहाणह ति
२०	एत्थंतरम्मि जिणं	एत्थंतरम्मि हसिऊण जिणं			णाह ?) ति	
२३	पुंसंरा (पुरिसे)	पुरिसे	६७	१ उण एस	उण स एस	
	बोलावेमि सा(ताओ)	बोलावेमि हसावेमि		३ चलणेसु	सामिचलणेसु	
	तओ	य । तओ		४ °सरियाओ कुमा-	°सरियाओ ताओ	
२४	°वसं(ये)सया	°वसंसया		रीओ पडि°	कुमारं । तओ पडि°	
२५	पुच्छेज्जह ।	पुच्छेज्जह । तेहिं		६ सत्ति (किंतु)	किंतु	
	एवं ति	भणियं-एवं ति ।		७ राइणा (णो)	राइणो	
	'चरियं' यावत्	चरियकप्पियाणं		८ °वती आगासेणं	°वती य आगासेणं	
	'भणिऊण'	चरियं पुच्छेज्जह । एवं ति भणिऊण		वेयहुं	गयाइं वेयहुं	
२९	इयरेहिं	तेहिं		९ संस(प)यं फेडेह	संपयं फेडेइ एस	
				एस(य) वन्न°	वन्न°	
३०	'आबल्लं' यावत्	आइल्लप्पभिइ कहिउं		१० °वसुब्भिन्नपुलइओ	वसबहलपुलइओ	
	'जाव'	वसंतउराओ जाव		११ गयणेणं	रायाणं	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६७	१३	फेडिया(या)	फेडिया	६९	७	१८९ तमपद्यपश्चादियमधिकं वृत्तम्-	
"	१४	°कणयसम्पहं	°कणयसमम्पहं	"	"	दत्तं बहूपि नैतदेव सफलं यत् पात्रहीने	
"	१५	विमिया	विम्हिया	"	"	धनं, धितं बल्वजकष्टकाकुलनले क्षेत्रेऽ-	
"	"	का(रा)य°	राय°	"	"	खिले बीजवत् ।	
"	१७	सुसइ य	सूसइ	"	"	रागद्वेषतमोमलव्यपगते पात्रे गुणा-	
"	१८	१७६ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-		"	"	लङ्कते, दानं स्वल्पमपि प्रयाति बहुधा	
		तुह सोहृग्गुणिधन-		"	"	न्यप्रोधबीजं यथा ॥	
		वक्षियजलणावली महं कामो ।		"	९	आपःक्षेहित° अङ्गिः क्षेहित°	
		तह कुणसु सुयण ! जह सो		"	१२	विनश्येत्(त) विनश्येत्	
		पसमिजइ संगमजलेण ॥		"	१३	१९२ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	१९	पूजिऊण	पुच्छिऊण	"	"	मा मंस्था क्षीयते वित्तं दीयमानं	
"	२२	ताणं समं अउव्व°	ताहिं समं अउव्वं	"	"	तपस्विनाम् ।	
"	२३	वद्धाविओ	तओ वद्धाविओ	"	"	कूपारामगवाहीनां ददतामेव सम्पदः ॥	
"	२९	उत्तमंता(गे)	उत्तमंगे	"	"	अहवा-	
"	३०	°सुहेण वच्ए	°सुहेण अच्छंतस्स	"	१६	कुहम्मोण	कुपताम्मि
			वच्ए ।	"	१७	उत्तरार्धं यथा-	जह सप्पस्स विदिजं
६८	१	'अन्नया' इत्येतस्य पूर्वमयमधिकः पाठः-		"	"	खीरं पि विसत्तण-	
		तओ अणेगाइं वरिसलक्खाइं रज्जसुह-		"	२०	पर(रि)हरह	परिहरह चयह
		मणुहविऊ(हवंतार्णं) तओ		"	"	मुय[ह]	
"	"	वसंतउरउज्जाणवरे वसंतउरवरुज्जाणे		"	२१	१९६ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	२	उवरोहिण	च पुरोहिण	"	"	जेण-यो यत्र जायते जन्तुः	
"	६	°परियणेण ।	°परियणेण गओ ।	"	"	स तत्र रमते चिरम् ।	
"	८	वंदणयं	वंदणाइ	"	"	यतः सर्वेषु सत्त्वेषु दयां कुर्वन्ति साधवः॥	
"	"	रिसिपुरओ	सूरिपुरओ	"	"	अपरं च-एकस्स कए नियजी-	
"	१०	वि य	च्चिय	"	"	नियस्स बहुयाओ जीवकोडीओ ।	
"	११	आयं चरणं यथा-	देसे कुलं पह्माणं	"	"	दुक्खे ठवंति जे के	
"	१७	ठाणाणि । अपरं-	पयाणि । अपरं च-	"	"	वि ताणं किं सासयं जीयं ? ॥	
"	१८	भुवणम्मि	लोयम्मि	"	"	सच्चवयणस्स इहलोए परलोए य पच्चओ	
"	२०	°वर्गाः(गंः)	°वर्गः	"	"	त्ति । जेण-	
"	२५	°जलधिप्रपतितं	जलधिविभ्रष्टं ।	"	२६	अलियं	अलियवयणं
"	२६	°प्रतिभम्	°प्रतिमम्	"	२८	महातवो ।	महातवो । जेण-
"	२८	'नराणा° यावत्	नरेण्वभ्यधिको विशे-	"	२९	वरंमरस°	परंमरस°
		'पशुम्मि°	पस्तस्माच्च भ्रष्टा	"	"	°विहिण(य)°	°विहिय°
			पशुम्मि°	"	"	°वेयणासमणो	°वेयणापसमो
"	२९	प्रोक्तः	धर्मः	"	३०	२ सयलं	सवलं
६९	१	द्वितीयचरणं यथा-	मणुयभवे अब्भप-	"	"	३ °मुसिर°	°मुस्णिण°
			डलसारिच्छे	"	"		
"	५	धन्या सेयं	धन्यस्सेयं	"	"		

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
७०	४	अप्पा खविओ अवि अप्पणो	तप्प्हा खविया अवि अप्पणा	७०	१९	२०७ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— सज्जाएण फसत्थं झाणं जाणइ य सव्वपरमत्थं । सज्जाए वट्ठतो खणे खणे जाइ वेरगं ॥	
”	५	द्वितीयचरणं यथा—	आवट्टियकढकढेतत- उत्तंभं ।	”	२१	संचिणति अज्जिणति	
”	६	या(पा)इयसि	पाइहिसि	”	२२	‘कायव्वो !’ इत्येतस्य पश्चादियमधिकः पाठः—जेण—जीयं जलबिंदुसमं संपत्तीओ तरंगलोलाजो । सुमिणयसमं च पेम्मं धम्मम्मि य आयरं कुणह् ॥	
”	८	यप्पणो	यप्पणा	”	२४	‘गंतव्वं ॥’ इत्येतस्य पश्चादधिकम्— तथा च	
”	९	ताडण कसघाय अंकुसनिरोहो	तोत्तयकसघायअंकु- सनिरोहं	”	२७	प्रथमचरणं यथा— आरंभसयाइं जणो एत्थु किं पि	
”	१०	‘वेयणं’	‘छेयणं’	”	३१	‘भयवं !’ यावत् भयवं ! एवमेयं । ‘मेयं !’	
”	”	२०४ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः— अहवा—वरि मे अप्पा दंतो संजमेण तवेण य । मडहं परेहि दम्मंतो बंधणेहि वहेहि य ॥ भणियं च—		”	२	कहाणयावसाणे कहावसाणे	
”	”	विउत्तेण नियमेण		”	३१	मरणधम्मीण ठाणधम्मीण	
”	१५	ना[सौ]	नासौ	”	१६	आयरियसयासे आयरियसमीवं	
”	”	२०६ तमश्लोकपश्चादियमधिकः श्लोकः— एक्को मे सासओ अप्पा नाणदंसणसंजुओ । सेसा मे बाहिरा भान्ना सव्वे संजोगलक्खणा ॥		”	१८	जेण— पढियं च—	
”	१६	जिणयत्तेण— जिणयत्तेण सविणयं		”	२०	‘छट्ठं’ यावत् छट्ठट्ठमदसमदुवाल- ‘सिद्धिं’ सिद्धिं मासिहि छम्मासिहि । ता किं पावइ सिद्धिं	
”	१८-१९	द्वितीयतृतीयचरणे यथा—	इंदियमलणं क्साय- दंडाणं । भंजइ फसरो सावय !				

अशुद्धविशुद्धफलकम्

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्
२	१८	पायारोरमणीओ	पायारो रमणीओ	४५	१८	वियसिरि सरायमु-	वियसिरीए अणुरा-
३	५	कयंत	कयंत !			हो(?)पसंत°	यमुहोपसंत°
„	१५	जीवणोवाओ	जीवणोवाओ ?	„	२०	हिययं (य)	हियय
„	१९	कहमहयं	कहमहयं ?	४७	१५	सि	से
४	७	मलिएहि	म (मि)लिएहि	४८	५	सामी ।	सामिणी ।
„	१०	य सोवासिणिं	यडसोवासिणि	„	७	कालेग	काले ण
१२	४	कई चि	कईचि	४९	८	वि रहे	विरहे
„	२२	बंधण	बंधण (कं भण्णइ?)	५०	१८	जर-मरण-वाहि°	जर-वाहि°
„	„	गइंद	गइंद ! ?	„	„	बहुलम्मि संसारे	बहुलम्मि नवरी
„	२३	सोहं	सोहं ?				संसारे
१३	६	‘सारसो’ इत्येतस्यावगन्तव्येयं टिप्पणी-		„	२०	पविसिय°	पवसिय°
		“प्रथमप्रश्नोत्तरः सा=लक्ष्मीः, द्वितीय-		„	२८	तओ	मए
		प्रश्नोत्तरः अरसः=रसविकलः, तृतीय-		५२	१४	चित्ति	चित्ति
		प्रश्नोत्तरः सारसः=पक्षिविशेषः ।		„	२७	तणलग्गम्मि सम-	तणलग्गविसमसंठि-
„	२९	कुंमुपं (प्पभ)°	कुंमुपं (मप्पभ)°			हिएण पवणा°	यपवणा°
१९	२२	सिवा सत्था	सिवासत्था	„	२८	जीएणं	जीएण
२०	३	किं कायव्व°	किंकायव्व°	५३	१०	अदरिसिणी°	अदरिसणी°
२४	७	राजकुमार°	राजकुमारी°	„	११	चित्तमाणो	चित्तेमाणो
„	१७-१८	धूयाविओ य विसं-	धूयाविओयविसं-	„	२७	वयणमेयं	वयणामयं
		दुल°	दुल°	५४	१०	वीसत्थ	वीसत्थं
२६	३१	१ तेन मय्यं=वप्पा-	१ तेन मह्यम् ।	„	११	सवणविउद्धा	सवणा विउद्धा
		सान्तरम्		„	१३	वि सत्थो	वीसत्थो
३४	१२	मारद्धो	मारद्धो (?)	५५	१४	कुसीलाण	कुलीणाण
३६	२७	लद्धा धण्णा	लद्धा (द्ध)धण्णा°	„	२९	प्पयारं विसय°	प्पयारविसय°
३८	१६	अणु जाणाविय	अणुजाणाविय	५६	१७	भारमोल्लो	सारमोल्लो
३९	१९	मायाभित्तेहिं	मायाभि(वि)त्तिहिं	५७	८	पंडवेहिं	पत्थेहिं
४१	१८	खयं । [...] ताह	खयं ति । न य एत्थ	„	२१	कंठट्टिएण	कंठट्टिए वि
		वासाण	साहवासाण	५८	२२	रक्खिउं	वच्चिउं
४२	२	दप्पणछायं समं	दप्पणछायासमं	„	२४	कुणयति	कुणइ ति
„	१२	नारि	नाइ	५९	६	कोसिल्लियादि	कोसल्लियादि
„	३१	निच्चंसुति°	निच्चं सुति°	„	१०	दिट्ठा	दिट्ठाओ
४३	९	जसवतीए	जसमतीए	६०	१	प्रथमपङ्केः पूर्व	‘पियविप्पओगदुव्विसह-
४४	७	उवाइयं	उच्चाइयं				बहुकिलेसया’ इत्यात्मकं प्रथमं चरणम-
„	२२	सुलद्धी	सुलद्धो				धिकं वाच्यम्, ततश्च चतुष्पादात्मकं
४५	१	गया	गयाओ				पर्यं जातम् ।
„	८	गहिया	गहियाओ				

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्
६०	१	बीणत्त	बीणत्तण	६२	२८	ति । तओ	ति । तीए भणियं
"	२६	पडिच्छामि	पडिच्छामि(मो)				एवं ति । तओ
६१	२	फलहं	फलयं	"	२९	पुप्फविमाण°	पुप्फगविमाण°
"	३	कडीओ कहिन्धि पट्टीओ	कडीए कहिन्धि पट्टीए	६३	२	तुमं वि	तुमं पुण
"	७	अंगारिणी	अंगारवई	"	"	अंगारमई	अंगारवई
"	१३	ईईसा	ईइसा	"	३	पसुत्तओ	पसुत्तो
"	१६	°वाहिराई	°वाहिराई	"	९	जइ विं नरो देइ	जइ देइ नरो
"	१८	सरो	चंदो	"	२१	मोत्तुं णिकियं(वं)	मोत्तुणिकियं
"	२१	लच्छी पमुंचए हरी	लच्छीए मुंचए हरी- (रि)	"	२२	रहइ	इहई
"	२७	कुरियाए	कुरियाए	"	२५	जुण्णदुगं	जुण्णदुमं
"	३०	वि [य] मईदो	वि मईदो	"	३०-३१	द्वितीय-तृतीयचरणे यथा- चक्काण जुयं सुपीइसंजुतं । भिजं पावाए पुरा	
६२	२	'तुम्ह' इत्येतस्य पश्चादयं पाठोऽधिको वाच्यः- अम्हेहिं ति । आइट्ठा अम्हे असोगसिरि- णामेण विज्जाहरचक्कवट्टिणा नियधूयाव- रणनिमित्तं पुरिसरयणगवेसणनिमित्तं ।		६४	२	दलं च मोत्तव्वं (?) फलं चोव भोत्तव्वं	
"	१०	अंगारमई	अंगारवई	"	३	विलविलेण	विल्विएण
"	१२	१४७ तमी गायेहसी वाच्या- न जलंति धगंति न मिसिमिसंति न मुयंति धूमवट्टीओ । निहुयाई मामि पियविरहियाण अंगाई इज्जांति ॥		"	१०	विसयाणं सियियाणं विसयाण सेवियाणं	
"	१८	दंसिउं यं उ थुउवास (?) गह्यत्तणं	दंसियं च तत्थ उवासगह्यत्तणं	"	११	अयच्छ(पत्थ)	अप्पत्थ
"	१९	धम्मकहा	धम्मकहाणयं	"	१६	कुणमाणीए	भणमाणीए
"	"	अंगारमइ(ई)ए	अंगारवईए	"	१७	वुत्तंतो	वुत्तंतं
"	२०	नियडिवज्जए दव्वउ, तग्गोईसए (?)	न य पडिवज्जए दव्वओ, तओ दंसए	"	२२	सहि	सहि !
"	२२	पडिवचो मए एस, गहिओ धम्मो	परिचत्तो मए एस, गहिओ तुज्ज संतिओ धम्मो	"	३०-३१	निसिय(?) । यम्मिकरेतो	निसियं । तम्मि करंतेतो
"	२४	'एगत्य	'दो वि एगत्य	६५	३	वग्गाइ(वंगई)भग्गाइं	भग्गाइं भग्गाइं
"	२८	अंगारमई	अंगारवई	"	५	परिसंथवणिया ताए	परिसंथविया सा ताहिं
				"	७	पडिच्छामो	पडिक्खामो
				"	९	परिहववासओ(वसं वा)	परिहवकयं वा
				"	२०	एवंविहाओ	एवंविहा
				"	२१	एयंविहासि(हि)गारं एवंविहं सिंगारं	
				"	२६	तत्थ । ताओ	जत्थ ताओ
				६६	४	उवगच्छइ	अवगच्छइ
				"	६	यवलंभोओ(?)	बिइओ लंभओ
				"	९	वहु(पण्हु)त्तरं	पडुत्तरं
				"	११	उम्मूलिय खंभो	उम्मूलियखंभो
				"	१४	वावणगेण	वामणगेण
				"	१६	अट्टालिओ	अप्फालिओ

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्
६६	१९	पिक(करि)हामो	पि काहामो	६९	११	०मूले	०मूले(ला)
"	२०	कि (के) णावि	केणावि	"	१६	सुहं	बहुं
"	२३	विवाहो	विवाहं	"	२४	वयं	पि जं
"	"	परिवक्त्रं (त्पणं ?)	पडिवक्त्रं	७०	१	संडासविडिं चवियं	संडासविडिं चिचि-
६७	२	अंगारमती[णं]	अंगारवतीणं			वयणे [ण]	त्वए वयणे
"	६	विसंवओ	विसंवाओ	"	२	मांसं रसं	मामारसं
"	९	पच्चक्खी हो(हू)ओ	पच्चक्खीहूओ	"	७	०डुमोह	०डुमोहि
"	२५	पड(रि)यरेणं	चडयरेणं	"	१०	तुह खलण नासब-	मुहखलण-नासब-
६८	७	साहुगणं	उडुगणं			न्धण डहणं	धण-डहणं
"	"	पाहिणी काउं	पयाहिणीकाउं	"	१४	एक्कोऽहं	अहमेक्को
"	"	पि व	पिव	"	२२	एस चउरंगे	सचउरंगे
६९	९	विपुलान् महास्क-	विपुलं महास्कन्धम्	"	२३	शीहयरवासं	शीहरपवासं
		न्धम् (न्धान्)		"	२७	हारणे	कारणे
"	१०	ब्रह्मचारिणः पात्रे	ब्रह्मचारिसत्पात्रे	"	३०	चंचउ	चंगउ

SINGHI JAIN SERIES

Works in the Series already out.

❁ अद्यावधि मुद्रितग्रन्थनामावलि ❁

१ मेरुतुङ्गाचार्यरचित प्रबन्धचिन्तामणि
मूल संस्कृत ग्रन्थ.	१५ हरिभद्रसूरिधररचित धूर्ताख्यान. (प्राकृत)
२ पुरातनप्रबन्धसंग्रह बहुविध ऐतिह्यतथ्यपरिपूर्ण
अनेक निबन्ध संचय.	१६ दुर्गदेवकृत रिष्टसमुच्चय. ”
३ राजशेखरसूरिरचित प्रबन्धकोश.	१७ मेघविजयोपाध्यायकृत दिग्विजयमहाकाव्य.
४ जिनप्रभसूरिकृत विविधतीर्थकल्प.	१८ कवि अब्दुल रहमानकृत सन्देशरासक.
५ मेघविजयोपाध्यायकृत देवानन्दमहाकाव्य.	१९ भर्तृहरिकृत शतकत्रयादि सुभाषितसंग्रह.
६ यशोविजयोपाध्यायकृत जैनतर्कभाषा.	२० शान्त्याचार्यकृत न्यायावतारवार्तिक-वृत्ति.
७ हेमचन्द्राचार्यकृत प्रमाणमीमांसा.	२१ कवि घाहिलरचित पउमसिरीचरिउ. (अप०)
८ भट्टकलङ्कदेवकृत अकलङ्कग्रन्थत्रयी.	२२ महेश्वरसूरिकृत नाणपंचमीकहा. (प्राकृत०)
९ प्रबन्धचिन्तामणि - हिन्दी भाषान्तर.	२३ भद्रबाहुसंहिता.
१० प्रभाचन्द्रसूरिरचित प्रभावकचरित.	२४ जिनेश्वरसूरिकृत कथाकोषप्रकरण. (प्रा०)
११ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायरचित भानुचन्द्रगणिचरित.	२५ उदयप्रभसूरिकृत धर्माभ्युदयमहाकाव्य.
१२ यशोविजयोपाध्यायविरचित ज्ञानविन्दुप्रकरण.	२६ जयसिंहसूरिकृत धर्मोपदेशमाला.
१३ हरिषेणाचार्यकृत बृहत्कथाकोश.	२७ कौशलविरचित लीलावई कहा (प्रा०)
१४ जैनपुस्तकप्रशस्तिसंग्रह, प्रथम भाग.	२८ जिनदत्ताख्यानद्वय.

Dr. G. H. Bühler's the Life of Hemachandrāchārya.

Translated from German by Dr. Manilal Patel, Ph. D.

Works in the Press.

❁ संप्रति मुद्र्यमाणग्रन्थनामावलि ❁

१ खरतरगच्छबृहद्गुर्वावलि.	९ महामुनिगुणपालविरचित जंबूचरित्र (प्राकृत)
२ कुमारपालचरित्रसंग्रह.	१० जयपाहुडनाम निमित्तशास्त्र. (प्राकृत)
३ विविधगच्छीयपट्टावलिसंग्रह.	११ गुणचन्द्रविरचित मंत्रीकर्मचन्द्रवंशप्रबन्ध.
४ जैनपुस्तक प्रशस्तिसंग्रह, भाग २.	१२ नयचन्द्रविरचित हम्मिरमहाकाव्य.
५ विज्ञप्तिसंग्रह - विज्ञप्ति महालेख - विज्ञप्ति त्रिवेणी
आदि अनेक विज्ञप्तिलेख समुच्चय.	१३ महेश्वरसूरिकृत नर्मदासुन्दरीकथा. (प्रा०)
६ उद्द्योतनसूरिकृत कुवलयमालाकथा.	१४ स्वयंभूविरचित पउमचरिउ (अपभ्रंश)
७ कीर्तिकौमुदी आदि वस्तुपालप्रशस्तिसंग्रह.	१५ सिद्धिचन्द्रकृत काव्यप्रकाशखण्डन.
८ दामोदरकृत उक्तिव्यक्ति प्रकरण.	१६ कौटिल्यकृत अर्थशास्त्र - सटीक
	१७ गुणप्रभाचार्यकृत विनयसूत्र.